

LA CONFEDERAZIUN EN FURMA CONCISA

2018

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Chanzlia federala ChF

Maletg da la cuverta

Blaua sco in glatscher sbucca l'aua da la Fedacla en il turchis dal Lai da Silvaplauna. L'aua porta adina puspè nova glera en il delta da Fex: Bancs da glera e da gliitta naschan e svaneschan puspè. La fotografia è vegnida fatga d'ina drona en in'auetezza da 90 meters.

«Democrazia directa è bler dapli che consultar da temp en temp la populaziun.»

Preziada lectura, prezià lectur

Da tut ils texts, rapports, missivas che vegnan publicads tar la Confederaziun – e quai è tuttina ina pulita quantad – vegn strusch ina publicaziun dumandada pli savens che «La Confederaziun en furma concisa». 200 000 exemplars vegnan edids l'onn 2018, e quai cumbain che «La Confederaziun en furma concisa» è disponibla dapi il zercladur 2016 er sur l'app «CH info». Questa survista davart las basas da noss stadi, davart la regenza, davart las autoritads administrativas, davart il parlament e davart ils tribunals n'è damai betg «mo» materia da scola. L'interess per «La Confederaziun en furma concisa» mussa er l'entretschament da societad e politica.

En in tshert senn è mintga burgais in politicher, è mintga burgaisa activa politicamain en Svizra – simplamain en differenta moda e maniera: Mintga trais mais vegnin nus clamads da prender decisiuns politicas, nus persequitain las debattas u ans partecipain a talas. In lantscha ina iniziativa dal pievel, in'otra fa in referendum e puspè auters scrivain ina brev da lecturs, tramettan in tweet u prendan il pled durant la radunanza communal.

Democrazia directa è bler dapli che consultar da temp en temp la populaziun. Ella è ina mecanica cumplessiva, ch'è relativamain nunsurvesaivla, che dovra mintgatant bler temp, ch'è tarada en moda filigrana, che gira permanentamain e che sa mida d'in cuntin – cun la finamira d'integrar quellas persunas en il process da decisiun che ston viver cun las consequenzas da la decisiun. Ella è ordvart preziusa, funcziuna dentant mo, sche tut quels che vulan sa participar ad ella, chapeschan pli u main co ch'ella funcziuna.

«La Confederaziun en furma concisa» duai furnir ina contribuziun a questa chapientscha. Ch'ella vegn empustada e speranza er legida uschè savens, è en sasez in bun segn.

Walter Thurnherr

Chancelier federal Walter Thurnherr

INTERVISTA E FATGS
LA SVIZRA

6

IL FUNDAMENT
**LA DEMOCRAZIA
DIRECTA**

14

In discurs cun il president da la
Confederaziun Alain Berset _____ 6

La populaziun _____ 8

Las finanzas da la Confederaziun . 9

L'istorgia da la Svizra _____ 10

Il federalissem _____ 12

La separaziun da las pussanzas . 16

Eleger e votar _____ 18

Las partidas da sanestra
fin dretga _____ 20

Las partidas en
furma concisa _____ 22

CH info

L'app davart la brochura
**LA CONFEDERAZIUN
EN FURMA CONCISA**

iOS / Android

**Program directiv LA CONFEDERAZIUN EN
FURMA CONCISA**

Material didactic en tudestg, franzos ed englais:
www.hep-verlag.ch/der-bund-kurz-erklaert

LA LEGISLATIVA
IL PARLAMENT

24

L'EXECUTIVA
LA REGENZA

40

LA GIUDICATIVA
ILS TRIBUNALS

76

Il Cussegl naziunal ed il
Cussegl dals chantuns _____ 26

L'organisaziun
da las chombras _____ 28

La Chombra gronda
e la Chombra pitschna _____ 30

La mecanica dal parlament ____ 32

Il parlament da milissa _____ 33

Il Servetschs dal parlament ____ 34

Mes punct da vista _____ 35

La via ad ina nova lescha _____ 36

L'edifizi dal parlament _____ 38

Il Cussegl federal _____ 42

L'administraziun federala _____ 44

Departament federal
d'affars exterius DFAE _____ 46

Departament federal
da l'intern DFI _____ 50

Departament federal
da giustia e polizia DFGP _____ 54

Departament federal da
defensiun, protecziun da
la populaziun e sport DDPS ____ 58

Departament federal
da finanzas DFF _____ 62

Departament federal
d'economia, furmaziun
e retschertga DEFR _____ 66

Departament federal per
ambient, traffic, energia e
communicaziun DATEC _____ 70

La Chanzlia federala ChF _____ 74

La giudicativa _____ 78

Il Tribunal federal ed ils
tribunals d'emprima istanza
da la Confederaziun _____ 80

In discurs cun il president da la Confederaziun Alain Berset

IL PRESIDENT E LA RESCHISSURA

La reschissura svizra Ursula Meier è stada in zic surstada, cur che Alain Berset ha proponì ad ella da surpigliar per ina giada la rolla da l'intervistadra. Ma ella è er stada mirvegliusa e gugent pronta da giugar il gieu da dumonda e resposta.

La scuntrada ha già lieu en l'Uffizi federal da cultura a Berna, nua ch'igl è sa sviluppada svelt ina discussiun animada davart il stadi da nosa societad, da la cultura e dal film.

L'art e la politica èn già adina stads colliads in cun l'auer. La politica fa diever da l'art per sa metter en scena. Tuttina capiti da rar ch'in politicher è pront da giugar il gieu da sa laschar interrogar d'ina artista. Pertge avais Vus tschernì gist in'artista sco interlocutura?

Ils onns passads hai jau constatà dapertut en Svizra che l'art – en il senn il pli vast da quest pled – gioga ina rolla absolutamain centrala en noss pajais. Nossa multifariadad linguistica, regiunala e sociala è complexa, e betg darar èsi la cultura, che ans maina ensemen e che garantisce la coesiun naziunala. Perquai mes giavisch da baterlar cun in'artista sur da la Svizra e sur dal mund.

L'artist tudestg defunct Joseph Beuys ha descrit ina giada l'art sco nutriment che l'uman dovra per viver. Tge faschais Vus per che l'art na vegnia betg percepì mo sco «trategniment» cultural u schizunt sco plivalur

d'ina classe sociala privilegiada, mabain sco pussaivladad per furmar nosa identitad e nosa relaziun cun il mund?

En mia lavur emprov jau dad auzar la cultura en il rang d'ina veritabla necessitad. Jau ma stent da meglierar la participaziun activa e passiva a la vita culturala – cun renconuscher las artistas ed ils artists e las acturas ed ils acturs culturals sco er cun apprezzar nosa ritga vita d'uniun.

Jau resguard l'art sco la part la pli innovativa da la cultura, ma la cultura è in access a l'art. Ella è l'impuls che ans intimescha dad ir vinavant. Sch'i vegn lantschada ina debatta davart il cuntrari da «cultura envers art», alura savens per privar la cultura dals meds finansials ch'ella dovra per sa sviluppar. Jau m'engasch per ch'ina elita d'art na concurrenzchia betg la gronda massa che s'identifitgescha cun la cultura populara. Quest cuntrast è già daditg superà.

Nossa societad vegn dumagnada adina pli fitg da maletgs. Pertge na survegn l'analisa d'in maletg betg dapli pais en l'instrucziun da scola? Questa incumbensa pedagogica n'ha betg mo la scola suletta, mabain tut la societad. En ina democrazia directa sco la nosssa sto la populaziun savair chapir ed interpretar infurmaziuns uschè bain sco pussaivel. Nus essan disads vi d'infurmaziuns multifaras e bunas. La sfida è quella da mantener in spiert critic. Per quest intent è indispensabla ina buna furmaziun, spezialmain en il sector da las medias digitalas. Ozendi ston las burgaisas ed ils burgais esser en cas da chapir ils cuntegnns ils pli differents, da tals en las raits socialas fin als artitgels da basa.

«La sfida è quella da restar critic envers ils maletgs e las infurmaziuns.»

Jau sun naschida l'onn 1971, l'onn da la votaziun davart il dretg da votar da las dunnas sin plaun federal. Tenor in rapport dal Forum economic mundial davart l'egualitad da las dunnas e dals umens è la Svizra crudada enavos dal 11avel rang al 21avel rang. Ils pajais nordics restan incontestablmain a la testa da questa rangaziun. Co As declerai Vus quai?

La preschientscha da dunnas sin il plaun politic ed economic è anc adina in tema impurtant. Nus avain però prendi mesiras per che quai sa midia, ma nus stua in admetter che differents pajais fan progress pli svelts en quest sector. Perquai perdain nus entscherts rankings. A lunga vista po l'egualitad vegnir cuntanschida en Svizra mo, sche las dunnas vegnan encuraschadas da s'engaschar, sche la compatibilitad da la professiun e da la famiglia

vegn meglierada e natiralmain sche l'egualitad dals salaris vegn promovida. Cun l'iniziativa dal pievel vegn bainbaud a star en discussiun in congedi da paternitad en Svizra, quai mussa che la populaziun ha in interess vi da quest tema.

Cur che jau hai mussà mes film «Home» en ils Stadis Unids – l'istorgia d'ina famiglia che abita directamain sper in'autostrada e che viva vinavant en moda isolada dal rest dal mund – m'han ils critichers americans dumandà, sch'il film saja ina metafra per l'Europa en il mund. E cur che jau hai mussà mes film en Europa, sun jau vegnida dumandada, sch'el saja ina metafra per la Svizra en Europa.

Jau n'ha in summa betg vesì Voss film. Per mai è l'isolaziun mussada en «Home» plitgusch la metafra per la fasa da malsegirezza che nus faschain tras dapi in pèr onns. L'isolaziun da la Svizra è in mitus. En vardad è la Svizra in dals stadis ils pli averts dal mund. Ella è savens sa participada als gronds moviments socials sco per exempel a la reformaziun. Ella è campionessa mundiala dal multilateralissem, spezialmain cun Genevra sco citad internaziunala, e cun il tunnel dal Gottard gioga ella ina rolla centrala sin il plaun da las vias da traffic europeicas.

En l'art contemporan vegnan formuladas bleras opiniuns davart temas sco pussanza, daners, relaziuns, maletgs, lingua, corp, realitad e.u.v. Pertge n'è la politica betg mirvegliusa da quest lavurar innovativ che sa fatschenta cun autras furmas da la convivenza?

Jau pens – cuntrari a quai – ch'i dat blers contacts tranter l'art e la politica, ma i na sa tracta en quest connex betg d'ina relaziun instituzionalisada. Las colliaziuns naschan savens inconscientamain. I dat er muments, nua che questas duas parts na sa chapeschan betg, nua ch'i dat tensiuns che chaschunan debattas ch'èn interessantas er per la politica sociala.

Ston ins – sco politicher – esser in bun actur?

Na, betg exnum. Sco politicher pon ins giugar mo in'unica rolla. Perquai

èsi meglier da restar autentic. Tscherts muments d'ina carriera politica pon però bain esser inscenaads in zic. Cun 16 hai jau giugà en in pitschen film da students, e jau stoss admetter che jau n'era betg fitg talentà.

Ursula Meier è ina cineasta svizra da renum internaziunal. Il film «Home» cun Isabelle Huppert è vegnì selecziunà al Festival da film da Cannes ed ha survegnì numerusas distincziuns. L'onn 2012 ha «L'enfant d'en haut» cun Léa Seydoux e Kacey Mottet Klein survegnì in Urs d'Argient (menziun speziala) tar il Festival internaziunal da film da Berlin. Il film ha survegnì – sco «Home» 2010 – trais premis da film svizzers, tranter quels il premi per il meglier film, ed el ha represchentà la Svizra als Oscars. Il cumenzament da l'onn 2018 ha Ursula Meier terminà ses nov film dramatic «Journal de ma tête» cun Fanny Ardant e Kacey Mottet Klein.

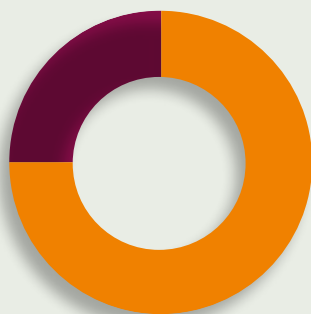

Infurmaziuns davart il presidi da la Confederaziun e davart las activitads da la presidenta da la Confederaziun: www.admin.ch > Presidi da la Confederaziun

La Svizra en cifras

LA POPULAZIUN

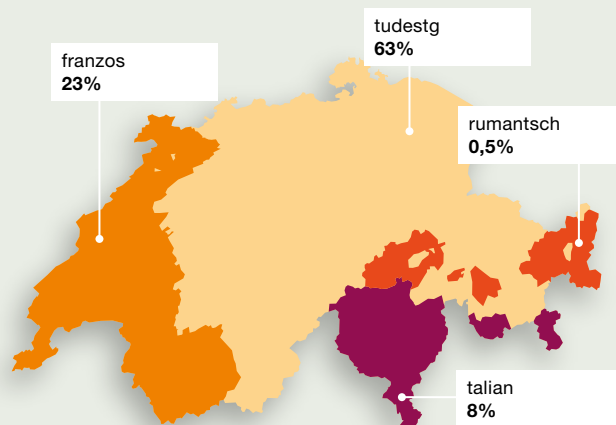
8,4 milliuns personas

■ Abitant(a)s	8 419 600
■ Da quai senza passaport svizzers	2 104 900

En Svizra vivan 8,4 milliuns personas. La part da las personas estras importa 25%. Passa la mesadad da las personas senza passaport svizzer èn ubain naschidas en Svizra u vivan dapi almain 10 onns qua. La gronda part da la populaziun estra deriva d'in pajais da la UE u da la AECL. La pli gronda part èn personas da l'Italia (15% da las personas estras), da la Germania (14%) e dal Portugal (14%). 15% derivan da stadis betg europeics.

4 linguas naziunalas

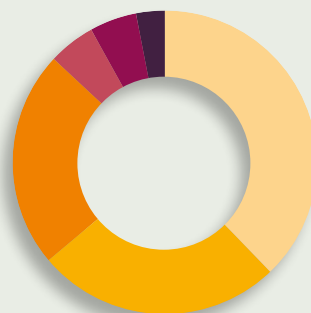
Autras linguas
23%

pliras respostas pussaivlas

La Svizra è in pajais pluriling. I dat quatter linguas naziunalas: tudestg, franzos, talian e rumantsch. 63% da la populaziun discurren principalmain tudestg (svizzer), 23% franzos, 8% talian e 0,5% rumantsch. Er autras linguas vegnan discurrendas en Svizra: englais, portugais, albanais (da 3 fin 5% da la populaziun) e differentas autras linguas. Blers inditgeschan duas linguas sco linguas principalas.

Per gronda part da religiun cristiana

70% da las personas en Svizra appartegnan ad ina cuminanza religiosa cristiana. En 14 chantuns èn ils catolics la part da la populaziun la pli gronda, en trais chantuns ils reformads. En ils ulteriurs chantuns èn las relaziuns main cleras. Cristian, muslim u gidieu: Per la gronda part da la populaziun na gioga la religiun betg ina gronda rolla en il mintgadi. La part da quellas personas che na tutgan tar nagina cuminanza religiosa è 23% – ella s'augmenta dapi onns.

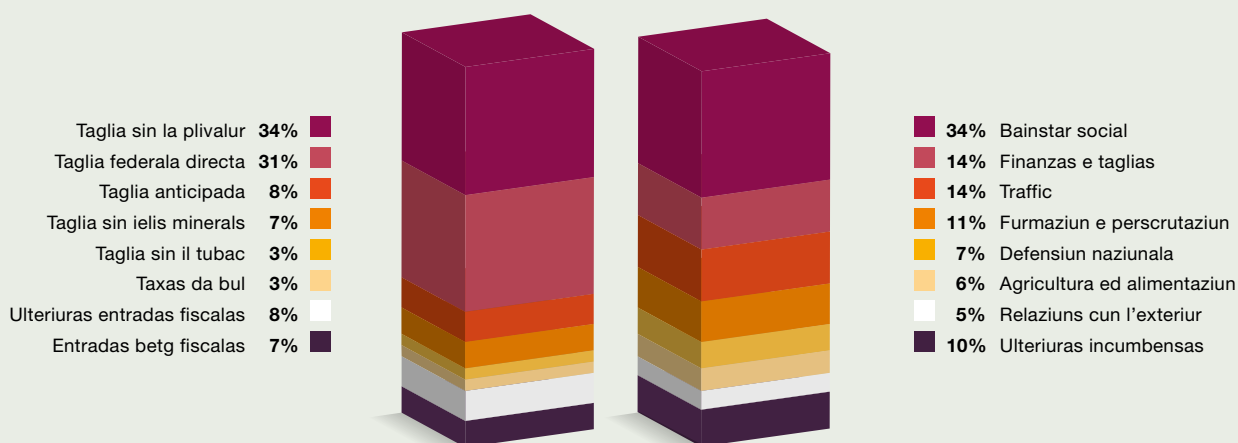
■ 38% catolic-roman	■ 5% autras cuminanzas cristianas
■ 26% evangelic-refurmà	■ 5% cuminanzas islamicas
■ 23% senza confessiun	■ 3% ulteriuras cuminanzas/nunenconuschent

Tut las cifras èn arrundadas. Ulteriuras infurmaziuns davart la populaziun: www.statistik.ch

LAS FINANZAS DA LA CONFEDERAZIUN

67,01 milliardas francs entradas (2016)

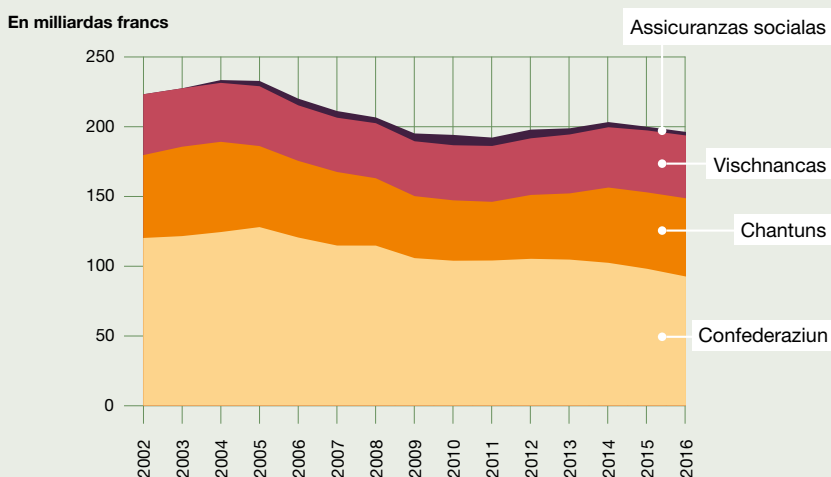
66,26 milliardas francs expensas (2016)

Las funtaunas d'entradas las pli impurtantas da la Confederaziun èn la taglia sin la pivalur e la taglia federala directa. Ensemen genereschan ellas circa 44 milliardas francs. La taglia federala directa vegn incassada tar persunas privatas sin las entradas (en moda progressiva, maximalmain 11,5%), tar interpresas sin il gudogn (8,5%). Per la gronda part da la rauba e dals servetschs vala ina tariffa da la taglia sin la pivalur dad 7.7%. Tge taglias che la Confederaziun dastga incassar è fixà en la Constituziun federala.

In terz da sias expensas investescha la Confederaziun en il sector «bainstar social»: 23 milliardas francs. La mesadad da quels daners va a la prevenziun da vegliadetgna (AVS), in tshintgavel a l'Assicuranza d'invaliditad (AI). Auters secturs impurtants dal bainstar social èn las assicuranzas da malsauns (reducziun da las premias), las expensas da migraziun e las prestaziuns supplementaras. Il bainstar social tutga tar ils champs d'incumbensas da la Confederaziun che creschan il pli fitg.

Reducir ils debits

La Confederaziun è obligada da tegnair sias expensas e sias entradas a lunga vista en l'equiliber. Durant ina buna conjuntura sto ella cuntanscher in surpli, durant ina nauscha dastga ella dar ora dapli che quai ch'ella incassescha. L'onn 2003 è quest «frain a l'indebitament» vegnì applitgà l'emprima giada. Dapi l'onn 2005 han ils debits da la Confederaziun da 130 milliardas francs pudì vegnir reducids per passa 30 milliardas francs. En cumparaziun internaziunala sa preschenta la Svizra fitg bain: La quota d'indebitament dal stadi cumplessiv importa 30% dal product naziunal brut (PNB).

Da la federaziun da stadis al stadi federal

L'ISTORGIA DA LA SVIZRA

La Svizra è sa sviluppada en il decurs dals tschientaners or d'ina rait da differentas alianzas ad ina federaziun da stadis fin al stadi federal. Ils cunfins svizzers e la neutralitad èn vegnids fixads e reconuschids l'onn 1815 sin plaun in-

ternaziunal. Il sistem politic ha ses origin en la Constituiziun federala da l'onn 1848. Dapi lura ha la Confederaziun survegnì dapli competenzas, il pievel dapli dretgs, e la diversitad politica è creschida.

1291 | Veglia Confederaziun

PARTENADIS D'ALLIANZA

Allianzas alternantas tranter las citads e las regions ruralas han l'intent da segirar l'urden politic a l'intern e l'indipendenza vers anora. L'onn 1291 fan Uri, Sviz e Sutsilvania l'emprima alianza documentada. La noziun «Eitgenoze» (confederà) cumpara l'onn 1315. En il decurs dals tschientaners crescha la Confederaziun tras ulteriuras alianzas e tras la conquista da territoris.

1803–1814 | Mediazion

PUSSANZA ESTRA MAIN SEVERA

Suenter guerras civilas tranter ils federalists ed ils aderents da la Republica helvetica dat Napoleun a la Svizra ina constituiziun da mediazion. Quella dat als chantuns puspè ina tscherta indipendenza e fixescha la gronda part dals cunfins chantunals.

1847–1848 |

Guerra dal Sonderbund

LIBERALS CUNTER CONSERVATIS

La dumonda davart la concepziun da la Confederaziun chaschuna la finala ina guerra civila tranter ils chantuns liberals ed ils chantuns conservatifs catolics. La Guerra dal Sonderbund finescha cun ina victoria da las forzas liberalas.

1200

1800

1850

1798–1802 | Helvetica

STADI UNITAR SUT PUSSANZA ESTRA

Suenter l'invasiun da las truppas franzosas vegn la Confederaziun transformada en la Republica helvetica: en in stadi unitar sut la controlla da Paris.

1815 | Contract federal

NEUTRALITAD E FEDERAZIUN DA STADIS

Suenter la fin da Napoleun reconuschon las grondas pussanzas europeicas la neutralitad da la Svizra, ed i vegnan fixads ils cunfins naziunals che valan anc oz. Tras il Contract federal dal 1815 vegnan reunidas las differentas alianzas federalas ad in'unica federaziun da stadis. Quella è responsabla per la politica da segirezza.

1848 | Constituiziun federala

STADI FEDERAL DEMOCRATIC

La Constituiziun federala conceda a la gronda part dals burgais – als umens – differents dretgs e libertads, tranter auter il dretg da votar e d'eleger (dretg da votar da las dunnas a partir dal 1971). Sin plaun federal vegn introduci – tenor l'exempel american – il sistem da duas chombras cun in Cussegl naziunal ed in Cussegl dals chantuns ch'elegian il Cussegl federal. Intgins secturs vegnan centralisads. La Svizra sa sviluppa ad in spazi giuridic ed economic unitar.

1874, 1891 |
 Extensiun da la democrazia

INIZIATIVA, REFERENDUM

Tras la revisiun da la Constituziun federala survegn la Confederaziun dapli incumbensas ed ils dretgs democratics vegnan extendids sin plaun federal. Il 1874 vegn introducì il referendum, il 1891 l'iniziativa dal pievel. Il 1891 elegia il parlament per l'emprima giada in represchentant dals conservativs catolics (oz PCD) en la regenza: Per l'emprima giada dapi il 1848 na sa cumpona il Cussegl federal betg mo da Liberals.

1919, 1929 | Proporz

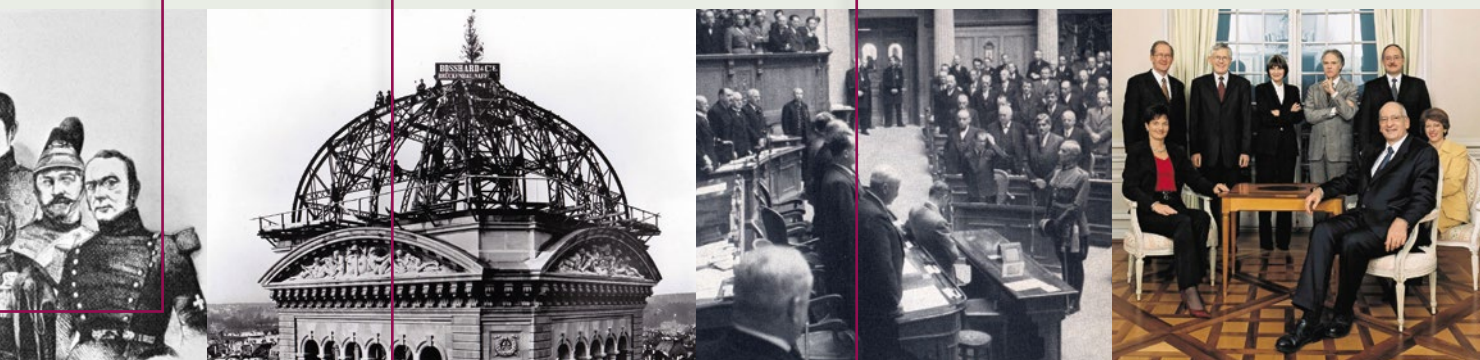
VINAVANT EN DIRECZIUN DA LA DEMOCRAZIA DA CONCORDANZA

Il 1919 vegn il Cussegl naziunal elegi per l'emprima giada tenor il sistem da proporz, ed en il Cussegl federal sesa in segund commember conservativ catolic. A partir dal 1929 fa er in commember da la Partida da purs, mastergnants e burgais (oz PPS) part da la regenza.

1959–2003 | Furmla magica

DIVERSITAD ER EN IL CUSSEGL FEDERAL

La regenza sa cumpona da represchentants da las partidas cun ils pli blers electurs: 2 PLD, 2 PCD, 2 PS, 1 PPS. Questa uschenumada furmla magica vala fin il 2003. Dapi lura variescha la cumposiziun dal Cussegl federal en quai che riguarda las partidas.

1900

1950

2000

1914–1918 | Emprima Guerra
 mundiala, chauma generala

IDEAS SOCIALISTICAS

La povradad e la dischoccupaziun durant l'Emprima Guerra mundiala sco er las ideas socialisticas da la Revoluziun russa provocheschan il 1918 la chauma generala naziunala.

1939–1945 |
 Segunda Guerra mundiala

INTEGRAZIUN DA LA SANESTRA

Sut l'impressiun da la smanatscha da l'exteriur s'uneschan las forzas politicas da la sanestra fin a la dretga: Durant la Segunda Guerra mundiala elegia il parlament il 1943 in socialdemocrat en la regenza.

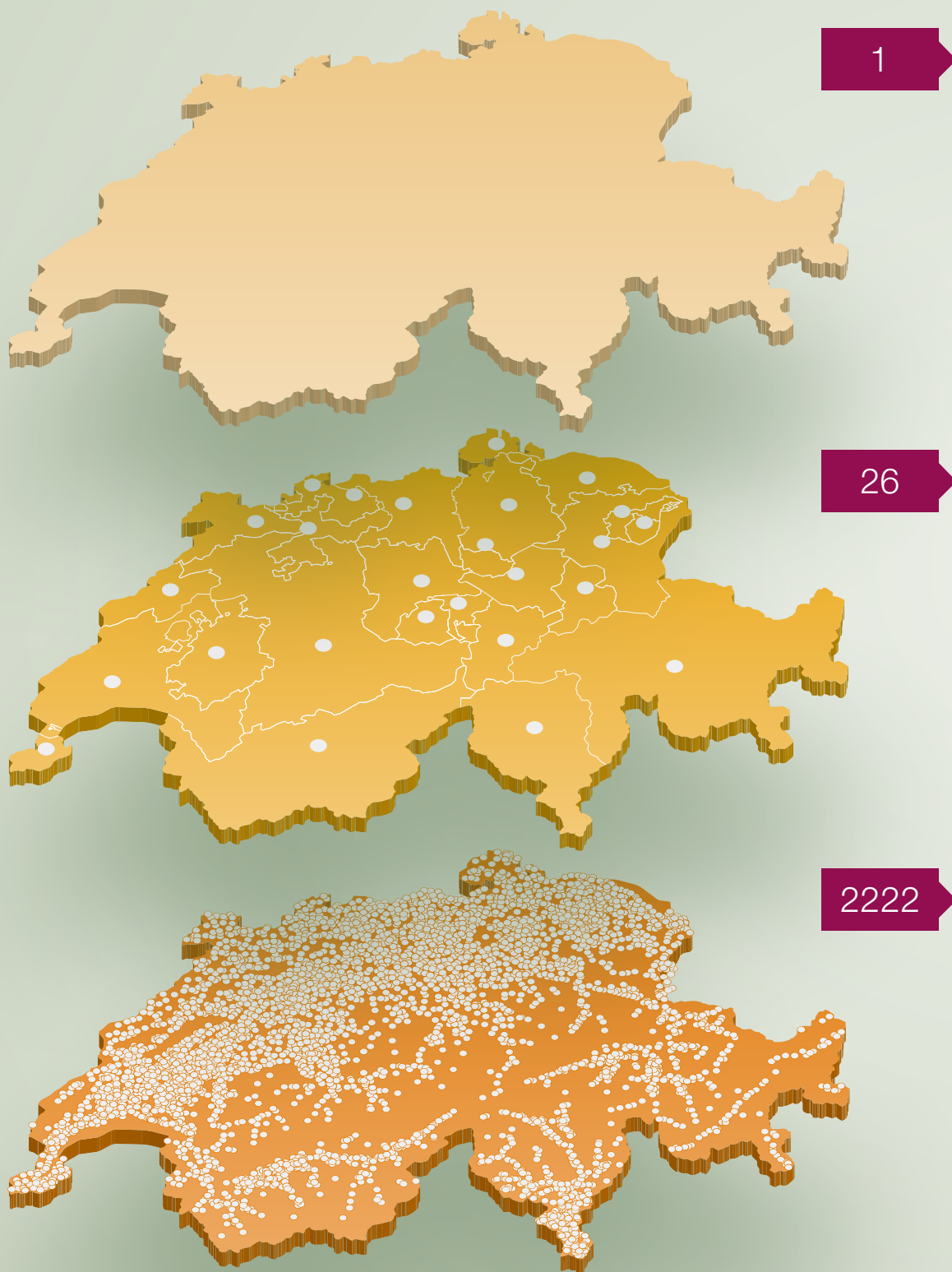
2000 | Terza Constituziun federala

MANTEGNIMENT ED AVERTADAD

La revisiun totala da la Constituziun federala accentuescha la collavraziun collegiala tranter la Confederaziun ed ils chantuns e regla la repartiziun da las incumbensas. Il 2000 approvescha il pievel svizzer ils contracts bilaterals tranter la Svizra e l'Uniun europeica (UE). Dus onns pli tard accepta el la participaziun a la ONU.

Confederaziun, chantuns e vischnancas

IL FEDERALISSEM

La Svizra è in stadi federalistic: la pussanza statale è repartida sin la Confederaziun, sin ils chantuns e sin las vischnancas. Ils chantuns e las vischnancas han grondas libertads d'agir per ademplir lur incumbensas.

Tras il federalissem èsi pussaivel che la Svizra po exister sco unitad – malgrà quatter culturas linguisticas e malgrà atgnadads regiunalas particularas.

Confederaziun

Dapi l'onn 1848 è la Svizra in stadi federal che vegn er numnà «Confederaziun». La Constituziun federala fixescha las incumbensas da la Confederaziun. Quai èn tranter auter las relaziuns cun l'exteriur, la defensiun naziunala, la rait da vias naziunalas e l'energia nucleara. Il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns furman il parlament federal, la regenza naziunala sa cumpona da set cussegliers federals, il Tribunal federal è responsabel per la giurisdicziun naziunala. Per sia finanziaziun incassescha la Confederaziun tranter auter la taglia federala directa.

- 10 pertschient da las Svizras e dals Svizzers vivan a l'exteriur.
- 85 pertschient da las abitantas e dals abitants vivan en territoris urbans.
- Las entradas da la taglia federala directa importan circa 31 pertschient da tut las entradas da la Confederaziun.

Chantuns

La Confederaziun consista da 26 chantuns. Mintga chantun ha in agen parlament, in'atgna regenza, atgnas dretgiras ed in'atgna constituziun. Quella na dastga betg cuntrar a la Constituziun federala. Ils chantuns realiseschan las prescripziuns da la Confederaziun, concepeschon dentant lur activitad tenor agens basegns. Ina gronda libertad d'agir han els p.ex. en ils fatgs da scola, d'ospital, da cultura e da polizia. Mintga chantun incassescha taglias chantunalas per sia finanziaziun.

- En il chantun Basilea-Citad è il product naziunal brut (PNB) per persuna circa trais giadas uschè grond sco en il chantun Uri.
- En la gulivaziun da finanzas naziunala pagan 7 chantuns; 19 chantuns survegnan pajaments da gulivaziun da quest instrument.
- En ils chantuns Appenzell Dadens e da Glaruna ha anc lieu il cumin u la mastralia.

Vischnancas

Ils 26 chantuns èn dividids en vischnancas. Mintga chantun regla sez co che las incumbensas tranter el e las vischnancas vegnan repartidas. Las incumbensas da las vischnancas èn p.ex. la planisaziun locala, il manaschi da scola, ils fatgs da provediment ed ils pumpiers. Vischnancas pli grondas e citads han parlaments e votaziuns dal pievel. En vischnancas pli pitschnas decida il pievel en radunanzas communalas davart projects politics. Mintga vischnanca incassescha taglias communalas.

- En la vischnanca la pli pitschna (Coppo, TI) vivan 13 persunas, en la pli gronda circa 400 000 (citad da Turitg).
- En consequenza da fusiuns datti mintga onn en media circa 30 vischnancas pli pauc.
- En quatter da tschintg vischnancas decida il pievel en radunanzas communalas davart projects politics.

Il fundament

LA DEMOCRAZIA DIRECTA

DEMOCRAZIA

Per mintga votaziun federala vegnan stampadas passa 5 milliuns brochuras, en las qualas vegnan explitgads ils singuls projects da votaziun. Ellas vegnan tramessas a las personas cun dretg da votar.

La separaziun da las pussanzas _____ 16

Eleger e votar _____ 18

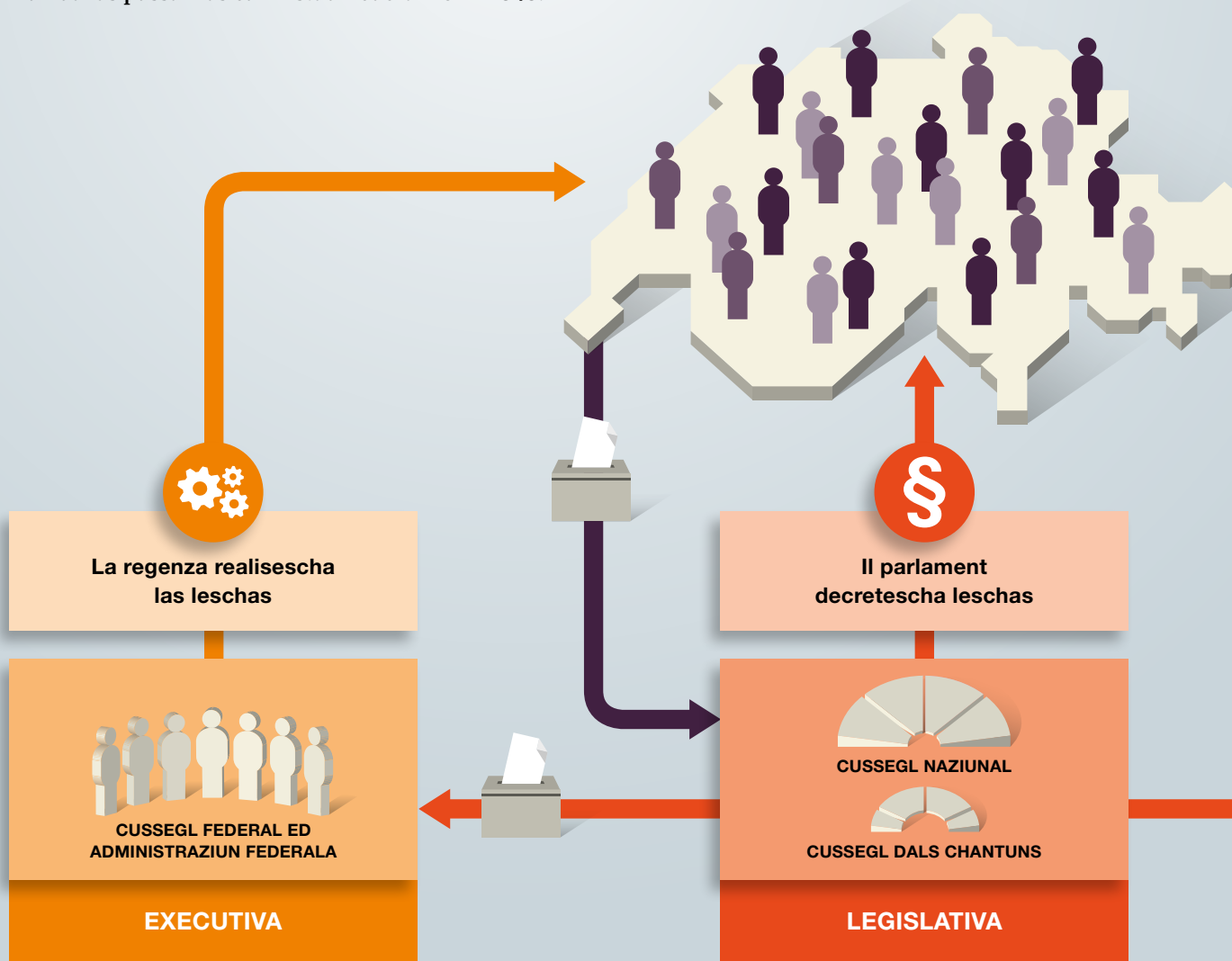
Las partidas _____ 20

In princip da basa da la democrazia

LA SEPARAZIUN DA LAS PUSSANZAS

La separaziun da las pussanzas impedischa la concentraziun da pussanza tar singulas personas u instituziuns ed evitescha l'abus da la pussanza. La pussanza è repartida sin las trais pussanzas statalas: la legislativa, l'executiva e la giudicativa. Ina persuna dastga appartegnair il medem mument mo ad ina da las trais pussanzas statalas. La Svizra ha introduci la separaziun da las pussanzas cun il stadi federal l'onn 1848.

Realisar leschas

Il Cussegl federal è la regenza da la Svizra. El maina las fatschentas currentas e realisescha las leschas ch'èn vegnidas concluidas dal parlament. Mintga commembra e mintga commember dal Cussegl federal maina in departament. Ensemen cun la Chanzlia federala furman ils set departaments l'administraziun federala.

Concluder leschas

Il parlament consista da duas chombras: dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns. Las duas chombras han ils medems dretgs; ensemen furman ellas l'Assamblea federala plenara. Il parlament decretescha leschas e surveglia la gestiun dal Cussegl federal e dal Tribunal federal.

Far dretgira

Il Tribunal federal è la dretgira suprema da la Svizra. El procura ch'il dretg vegnia applitgà en moda e maniera unitara e protegia ils dretgs da las burgaisas e dals burgais. Ultra da quai decida el sco istanza superiura davart dispitas giuridicas tranter las burgaisas ed ils burgais ed il stadi ubain tranter la Confederaziun ed ils chantuns.

Tgi elegia tgi?

En Svizra pon circa 5,3 milliuns umens e dunnas sa participar a las elecziuns federalas. Persunas svizras sut 18 onns e burgaisas e burgais esters n'han nagin dretg d'eleger sin plaun federal.

Il pievel svizzer elegia il parlament (legislativa). L'istanza politica suprema da la Svizra è pia il pievel. Il Cussegl naziunal represchenta l'entira populaziun, il Cussegl dals chantuns ils 26 chantuns. Las elecziuns federalas han lieu mintga quatter onns.

Il parlament elegia pliras istanzas, numnadain:

- **l'executiva:** ils set commembers dal Cussegl federal, la chanceliera federala u il chancelier federal. La perioda d'uffizi dura quatter onns, ina reelecziun è pussaivla. (p. 42)
- **la giudicativa:** il president dal Tribunal federal sco er las derschadras ed ils derschaders dal Tribunal federal e dals trais tribunals d'emprima istanza. (p. 80)
- **il procuratur public federal:** el maina la Procura publica federala. Quella persequitescha tranter auter delicts en connex cun material explosiv u spiunadi, sco er delicts uffizials commess d'employiads federalas.

www.bundesanwalt.ch

Tgi controlla tgi?

Il parlament ha la surveglianza suprema dal Cussegl federal e da l'administraziun federala sco er dals tribunals da la Confederaziun e da la Procura publica federala. Ils commembers dal parlament da lur vart vegnan elegids dal pievel. Ad el ston els render pled e fatg.

Dretgs democratics

ELEGER E VOTAR

En strusch in auter stadi ha il pievel dretgs da cundecisiun uschè vasts sco en Svizra. Las Svizras ed ils Svizzers che han almain 18 onns dastgan eleger e votar sin plaun naziunal. Ultra da las elecziuns dal parlament che han lieu mintga quatter onns, po la populaziun s'exprimer fin a quatter giadas per onn en votaziuns dal pievel davart dumondas materialas concretas da la politica. A chascun d'ina votaziun èn per il solit gist plirs projects en discussiun.

Davart la Constituziun e davart leschas

Davart mintga midada da la Constituziun vegni votà (referendum obligatoric). Midadas da la Constituziun dovran il consentiment d'ina maioritad dal pievel e dals chantuns (maioritad dubla). Davart la revisiun d'ina lescha u davart ina nova lescha vegni percenter mo votà, sch'in referendum facultativ pretenda quai. La lescha è acceptada, sche la maioritad dal pievel l'accepta (maioritad simpla).

Chalender da votaziun 2018

Il Cussegl federal fixescha mintgamai almain quatter mais ordavant, tge projects che vegnan en votaziun. Ils termins èn dentant enconuschents bler pli baud: Gia oz èn els fixads fin l'onn 2036.

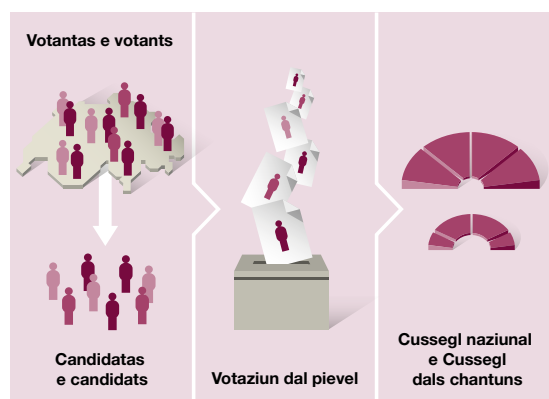
L'onn 2018 han lieu las votaziuns federalas durant las suandantas dumengias:

ils 4 mars, ils 10 zercladur, ils 23 da settember ed ils 25 da november.

Videos davart ils projects da votaziun:
www.admin.ch/videos

DRETG D'ELEGER

Eleger e vegnir elegì

Tut las persunas cun dretg d'eleger pon per l'ina eleger las commembras ed ils commembers dal parlament (dretg d'eleger activ); ellas pon per l'autra er sa laschar eleger sezzas (dretg d'eleger passiv). Per il Cussegl naziunal han er las Svizras ed ils Svizzers a l'exteriur il dretg d'eleger, en tscherts chantuns vala quai er per il Cussegl dals chantuns.

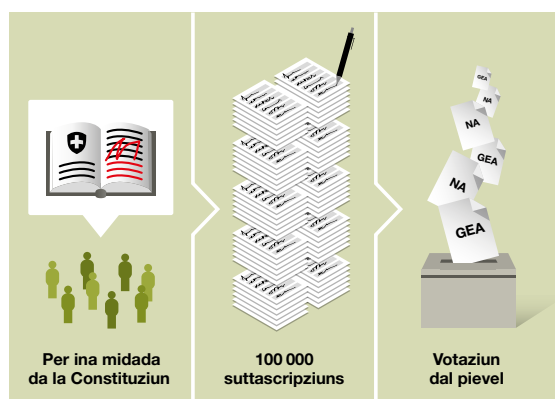
Cussegl naziunal e Cussegl dals chantuns

Las 200 commembras e commembers dal Cussegl naziunal e las 46 commembras e commembers dal Cussegl dals chantuns vegnan elegids directamain dal pievel. Las elecziuns han lieu mintga quatter onns en scrit. Unicamain en l'Appenzell Dadens elegia il cummin sia represchentanza en il Cussegl dals chantuns cun tegnair si il maun.

- La participaziun a las elecziuns federalas da l'onn 2015 ha importà 48%.
- L'onn 2015 han 1308 dunnas e 2480 umens candidà per il Cussegl naziunal.
- Sin plaun federal han las dunnas dapi l'onn 1971 il dretg da votar e d'eleger.

INSTRUMENTS DA LA DEMOCRAZIA DIRECTA

INIZIATIVA DAL PIEVEL

Midar la Constituziun

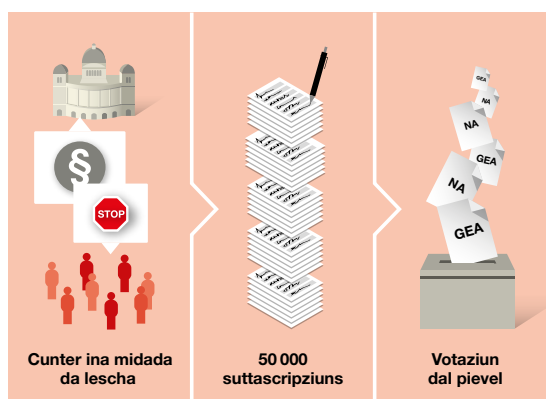
Las burgaisas ed ils burgais pon pretender cun ina iniziativa dal pievel da midar la Constituziun, betg dentant da midar ina lescha. Tut las Svizras ed ils Svizzers cun dretg d'eleger pon suttascriver ina iniziativa dal pievel ed er lantschar sezs – en ina grupp d'almain set persunas (comité d'iniziativa) – ina iniziativa dal pievel.

100 000 suttascripiuns

Per ch'ina iniziativa reusseschia, è necessarias 100 000 suttascripiuns valaivlas. Questas suttascripiuns ston vegnir rimnadas entaifer 18 mais. Il Cussegl federal ed il parlament recumondan ubain d'acceptar ubain da refusar la dumonda dal pievel. Per che l'iniziativa vegnia acceptada è necessaria la maiortad dal pievel e dals chantuns (maioritad dubla). Sche l'iniziativa vegn acceptada, vegn la nova disposiziun constituziunala realisada concretamain, sch'ella vegn refusada, vala il dretg vertent.

- Iniziativas dal pievel existan sin plaun federal dapi l'onn 1891.
- Dapi lura han ins votà davart 209 iniziativas dal pievel. 22 è vegnidas acceptadas.
- Ils 31-12-2017 eran 10 iniziativas en il stadi da la rimnada da suttascripiuns, 14 eran pendentas tar il Cussegl federal u tar il parlament e 2 eran prontas per la votaziun..

REFERENDUM FACULTATIV

Impedir ina nova lescha

Il parlament deliberescha leschas novas u midadas. Las burgaisas ed ils burgais pon far in referendum cunter quellas e cunter tsherts contracts internaziunals. Er il dretg da referendum è in element impurtant da la democrazia directa.

50 000 suttascripiuns

Las Svizras ed ils Svizzers cun dretg d'eleger pon suttascriver in referendum. Per ina votaziun dal pievel è necessarias la pretensiun cuminaivla dad otg chantuns (referendum dals chantuns) u 50 000 suttascripiuns valaivlas. Questas suttascripiuns ston vegnir rimnadas entaifer 100 dis. Il project entra en vigur, sche la maiortad dal pievel l'accepta (maioritad simpla). Sch'il pievel refusa il project, vala il dretg vertent.

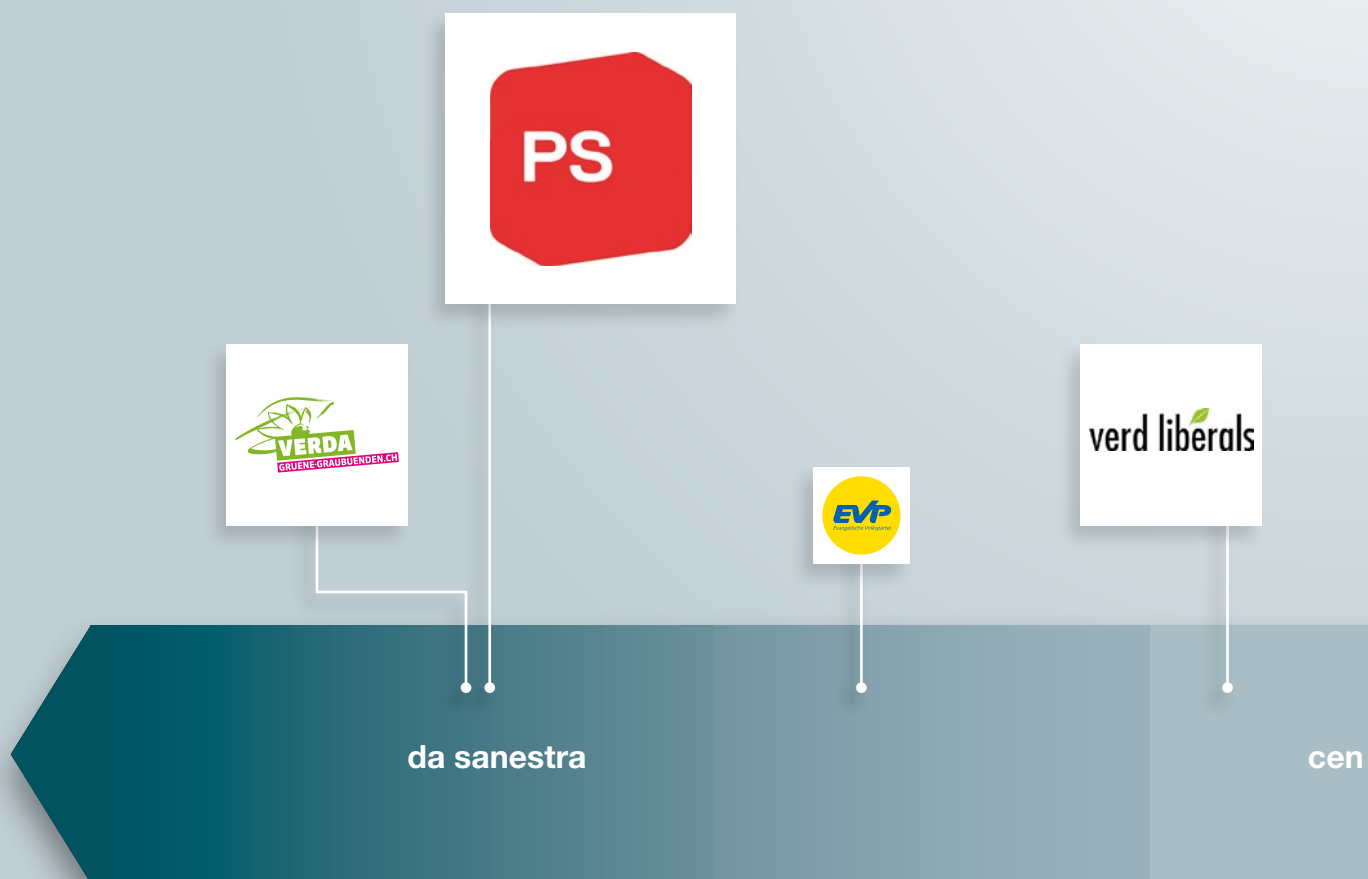
- L'onn 1874 è vegnì introducì il referendum.
- Dapi lura è reussids 185 referendums facultativs. Da quels è 80 vegnids refusads dal pievel.
- Ils 31-12-2017 currieva il termin da referendum per 14 leschas federalas e conclus federalas. Cunter 1 project vegnivan rimnadas suttascripiuns.

La colliaziun tranter il pievel ed il stadi

LAS PARTIDAS DA SANESTRA FIN DRETGA

Per far funcziunar la democrazia èn las partidas indispensablas. Ellas gidan a furmar l'opiniun, mettan a disposiziun candidatas e candidats per uffizis publics e lantschan initiatives u fan referendum. Las partidas sa distinguan ina da l'autra tras lur differentas visiuns dal stadi, da la societad e da l'economia.

Partidas sanestras sustegnan in ferm stadi social, partidas da la vart dretga dal center èn oravant tut per ina politica economica liberala e per la responsabladad da mintga singula persuna. Ultra da la dumonda da sanestra e da dretga datti dumondas concernent l'ambient, concernent l'avertura da la Svizra envers l'Europa ed envers las organisa-

Tge signifitga «da sanestra»?

- in ferm stadi social che gulivescha las differenzas socialas
- interess dals lavurants en il center
- controllas dals pretschs, servetsch public
- dapli politica da pasch, damain armada

ziuns internaziunalas e la dumonda da las valurs liberalas (p. ex. in partenadi da la medema schlattaina). Las partidas dal center collavuran – tut tenor la tematica – cun partidas da sanestra u cun partidas da dretga.

La cuntrada da partidas da la Svizra consista da bleras partidas, da las qualas nagina n’ha la maioritad sin plaun fe-

deral. Quatter partidas cuntanschan en il Cussegl naziunal ina fermezza da passa 10 pertschient (PPS: 29%, PS: 19%, PLD: 16%, PCD: 12%). La gronda part da las partidas è represchentada en tut las regiuns linguisticas. Entaifer las medemas partidas datti però differenzas dal cuntegn, tut tenor la regiun linguistica ed il chantun.

Tge signifitga «da dretga»?

- libertad ed atgna responsabladad, il stadi intervegn mo sche necessari
- interess dals patruns en il center
- interprendiders libers, impuls economic
- ferma defensiun naziunala

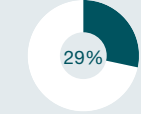

Las 12 partidas sin plaun federal

LAS PARTIDAS EN FURMA CONCISA

En la legislatura 2015–2019 sa cumpona il Cussegl naziunal da 12 partidas. 6 da quellas èn er represchentadas en il Cussegl dals chantuns, 4 en il Cussegl federal. Las partidas sin plaun federal vegnan preschentadas qua curtamain. La successiun correspunda al dumber da sezs ch'ellas han en l'Assamblea federala.

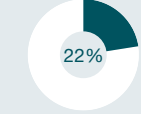

PPS Partida populara svizra

 President da la partida Albert Rösti www.svp.ch		Cussegl dals chantuns	Cussegl naziunal	Cussegl federal	Fundada 1971 (PMB 1917)
		5 	65 13 	2 	

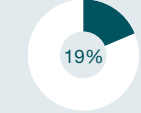

PS Partida socialdemocratica da la Svizra

 President da la partida Christian Levrat www.spschweiz.ch		Cussegl dals chantuns	Cussegl naziunal	Cussegl federal	Fundada 1888
		12 4 	43 25 	2 1 	

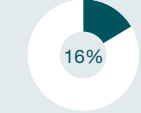

PLD PLD.Ils Liberals

 Presidenta da la partida Petra Gössi www.fdp.ch		Cussegl dals chantuns	Cussegl naziunal	Cussegl federal	Fundada 1894 (fusiun il 2009)
		13 1 	33 7 	2 	

PCD Partida cristiandemocratica

 President da la partida Gerhard Pfister www.cvp.ch		Cussegl dals chantuns	Cussegl naziunal	Cussegl federal	Fundada 1912
		13 2 	27 9 	1 	

Ils Verds Partida ecologica svizra

 Presidenta da la partida Regula Rytz www.gruene.ch		Cussegl dals chantuns	Cussegl naziunal		Fundada 1983
		1 	11 5 		

PBD Partida burgais-democratica Svizra

 President da la partida Martin Landolt www.bdp.info	 3,3%	Cussegl dals chantuns 1 	Cussegl naziunal 7 1 6	Fundada 2008
--	---	--	---	------------------------

pvl Partida verd-liberala

 President da la partida Jürg Grossen www.grunliberale.ch	 2,8%		Cussegl naziunal 7 3 4	Fundada 2007
--	---	--	---	------------------------

PEV Partida evangelica svizra

 Presidenta da la partida Marianne Streiff-Feller www.evpev.ch	 0,8%		Cussegl naziunal 2 1 1	Fundada 1919
--	---	--	---	------------------------

LdT Lega dei Ticinesi

 Coordinatur Attilio Bignasca www.lega-dei-ticinesi.ch	 0,8%		Cussegl naziunal 2 1 1	Fundada 1991
--	---	--	---	------------------------

CSP OW Partida cristiansociala Sursilvania

 Copresidents da la partida Sepp Stalder Christian Schäli www.csp-ow.ch	 0,4%		Cussegl naziunal 1 	Fundada 1956
--	---	--	---	------------------------

MCG Mouvement Citoyens Genevois

 Presidenta da la partida Ana Roch www.mcge.ch	 0,4%		Cussegl naziunal 1 	Fundada 2005
---	---	--	---	------------------------

PsdL Partida svizra da la lavur

 President da la partida Gavriel Pinson www.pda.ch	 0,4%		Cussegl naziunal 1 	Fundada 1944
--	---	--	---	------------------------

La legislativa

IL PARLAMENT

PARLAMENT

Il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns _____	26	Il Servetschs dal parlament _____	34
L'organisaziun da las chombras _____	28	Mes punct da vista _____	35
La Chombra gronda e la Chombra pitschna _____	30	La via ad ina nova lescha _____	36
La mecanica dal parlament _____	32	L'edifiz dal parlament _____	38
Il parlament da milissa _____	33		

La stanza da sesidas dal Cussegl federal, ch'è vegnida renovada dacurt, è mintgamai il lieu central da las elecziuns dal Cussegl federal. Qua è er vegnids dumbrads ils cedels electorals inoltrads per l'elecziun dal cusseglier federal Ignazio Cassis.

Dus cussegls – in parlament

IL CUSSEGL NAZIUNAL ED IL CUSSEGL DALS CHANTUNS

Ina represchentanza dal pievel ed ina dals chantuns

Il parlament svizzer – la legislativa – sa cumpona da duas chombras che han il medem status, ma ch'èn tuttina differentas: En il Cussegl naziunal, la Chombra gronda, sesan las represchentas ed ils represchentants dal pievel, en il Cussegl dals chantuns, la Chombra pitschna, las represchentas ed ils represchentants dals chantuns. Ensemen furman las duas chombras l'Assamblea federala plenara. Las 246 commembras e commembers dal parlament represchentan las differentas cuminanzeas linguisticas, partidas, ideologias e regiuns ed ils divers interess da la Svizra.

Las 200 cusseglieras naziunalas e cussegliers naziunals represchentan ils passa 8 milliuns abitants da la Svizra – mintga commember dal Cussegl naziunal represchenta pia circa 40 000 persunas. La pli gronda è la delegaziun turigaisa cun 35 commembers. Cunquai che mintga chantun ha tenor la Constituziun federala il dretg d'almain in sez en il Cussegl naziunal, po er il chantun Appenzell Dadens cun ses 16 000 abitants delegar in deputà a Berna.

Ils 46 commembers dal Cussegl dals chantuns represchentan lur chantuns. Mintga chantun ha dus deputads. Ma er qua datti in'exceptziun: ils anteriurs mezs chantuns Sursilvania, Sutsilvania, Basilea-Citad, Basilea-Champagna, Appenzell Dador ed Appenzell Dadens delegheschan mintgamai mo in represchentant a Berna. Ils commembers dal Cussegl dals chantuns vegnan elegids en in'elecziun directa.

Il Cussegl naziunal ed il Cussegl dals chantuns sa radunan per regla separadamain, tshertas fatschentas tractan els però ensemen sco Assamblea federala plenara. Latiers tutgan tranter auter l'elecziun dals commembers dal Cussegl federal e dals Tribunals federals. L'Assamblea federala exquescha uschia – cun resalva dals dretgs dal pievel e dals chantuns – la pussanza suprema en la Confederaziun. Quai è ina particularitad da la Svizra: Cuntrari ad auters pajais elegia en Svizra il parlament la regenza e la dretgira suprema. Las decisiuns dal parlament na pon vegnir controlladas da naginas dretgiras. Ultra da quai na po il parlament betg vegnir schlià avant ch'ina legislatura è ida a fin.

Assamblea federala plenara

L'Assamblea federala plenara sa raduna en la sala dal Cussegl naziunal. Entant ch'ìls commembers dal Cussegl naziunal sesan a lur plazzas usitadas, prendan ils commembers dal Cussegl dals chantuns plaz a la paraid davos da la sala sin ils sezs ch'èn ordinads tenor chantuns. La direcziun ha la presidenta u il president dal Cussegl naziunal. Perquai vala ella u el sco la pli auta Svizra u il pli aut Svizzer.

Intervista cun il president dal Cussegl naziunal Dominique de Buman:
www.parlament.ch > BLOG

Intervista cun la presidenta dal Cussegl dals chantuns Karin Keller-Sutter:
www.parlament.ch > BLOG

Sala dal Cussegl naziunal

Las duas vias en il parlament

Mintga 4 onns han lieu l'atun elecziuns per la renovaziun totala dal Cussegl naziunal che vegnan realisadas en l'entira Svizra tenor reglas unitaras ed en la gronda part dals chantuns tenor il sistem electoral da proporz. Mintga chantun furma in circul electoral e survegn almain in sez.

L'elecziun dals commembers dal Cussegl dals chantuns sa drizza però tenor il dretg chantunal. Cun excepziun dal chantun Giura e dal chantun da Neuschatel vegn il Cussegl dals chantuns elegì tenor il sistem da maiorz. L'elecziun vegn fatga en tut ils chantuns il medem mument sco las elecziuns dal Cussegl naziunal; mo en il chantun Appenzell Dadens vegn il represchentant chantunal elegì in auter di. En il Cussegl dals chantuns na datti pia nagina renovaziun totala ed uschia er nagina perioda da legislatura.

En la cumposiziun dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns tenor partidas politicas datti differenzas considerablas. Quai ha tranter auter da far cun il sistem electoral. En il Cussegl naziunal è la PPS cun 65 commembers actualmain lunschor la partida la pli ferma, suandada da la PS cun 43, da la PLD cun 33 e da la PCD cun 27 represchentants. En il Cussegl dals chantuns han la PCD e la PLD mintgamai 13 sez, la PS 12 e la PPS 5 sez.

Proporz e maiorz

Tar il sistem da proporz vegnan ils sez attribuids a las partidas tenor il dumber da vuschs e sunter distribuids sin ils candidats da las partidas tenor la piazza ch'els han cuntanschì en l'elecziun. Quest sistem pussibilitescha er a partidas pli pitschnas da conquistar in sez en il parlament.

Tar il sistem da maiorz è elegida quella persuna che ha survegnì en ses chantun las pli bleras vuschs. Questa procedura favurisescha partidas grondas e personalitads enconuschentas.

Che mintga chantun ha – independentamain da sia grandezza e dal dumber da sia populaziun – il medem pais en il Cussegl dals chantuns, procura en il parlament per in equilibrer tranter chantuns gronds e chantuns pitschens.

Novas elecziuns mintga 4 onns

Tar las elecziuns da renovaziun totala a la fin da la legislatura vegnan per regla occupads da nov circa 30 pertschient dals sez. Durant ina legislatura currenta sa retiran e vegnan remplazzads var 10 pertschient dals parlamentararis. Las proximas elecziuns per la renovaziun totala han lieu l'onn 2019.

Video «Ma declera il parlament!»: www.parlament.ch > Davart il Parlament > Co funcziuna il parlament? > Video

Sala dal Cussegl dals chantuns

Elegì – ed ussa?

L'ORGANISAZIUN DA LAS CHOMBRAS

Organs dal parlament

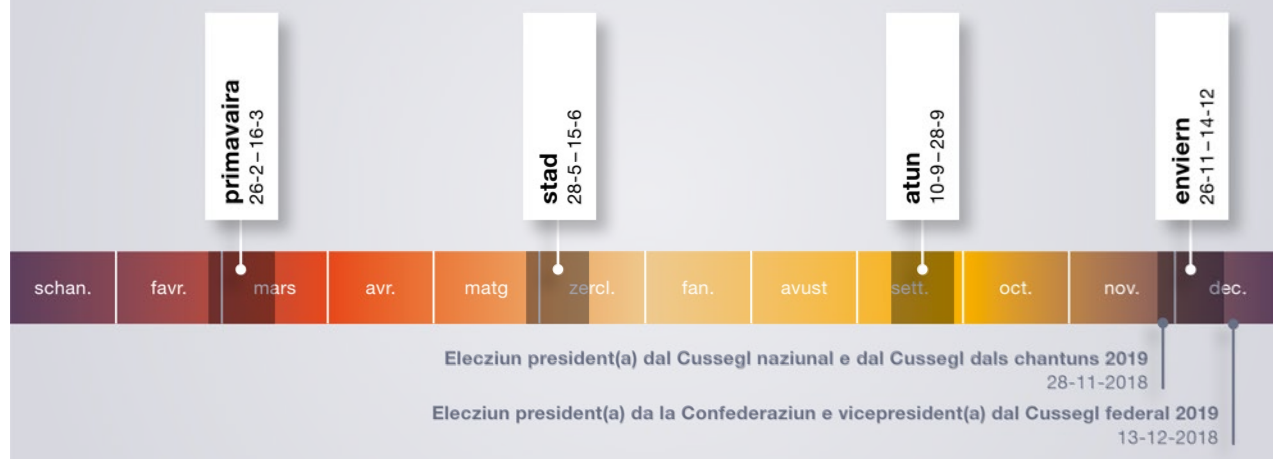
En mintga grupp pli gronda dovri reglas, uschia er en il Cussegl naziunal ed en il Cussegl dals chantuns: A mintga parlamentari vegn attribuida ina piazza. Commembers da la medema partida sesan per regla in sper l'auter. En l'emprima sesida da la nova legislatura elegia mintga chombra ses **presidi** ed ils commembers dal **biro da la chombra**. Il president maina las sesidas da la chombra. Latiers vegn el sustegni dal secretariat da la chombra.

Ils commembers d'ina partida u da partidas cun ils medems interess politics s'uneschan a **fracziuns**. Per furmar ina fracziun dovri almain tschintg commembers d'ina chombra. Tar la pli gronda part da las fatschentas dal Cussegl naziunal han mo ils commembers d'ina fracziun il dretg da discurre. Plinavant ston ins appartegnair là ad ina fracziun per pudair far part d'ina cumissiun. Mo tgi che fa part d'ina fracziun po pia far ina politica efficazia. Partidas cun main che tschintg parlamentaris sa stentan perquai da pudair sa colliar cun ina fracziun. Viceversa vegni er empruvà da guadagnar lur favur. Pli gronda ch'ina fracziun è numnadain e dapli sezs ch'ella dastga occupar en cumissiuns e pli gronda che sia influenza è en la chombra.

Per ils parlamentaris èsi difficil da sa furmar in'opiniun fundada en la surabundanza da fatschentas che concernan savens er dumondas plitgunsch tecnicas. Avant che las fatschentas vegnan tractadas en la chombra, vegnan ellas perquai discutadas en las fracziuns: ins emprova da fixar posiziuns unitaras che pon alura vegnir represchentadas dals commembers da la fracziun en il cussegl sco er envers las medias e la publicitad. Ils parlamentaris voteschan però senza directives: mintga parlamentari è liber da divergiar da l'opiniun da la fracziun u da la posiziun d'in chantun u d'ina federaziun, cura ch'i vegn votà en la chombra.

Las **cumissiuns** porschan piazza per far discussiuns pli detagliadas e pli profundas, per sclerir dumondas materialas, per tadlar spezialists da l'administraziun, experts ed ils circuls pertutgads e per discutir cun ils cusseglers federals. Ma las cumissiuns èn er il lieu, nua ch'i po vegnir empruvà, sche tschertas ideas chattan ina maioritad er ordaifer la partida.

Datas da sessiun 2018

Cumpetenzas

L'incumbensa principala dal parlament è quella da deliberar leschas. Il spectrum tanscha da la Lescha federala davart ils dretgs politics da las Svizras e dals Svizzers a l'exteriur fin a la Lescha federala davart il servetsch civil, da dumondas da la protecziun da la natira fin a la construcziun d'autostradas, da la Lescha davart il material da guerra fin a la promoziun da la pasch.

Il parlament è però er cumpetent per:

- deliberar meds finansials (preventiv) ed approvar il quint da la Confederaziun;
- survegliar il Cussegl federal, l'administraziun ed ils tribunals federali;
- eleger ils commembers dal Cussegl federal e dals tribunals federali sco er il chancelier federal;
- contracts internaziunals, nun ch'il Cussegl federal saja responsabel per concluder tals; e
- tgirar las relaziuns cun parlaments d'alters pajais.

Discussiun a l'ur da la debatta

Onns d'emprendissadi

Presidiar il cussegl è ina incumbensa pretensiusa, la perioda d'uffizi è ultra da quai limitada ad 1 onn. Ma perquai ch'i vegnan mintgamai elegids in emprim ed in segund vicepresident, resulta quasi in «temp d'emprendissadi» da 2 onns, durant il qual in titular futur vegn introduci en las lavurs dal presidi. Malgrà tut las midadas è uschia garantida ina gronda cuntinuitad.

Dunnas en il parlament

Las dunnas han pir dapi l'onn 1971 il dretg da votar e d'eleger en Svizra. La quota da dunnas en il parlament è creschida da 5 pertschient l'onn 1971 ad actualmain 30 pertschient. Per cumparegliar: sin tut il mund è en media 23 pertschient dals sezs en ils parlaments occupads da dunnas, en ils pajais scandinavs è quai circa 40 pertschient. La quota relativa la pli auta ha il stadi ostaffrican Ruanda cun passa 56 pertschient dunnas en il parlament.

Daventa il parlament adina pli giuven?

Avant circa 20 onns furmavan ils parlamentararis da 40 fin 60 onns la maioritad en il parlament, ils onns 1920 era schizunt circa in tshintgavel dals parlamentararis pli giuven che 40 onns. Oz è la repartiziun tenor categorias da vegliadetgna pulitamain equilibrada. La parlamentaria la pli giuvena ha 29 onns, il cusseglier il pli vegl 75 onns.

Duas chombras cun ils medems dretgs

LA CHOMBRA GRONDA E LA CHOMBRA PITSCHNA

Il sistem da duas chombras procura per in equiliber tranter ils chantuns gronds ed ils chantuns pitschens e dat dapli pais a las differentas regiuns linguisticas. In sistem da duas chombras n'è betg insatge che sa chapescha da sasez – en blers pajais datti mo ina chombra parlamentara. Nua ch'i dat duas chombras ha la chombra «gronda», che represchenta savens il pievel, per regla da dir dapli che la chombra «pitschna», che represchenta per il solit las regiuns. En Svizra è quai auter: tuttas duas chombras han **las medemas cumpetenzas**, ellas tractan las medemas fatschentas da medema moda e maniera. Quai vala er per dumondas dal preventiv. Alternantamain tracta l'ina u l'otra chombra sco emprima ina fatschenta. Tuttas duas chombras ston prender decisiuns concordantas per che quellas survegnian vigur legala. Er ils singuls commembers dal Cussegl dals chantuns e dal Cussegl naziunal han ils medems dretgs. Mintgin po inoltrar sbozs da leschas u incumbensas al Cussegl federal. Questa **egualitad cumpletta** da las duas chombras datti er en il congress american, nua ch'il senat e la chombra dals represchentants han cumpetenzas identicas. En l'Europa però è la Svizra l'unic pajais, nua che quai è uschia. Er ils chantuns han mo ina chombra parlamentara.

Sbozs da leschas vegnan tractads da mintga chombra fin trais giadas per vegnir a la fin a las medemas decisiuns. Quai po mintgatant er esser stentus, ma i gartegia savens da chattar ina soluziun, perquai che mintga chombra porchia maun per cumpromiss e per avischinaziuns. Quai, schebain che las duas chombras na funcziunan betg tuttina. Pervia da la **cumposiziun politica differenta** na cuntanschan ellas savens betg ils medems resultats en lur votaziuns. Il Cussegl dals chantuns stat ultra da quai pli datiers als chantuns ch'il Cussegl naziunal. Er la grondezza ha ina

influenza: ils 46 commembers dal Cussegl dals chantuns pon s'exprimer spontanamain tar mintga fatschenta, entant ch'i vala in urden da discurs complex per ils 200 commembers dal Cussegl naziunal che permetta mo paucs votums spontans. Perquai èsi pli simpel d'influenzar ina votaziun cun buns arguments en il Cussegl dals chantuns che en il Cussegl naziunal.

Fin ch'ina lescha vegn deliberada da las duas chombras cun precis il medem text, passa savens bler temp. Sche quai è però il cas e sch'ella ha survivi in eventual referendum, resta ella ditg en vigur. Questa previsibilitad e **stabilitad da las decisiuns politics** è in factur impurtant per il success e per il bainstar da la Svizra.

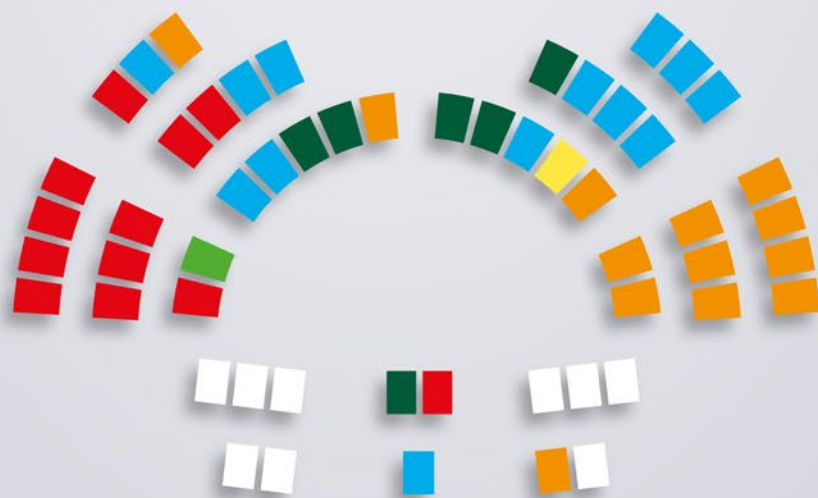
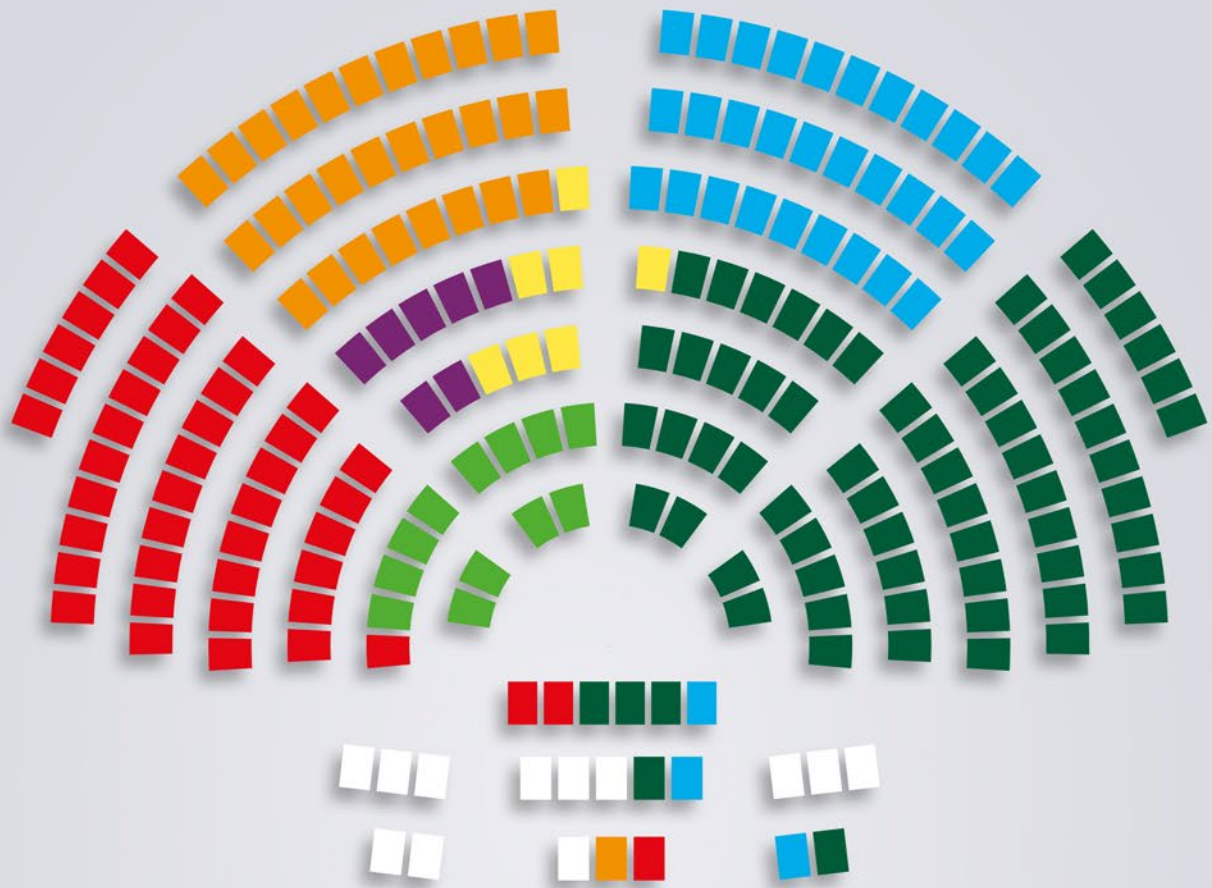
Allianzas

Suletta na fa nagina fracziun passar ina fatschenta. Per gudagnar dovri alianzas. Per il solit sa divide il parlament en cas da projects dispitaivels en ina vart plitost burgaisa ed en ina vart plitost sanestra. Uschia decida la finala il center politic davart in gea u in na. Mintgatant datti dentant er in'uschenunada alianza «nunsontga»: la part sanestra dal cussegl (PS e Verds) s'unescha cun la part dretga (PPS) per midar fundamentalmain u schizunt per refusar in project cun forzas unidas, ma per part per motivs dal tuttafatg cuntrararis.

Las parlamentarias ed ils parlamentaris dad A-Z e tenor chantuns:

www.parlament.ch > Organs

REPARTIZIUN DALS SEZS CUSSEGL NAZIUNAL

REPARTIZIUN DALS SEZS CUSSEGL DALS CHANTUNS

Fracziuns	
PPS	Verds
PS	PBD
PLD	PVL
PCD	

LA MECANICA DAL PARLAMENT

Instrumentes parlamentars

Cun in'uschenunada intervenziun po mintga commember dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns proponer l'introducziun da novas disposiziuns constituziunals e da leschas u midadas da leschas. El po er pretender dal Cussegl federal e da l'administraziun rapports u infurmaziuns.

Mintga intervenziun vul dir ch'il Cussegl federal e l'administraziun ston far scleriments e prender posiziun, avant ch'ella vegn tractada l'emprim en la cumissiun responsabla ed alura en il cussegl per prender ina decisiun.

Per che las intervenziuns vegnian insumma tractadas dovri maioritads: en las cumissiuns predeliberantas, en ina u schizunt en tuttas duas chombras. Perquai che las intervenziuns tematiseschan per gronda part temas ch'èn politicamente dispitaivels, na sa chapeschi però betg da sez che quellas maioritads vegnan chattadas.

Ils instrumentes parlamentars vegnan duvrads ordvart savens: l'onn 1995 ha mintga parlamentari inoltrà en media 3,9 intervenziuns. L'onn 2009, sin il punct culminant (per entant), èn quai gia stadas 9,4 intervenziuns. Las inoltraziuns èn lura puspè sa reducidas levamain ad 8 intervenziuns per parlamentari l'onn 2011. L'onn 2017 han stui vegnir liquidadas totalmain 2090 intervenziuns (8,5 per entatn).

Tras ina **iniziativa parlamentara** po in parlamentari proponer ch'il parlament decreteschia sez ina lescha, saja quai cun formular l'idea u gist cun preschentar in sboz da la lescha. Tras ina **moziun** po in parlamentari pretender dal Cussegl federal da daventar activ sin il champ legislativ. Tras in **postulat** vegn il Cussegl federal mo incumbensà d'examinar, sch'igl è necessari da preschentar in text da lescha u da conclus u sch'ina mesira sto vegnir prentida, entant ch'ina **interpella-ziun** pretenda ch'il Cussegl federal infurmeschia davart eveniments ed affars impurtants da la politica interna ed exteriura.

Cumissiuns

Bainqual sa smirveglia in zic da las salas mez vidas dal Cussegl naziunal e Cussegl dals chantuns. Cura ch'ina fatschenta vegn tractada en la chombra, è ina gronda part da la lavur parlamentara però gia vegnida fatga e bleras decisiuns preliminaras vegnidas prentidas. Quai vegn fatg en las cumissiuns, nua che tut las fatschentas vegnan predeliberadas.

I dat nov cumissiuns specificas che sa fatschantan en emprima lingia cun la predeliberaziun da leschas. Ad ellas èn attribuids tscherts circuls tematics sco il traffic, dumondas giuridicas, la politica exteriura u la politica sociala e.u.v. Plinavant datti la Cumissiun da finanzas e la Cumissiun da gestiun che s'occupan e surveglian las finanzas federalas e la gestiun dal Cussegl federal e da l'administraziun. En cas spezials po ina Cumissiun parlamentara d'inquisiziun (CPI) examinar tscherts andaments e secturs.

Cuntrari a las sesidas dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns n'èn las sedutas da las cumissiuns betg publicas – las debattas confidenzialas duain pussibilitar als commembers da discutir en moda pli averta. Suentur lur sesidas infurmeschan las cumissiuns alura dentant las medias.

Las cumissiuns dal Cussegl naziunal cumpiglian mintgamai 25 commembers, quellas dal Cussegl dals chantuns mintgamai 13. Lur cumposiziun dependa da la forza numerica da las fracziuns.

Las cumissiuns en detagl:

www.parlament.ch > **Organs** > **Cumissiuns**

Film «Zimmer 286»

Lavur da cumissiun davos portas serradas:
www.parlament.ch > **Organs** > **Cumissiuns** >
Links > **Film**

IL PARLAMENT DA MILISSA

Mandat a temp parzial

Il parlament svizzer è in uschenumnà parlament da milissa: ses commembers impundan bain bler temp per lur mandat parlamentar, la gronda part dad els ha dentant anc adina in'activitad professiunala. Pervia da questa gronda chargia da lavur datti vuschs che mettan en dumonda il sistem da milissa e che pretendan – er pervia dal dumber creschent e pervia da la complexitad tematica da las fatschentas – in parlament professiunal. Cunter quai vegni fatg valair che parlamentararis a temp parzial sajan pli datiers dal pievel e possian – grazia a lur experientschas professiunalas – integrar preziusas enconuschientschas specificas en las discussiuns.

Ils parlamentararis passentan blers dis a Berna. Tar la preschientscha durant las sessiuns ston numnadain anc vegnir quintads ils dis da sesida en las cumissiuns. Ils commembers dal Cussegl naziunal fan part d'ina fin duas cumissiuns, quels dal Cussegl dals chantuns da trais fin quatter cumissiuns. Quai vul dir ch'ils cussegliers nazionals ston esser durant 30 fin 50 ulteriurs dis ed ils cussegliers dals chantuns tranter 40 e 70 ulteriurs dis en la chapitala federala.

Multifariadad professiunala

Bain inditgeschan gia var 18 pertschient dals cussegliers nazionals e 40 pertschient dals cussegliers dals chantuns ch'els sajan politichers da professiun, ma la gronda part dals parlamentararis ha er anc autras occupaziuns. Il spectrum da professiuns tanscha dal medi u da l'advocat sur il mastergnant ed impressari fin al president d'ina federaziun. Ma era purs, banchiers e politichers communsals fan part dal parlament.

Entradas regladas

La lescha e l'ordinaziun reglan las indemniziuns dals parlamentararis:

- Las entradas annualas per preparar la lavur parlamentara importan 26 000 francs.
- Per di da sesida en la chombra, en cumissiuns ed en la fracziun vegn pajada ina diaria da 440 francs sco entradas.
- L'indemniziun annuala per expensas persunalas e materialas importa 33 000 francs.
- Vitiers vegnan indemniziuns per pasts, per custs da viadi e per pernottaziuns.
- In parlamentararis che presidescha ina chombra u ch'è vicepresidente da tala survegn ina indemniziun supplementara.

Ultra da questas entradas e da las indemniziuns da spensas survegnan ils parlamentararis ina contribuziun a la prevenziun professiunala.

Sin las entradas ston vegnir pajadas contribuziuns a la AVS / AI / CG / AD; per lur entradas ston ils parlamentararis ultra da quai pajar taglia. Sin indemniziuns na ston vegnir pajadas naginas contribuziuns socialas; ellas èn plinavant libras da taglias.

www.parlament.ch/de/organe/bezuege

Il center dal parlament

ILS SERVETSCHS DAL PARLAMENT

Dal support per il computer sur la preparaziun fin a l'elavuraziun posteriura d'ina sesida da plirs dis da la cumissiun – ils Servetschs dal parlament sustegnan ils parlamentararis dad a fin z d'ademplier lur incumbensas. En il senn da la separaziun da las pussanzas èn els sut-tamess al parlament ed èn independents dal Cussegl federal e da l'administraziun federala.

Il cumenzament dal temp d'uffizi d'in parlamentarari nov elegì po vegnir cumpareglia cun il cumenzament d'ina nova plazza da lavur: ins ha bleras dumondas, vegn surchargià cun infurmaziuns, stuess gist esser productiv, ma sto l'emprim ina giada emperder d'enconuscher ils mecanissem dal parlament. Tar ina midada da legislatura han ils Servetschs dal parlament cun lur 309 collavuraturas che lavuran en 217 plazzas a temp cumplain perquai spezialmain bler da far.

Durant las sessiuns dals dus cussegls èn las differentas unitads dals Servetschs dal parlament activas dapertut: da las loschas fin als pults dals presidents dals cussegls, da las plazzas da lavur dals parlamentararis fin al restaurant, da la stanza da sesidas la pli pitschna fin a la pli gronda – davant e davos las culissas.

Gia durant las sedutas vegnan las debattas transformadas en scrit e publicadas en il Bulletin uffizial, uschia ch'ils singuls votums ed ils resultats da las votaziuns pon vegnir consultads sin www.parlament.ch gia var in'ura pli tard.

Servetschs multifars

En las periodas tranter las sessiuns èsi in zic pli quiet. Ma er alura han lieu sesidas durant blers dis. Las sesidas da las cumissiuns vegnan mintgamai preparadas dals secretariats da las cumissiuns e sustegnidas en dumondas praticas da la squadra da salters. Per ch'ils commembers d'ina cumissiun possian sa lavurar en en la cumplexitad dals temas e dals secturs spezial, als vegnan mess a disposiziun ils documents correspundents, uschia per exempel ils rapports dals uffizis federali, artigels da las medias u da spezialists ed ils protocols da sesidas passadas. Parlamentaris pon però er sa laschar documentar e cussegljar individualmain dals Servetschs dal parlament per avair enconuschientschas pli profundas en tschertas dumondas u per preparar contacts cun persunas da la Svizra e da l'exteriur.

Ils Servetschs dal parlament scrivun ultra da quai comunicaziuns, organischeschan conferenzas da medias, preparan viadis da delegaziuns svizras a l'exteriur e viceversa er visitas da delegaziuns estras al parlament svizzer. Er en quest regard sustegnan ils Servetschs dal parlament ils parlamentararis cun pled e fatg.

Infurmaziuns online ed en tut las linguas uffizialas

Ina gronda part dals documents chattan ils parlamentararis en l'intranet. Mintga parlamentari survegn sin giavisch in laptop u almain ils codes correspundents, cun ils quals el po s'annunziar sin il sistem dal parlament. In team d'informatiche e da spezialists d'internet è responsabel per il manaschi e per il mantegniment da l'entira infrastruttura d'informatica tar ils Servetschs dal parlament e tar ils secretariats da las fracziuns. Per che la publicitad interessada possia s'infurmar online davart las fatschentas, ils parlamentararis u er occurrenz, sto la pagina d'internet dal parlament adina esser actuala. Durant las sessiuns vegnan las debattas ultra da quai transmessas directamain en l'internet.

Ils parlamentararis discurren lur lingua en las cumissiuns ed en il cussegl. Durant las sessiuns garantescha il servetsch d'interpretaziun en il Cussegl naziunal la translaziun simultana dals votums en las trais linguas uffizialas tudestg, franzos e talian. La gronda part dals documents vegnan er mess a disposiziun en ina versiun transladata.

La populaziun na po betg mo perseguir la lavur da ses representants en las medias u en l'internet, mabain er directamain giu da la tribuna dal parlament federal. Parlamentaris beneventan singuls visitaders u gruppas en la Chasa federala. Ils visitaders pon ultra da quai sa laschar infurmar davart la Chasa federala en il rom d'ina visita guidata.

En la Chasa federala traffitgan bleras gruppas da persunas fitg differentas: ils parlamentararis, ils representants d'interess e da las medias, ils representants da l'administraziun e las visitas. Ina chasa uschè averta pretenda tschertas mesiras architectonicas da segirezza e la preschientscha da personal da segirezza. Ultra da quai sto la chasa vegnir mantegnida. Quai che daventa visibel e capita davantvart na fiss betg pussaivel, sche l'invisibel davos las culissas na vegniss betg realisà: sch'ils chanasters da palpieri na vegnissan betg svidads, sch'i na vegniss betg stgaurà durant l'enviern u sch'i na dess nagliur in café ...

Servetschs dal parlament

Secretari general: **Philippe Schwab**

www.parlament.ch

In gieu sco access a la lavur parlamentara

MES PUNCT DA VISTA

Tge pon ins far per garantir il provediment d'energia da la Svizra er en l'avegnir? Sto la politica da drogas da noss pajais vegnir concepida da nov? Tge mesiras ston vegnir prendidas per che la generaziun giuvna survegnia pli tard er ina renta da l'AVS? Cun questas ed autras dumondas s'occupan giuvenils en il gieu da debatta «Mes punct da vista», che vegn purschi dals Servetschs dal parlament.

Il gieu cumenza gia en la stanza da scola. Las scholaras ed ils scholars surpiglian la rolla da parlamentar e furman cummissiuns, en las qualas els elavuran propostas da soluziun davart temas politics actuals. Els fan retschertgas, discutan e formuleschan la finala in project da votaziun persvadent ch'els inolteschan als Servetschs dal parlament.

Suenter questa fasa da preparaziun intensiva vegn midà lieu: la classa visita l'edifizi dal parlament e po ir a guardar – sut l'instrucziun da guides versads – la halla da la cupla e las salas da las duas chombras. Il punct culminant è senza dubi il segiurn en la sala dal Cussegl nazional. Qua preschentan las cummissiuns lur propostas da soluziun, e suenter – en la debatta – emprovan ils giuvenils da persvader lur conscolars da lur puncts da vista. Sco il president da la

chombra en il «vair» parlament procura in manader da gieu ch'ils temps che stattan a disposiziun per ils pleds na vegnian betg surpassads. Cura che tut las dumondas èn respundidas e suenter ch'ils cunterarguments èn preschentads, vegni votà. Ussa sa mussi, tge propostas che chattan ina maiorità e che pon sa far valair davant l'entira classa!

Suenter il gieu vegnan ils conclus publitgads sin la pagina d'internet www.juniorparl.ch e chattan lura l'attenziun dals vairs parlamentar. Tgi sa: forsa ch'ina classa creescha schizunt ils projects politics da l'avegnir?

Plattafurma per purschidas dal parlament svizzer per uffants e giuvenils.
www.juniorparl.ch > Gieu «Mes punct da vista»
(en tudestg)

La classa 2f dal gimnasi d'Oberwil (BL) debatescha en la sala dal Cussegl nazional.

Da l'idea fin al conclus

LA VIA AD INA NOVA LESCHA

CUSSEGL FEDERAL ED ADMINISTRAZIUN

Postulat, consultaziun, missiva

Cun in **postulat** dumonda la Cumissiu per traffic e telecomunicaziun dal Cussegl nazional (CTT-CN) il favrer 2009 in rapport dal Cussegl federal, in rapport en il qual duain vegnir preschentadas e validadas alternativis tar la taxa da recepziun actuala per radio e televisiun. Il motiv èn ils problems creschents che derivan da la colliaziun da la taxa cun l'apparat per retschaiver ils programs da radio e da televisiun. Suenten ch'il rapport è vegnì preschentà pretendia la CTT-CN dal Cussegl federal l'elavuraziun d'in project per in sistem nov da la taxa da recepziun.

Sinaquai elavura il **Departament federal per ambient, traffic, energia e comunicaziun (DATEC)** ina midada da lescha correspondentia e fa ina consultaziun che dura dals 9 da matg fin ils 29 d'avust 2012. Ils 29 da matg 2013 deliberescha il Cussegl federal la **missiva tar la midada da la Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV)**.

Predeliberaziun, project (CTT)

Ils presidis dal Cussegl nazional e dal Cussegl dals chantuns assegnan la fatschenta al Cussegl nazional sco emprim cussegl. La **CTT-CN** fa la predeliberaziun dal project ed envida per quai ils circuls interessads ad in'audiun. Cun 16 cunter 6 vuschs decida ella d'entrar en il sboz. En la tractativa detagliada suonda la cumissiu per gronda part la proposta dal Cussegl federal. Cunzunt s'exprima ella ils 21 d'october 2013 cun 14 cunter 10 vuschs cunter ina pussaivladad da desdir la taxa da concessiu per chasadas che n'han nagin apparat da recepziun (usche-numnà opting-out). En la votaziun generala vegn approvà il project cun 14 cunter 7 vuschs e cun 3 abstenziuns.

Cumissiu

1. deliberaziun

Il **Cussegl nazional** tracta la fatschenta ils 12 da mars 2014 en ina debatta da quasi set uras. La dumonda, sche chasadas senza pussaivladad da recepziun pon vegnir deliberadas da la taxa, chaschuna ina vasta discussiu. Sco cumpromiss approvescha il Cussegl nazional ina proposta da minoritad da la **CTT-CN**, tenor la quala chasadas senza apparat da recepziun pon vegnir deliberadas da la nova taxa anc durant tschintg onns dapi che quella è vegnida introducida. Contestada è er la dumonda, sche interpresas ston insumma pajar ina taxa en l'avegnir. Cun in resultat fitg stretg (cun 93 cunter 92 vuschs) ha il Cussegl nazional refusà ina proposta individuala che pretendeva che las taxas per interpresas vegnian stritgadas dal tutfatg.

Eliminaziun da las differenzas

En l'**eliminaziun da las differenzas** vegn la fatschenta suttamesa danovamain l'emprim a la cumissiu dal Cussegl nazional che tracta mo pli las disposiziuns contestadas. Cun 14 cunter 9 vuschs propona la CTT-CN a ses cussegl da restar tar la pussaivladad d'in opting-out limità a tschintg onns per chasadas. En quatter auters puncts accepta la CTT-CN percurter las propostas dal Cussegl dals chantuns.

Cumissiu

Predeliberaziun, project (CTT)

En sia sesida dal 1. d'avrigl 2014 è la **CTT dal Cussegl dals chantuns** s'exprimida senza opposiziun d'entrar en il project. En quai che concerna l'opting-out limità a tschintg onns ch'è vegnì introduci en la lescha dal Cussegl nazional ha la cumissiu proponi cun 12 cunter 1 vusch da puspè stritgar questa disposiziun e da suandar uschia il sboz dal Cussegl federal. En la votaziun generala vegn approvà il project cun 10 cunter 1 vusch e cun 1 abstenziun.

Cumissiu

1. deliberaziun

Ils 19 da zercladur 2014 è il **Cussegl dals chantuns** entrà unanimamain en il project. En il decurs da la debatta da quatter uras suonda la chombra pitschna per gronda part il conclus dal Cussegl nazional, fa però tutina in pèr midadas. Uschia suonda il Cussegl dals chantuns senza opposiziun sia cumissiu predeliberanta e refusa excepziuns da l'obligaziun da pajar la taxa per chasadas. Ultra da quai pretendia il Cussegl dals chantuns ina variaziun pli gronda da la part da la taxa per organisaturs privats. El suonda cun 28 cunter 14 vuschs ina minoritad da la cumissiu e fixescha la part tar 4 fin 6 pertschient dal retgav total da la taxa da radio e televisiun.

INIZIAZIUN

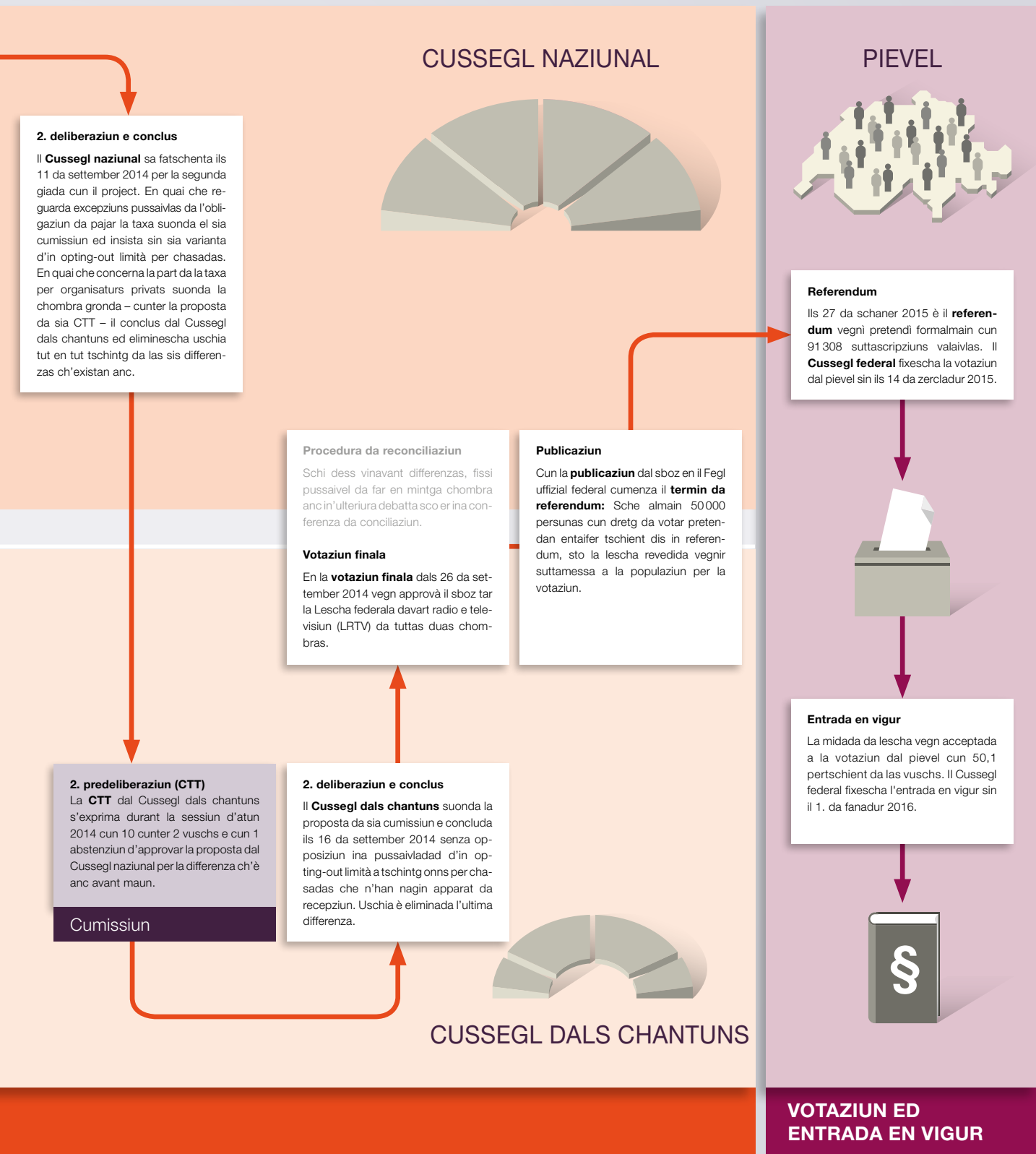
FASA PARLAMENTARA

PARLAMENT

La concepziun d'ina lescha è ina chausa cumplexa e savens stentusa. Quest process dura almain in onn e po – en il cas extrem – durar passa diesch onns.

L'exempl qua sutvart mussa la revisiun parziala da la Lescha federala davart radio e televisiun (LRTV).

Il process cumenza l'onn 2009 e finescha cun l'entrada en vigur il 1. da fanadur 2016.

Ina chasa averta

L'EDIFIZI DAL PARLAMENT

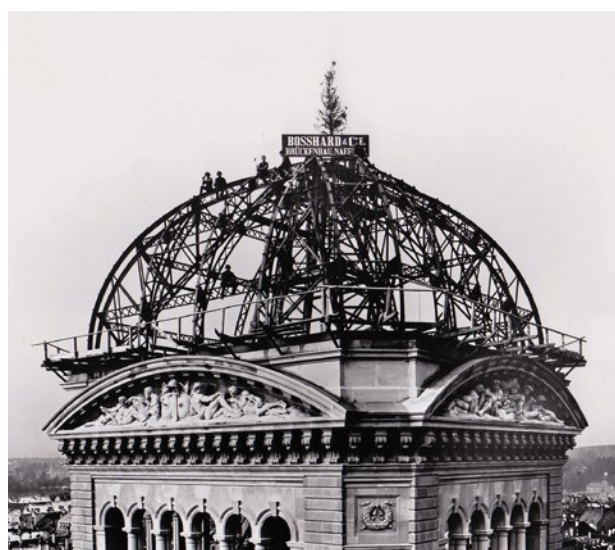
Ina construcziun en etappas

La Chasa federala, la sedia dal parlament e da la regenza da la Svizra, vala sco in dals edificis istorics ils pli impurtants da la Svizra e cumpiglia trais parts ch'èn colliadas ina cun l'autra tras passarellas: la Chasa federala vest, l'edifizi dal parlament e la Chasa federala ost. Auter che en la gronda part dals pajais cun in sistem da duas chombras sa chattan ils dus cussegls sut il medem tetg.

Ils 28 da november 1848 ha l'Assamblea federala tscherni en l'emprim scrutini Berna sco chapitala ed uschia sco sedia da las autoritads federalas. Per la collocaziun centrala da la regenza, dal parlament e da l'administraziun federala na devi a Berna anc nagin edificis adattà, perquai han ins stui tschertgar soluziuns provisoricas. Al Cussegl federal è vegni mess a disposiziun il «Erlacherhof» a la Junkerngasse, il Cussegl naziunal è sa radunà en ina sala da musica construida l'onn 1821 e numnada «Casino» ed en cas da basegn en il «Rathaus» da Berna, entant ch'il Cussegl dals chantuns ha fatg sias sesidas en il «Rathaus zum Äusseren Stand» a la Zeughausgasse. Il Tribunal federal e l'administraziun federala èn sa chasads en differents edificis da la citad veglia.

Il favrer 1849 han las autoritads da la citad survegnì l'incumbensa dal Cussegl federal da tschertgar in lieu adattà per in edificis central. El avess da cumpigliar las salas per las duas chombras parlamentaras, localitads per il Cussegl federal, 96 biros ed in'abitaziun per il chancelier federal. Da pliras propostas ha il Cussegl federal tschernì l'areal dal lavuratori da lain da la citad da Berna, situà gist sper il Casino. Il cussegl communal ha publitgà ils 8 d'avrigl 1850 in'occurrència d'architectura per la «Chasa dals cussegls federalas» che duai esser situada a l'ur sid da la citad veglia ed a l'ur sura da la spunda vers l'Aara.

L'onn 1852 han ins cumenzà a construir l'ala vest actuala, en la quala èn era vegnidas integradas las salas dal Cussegl naziunal e dal Cussegl dals chantuns. Suenten in temp da construcziun da stgars 5 onns ha pudì vegnir festivada la surdada ils 5 da zercladur 1857. L'onn 1884 è ella vegnida engrondida cun l'ala ost spievlada.

Construcziun da la cupla 1900, inauguraziun da la nova Chasa federala il 1. d'avrigl 1902

L'edifizi central dal parlament, ch'è vegnì costrui il onns 1894–1902 tenor ils plans da l'architect Hans Wilhelm Auer, ha engrondì il stabiliment al complex actual da trais parts colliadas ina cun l'autra.

L'edifizi dal parlament è ina construcziun da represchentaziun monumental en il stil da la neorenaschientscha cun in portic e cun ina cupla marcanta. La ritga decoraziun artistica e las materialias da bajegiar da tut las parts da la Svizra suttastritgan il caracter da l'edifizi dal parlament sco monument naziunal da la Svizra e sco «Palaz federal».

L'intenziun da l'architect è stada da laschar nascher simbolicamain l'entira Svizra en l'edifizi dal parlament. Per quai ha el svilupà in program da maletgs e da simbols che represchenta trais temas: l'istorgia naziunala a maun dals mitus da fundaziun, las basas costituziunalas e las virtids generalas dal stadi sco era la diversità culturala, politica, geografica ed economica da la Svizra.

Tgi che vegn e va en Chasa federala

Er en l'èra dals chatrooms, da skype e da las social media dovri in lieu, nua ch'ils parlamentarists pon sa radunar per sesidas e per discussiuns, ma er per discurs informals. La Chasa federala è en emprima lingia la «stanza da sesidas da la naziun». Sper las sessiuns ordinarias dals dus cussegls en las duas salas grondas han lieu en numerusas localitads pli grondas e pli pitschnas var 2000 sedutas per onn. Pli navant ha la Chasa federala er in'impurtanta funcziun represchentativa e betg sco ultim ina funcziun sociala. Considerond sia architectura vul ella esser ina tribuna per ils acts politics. Las tractativas dals cussegls èn publicas ed attiran in grond public. Politichers sa scuntrin cun gruppas da visitaders da lur chantuns, ed en las localitads cun bels ornamentals vegnan beneventadas las delegaziuns da l'exteriur. La sala dals pass pers ed il restaurant permettian da manar discurs en gruppas pli pitschnas, ed ils parlamentarists chattan qua plazzas per lavurar.

Medias

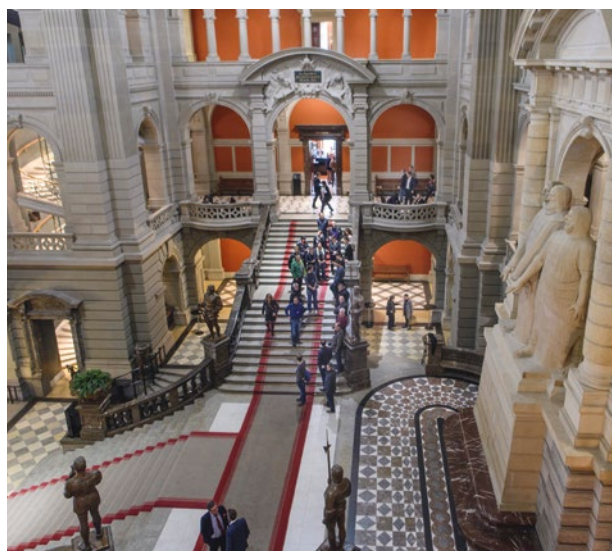
Nua ch'i vegn fatg politica, èn er las medias. Dapi in temp exista in grond center da medias cun in equipament modern a la Bundesgasse, ma quasi mintga di èn teams da cameras er en gir en la Chasa federala sezza per envidar politichers ad intervistas.

Lobis

En la Chasa federala traffitgan er lobists che represchantan envers il parlament ils interess da federaziuns, d'interpresas e d'autras organisaziuns. Mintga parlamentari ha il dretg da designar duas persunas che pon vegnir ed ir sco ses giasts en l'edifizi dal parlament.

La sala dals pass pers: il lieu d'inscunter per las ultimas convegnoientschas

La halla da la cupla: in lieu cun blera simbolica

L'executiva

LA REGENZA

REGENZA

Il Cussegl federal _____ 42

L'administraziun federala _____ 44

Ilis departaments _____ 46

La Chanzlia federala ChF _____ 74

Ilis set commembers dal Cussegl federal ed il chancelier federal vegnan elegids dal parlament.

In collegi sco regenza

CUSSEGL FEDERAL

Alain Berset

President da la Confederaziun
Schef dal Departament federal da l'intern
Dapi il 2012 en il Cussegl federal

Commember da la:

Ueli Maurer

Vicepresident dal Cussegl federal
Schef dal Departament federal da finanzas
Dapi il 2009 en il Cussegl federal

Commember da la:

Doris Leuthard

Scheffa dal Departament federal per ambient, traffic, energia e communicaziun
Dapi il 2006 en il Cussegl federal

Commembra da la:

Simonetta Sommaruga

Scheffa dal Departament federal da giustia e polizia
Dapi il 2010 en il Cussegl federal

Commembra da la:

Johann N. Schneider-Ammann

Schef dal Departament federal d'economia, furnaziun e retschertga
Dapi il 2010 en il Cussegl federal

Commember da la:

Guy Parmelin

Schef dal Departament federal da defensiu, protecziun da la populaziun e sport
Dapi il 2016 en il Cussegl federal

Commember da la:

Ignazio Cassis

Schef dal Departament d'affars externs
Dapi il 1. da november 2017 en il Cussegl federal

Commember da la:

Walter Thurnherr

Chancelier federal dapi il 2016

Commember da la:

Set commembras e commembers che han il medem status

Il Cussegl federal è la regenza da la Svizra. Sias commembras e ses commembers vegnan elegids dal parlament per in temp d'uffizi da mintgamai 4 onns. L'onn 2015 ha l'Assamblea federala plenara (Cussegl naziunal e Cussegl dals chantuns ensemen) elegì tschintg umens e duas dunnas en il Cussegl federal. Cunquai che Didier Burkhalter è sa retratg l'atun 2017 da ses uffizi, ha l'Assamblea federala plenara elegì Ignazio Cassis sco ses successur.

L'onn 2018 è Alain Berset president da la Confederaziun. El ha ils medems dretgs sco las ulteriuras commembras ed ils ulteriurs commembers dal Cussegl federal, maina dentant las sesidas e represchenta la regenza vers anora. Il chancelier federal è schef dal stab dal Cussegl federal. Er el vegn elegì dal parlament.

Diriger e manar l'administraziun

Il Cussegl federal è responsabel per l'activitad guvernativa. Mintga commembra e commember dal Cussegl federal dirigia in departament da l'administraziun federala.

Il Cussegl federal sa raduna mintga emna ad ina sesida. Dossiers fitg pretensius tracta el en sesidas da clausura. Per onn decida el davart passa 2000 fatschentas. Ils set departaments e la Chanzlia federala al sustegnan tar las preparativas.

Per sia activitad guvernativa fixescha il Cussegl federal strategias e finamiras. Sin basa da quai prepara el sbozs da leschas. En proceduras da consultaziun resguarda el l'opiniun da vasts circuls da la populaziun e da l'economia. Suentar surdat el ils projects al parlament per la debatta e per la decisiun.

Cun il preventiv e cun il quint dal stadi dirigia il Cussegl federal las finanzas da la Confederaziun. Las decisiuns definitive en chausa vegnan prendidas er qua dal parlament.

Consens e collegialitad

Tuttina sco en il parlament na duai dar er en la regenza nagina concentrasiun da pussanza: Las cusseglieras federalas ed ils cussegliers federali appartegnan a quatter differents partidas. Quatter commembras e commembers dal Cussegl federal derivan da la Svizra tudestga, dus da la Svizra franzosa ed in da la Svizra taliana.

Il Cussegl federal decida sco collegi: Las commembras ed ils commembers tschertgan in consens per che lur politica chattia ina maioritad. Vers anora represchentan las cusseglieras federalas ed ils cussegliers federali la posiziun dal collegi, er sch'ellas u els personalmain ubain sche lur partida èn d'ina autra opiniun (princip collegial).

Cuntrari als sistems da l'exteriur na datti en Svizra nagina clera separaziun tranter la regenza e l'opposiziun.

Da la regenza d'ina partida a la regenza da bleras partidas

- 1848 consistiva il Cussegl federal da 7 liberals (ussa PLD. Ils Liberals). Els han regi sulets durant 43 onns.
- 1891 è vegnì elegì l'emprim commember dals conservativs catolics (oz PCD) en la regenza, 1919 il segund.
- 1929 ha l'Assamblea federala elegì in commember da la partida da purs, mastergnants e burgais (la PPS dad oz) en il Cussegl federal.
- 1943 è vegnì elegì l'emprim socialdemocrat (PS) en la regenza, 1951 il segund.
- 1959 han las quatter partidas che avevan ils pli blers electurs concludì la furmaziun d'ina regenza tenor la «furmla magica»: 2 PLD, 2 PCD, 2 PS, 1 PPS. Questa repartiziun ha durà 44 onns.
- 2003 ha la PPS gudagnà tar las elecziuns dal Cussegl federal in sez dapli a cust da la PCD.
- 2008 han ils dus represchentanants da la PPS midà a la partida burgais-democratica (PBD) ch'è vegnida fundada da nov.
- 2009 è vegnì elegì in represchentanant da la PPS empè dal represchentanant da la PBD ch'è sa retratg. La regenza consistiva ussa da 2 PLD, 2 PS, 1 PPS, 1 PBD, 1 PCD.
- 2015 è sa retratga la represchentananta da la PBD. L'Assamblea federala plenara ha elegì en sia piazza in represchentanant da la PPS. Dapi lura sa cumpona il Cussegl federal pusè da quatter differents partidas: 2 PLD, 2 PS, 2 PPS, 1 PCD.

Film «Il Cussegl federal en furma concisa»: www.youtube.com > «Der Schweizerische Bundesrat»

Organisaziun

L'ADMINISTRAZIUN FEDERALA

DFF Il Departament federal da finanzas Ueli Maurer Schef dal departament	DEFR Departament federal d'economia, furmaziun e retschertga Johann N. Schneider-Ammann Schef dal departament	DATEC Departament federal per ambient, traffic, energia e comunicaziun Doris Leuthard Scheffa dal departament	ChF La Chanzlia federala Walter Thurnherr Chancelier federal
Secretariat general SG-DFF	Secretariat general SG-DEFR	Secretariat general SG-DATEC	Incumbensà federal per la protecziun da datas e per la trasparenza IFPDT
Secretariat da stadi per dumondas finanzialas internaziunalas SFI	Secretariat da stadi da l'economia SECO	Uffizi federal da traffic UFT	
Administraziun federala da finanzas AFF	Secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun SEFRI	Uffizi federal d'aviatica civila UFAC	
Uffizi federal da personal UPPER	Uffizi federal d'agricultura UFAG	Uffizi federal d'energia UFE	
Administraziun federala da taglia AFT	Uffizi federal per il provediment economic dal pajais UFPE	Uffizi federal da vias UVIAS	
Administraziun federala da duana AFD	Uffizi federal d'abitaziuns UFAB	Uffizi federal da comunicaziun UFCOM	
Uffizi federal d'informatica e da telecomunicaziun UFIT	Surveglianza dals pretschs SPR	Uffizi federal d'ambient UFAM	
Uffizi federal per edifizis e logistica UFEL	Cumissiuin da concurrenza CUMCO	Uffizi federal da svilup dal territori ARE	
Organ da direcziun informatica da la Confederaziun ODIC	Sectur da las Scolas politecnics federalas SPF	Inspecturat federal per la segirezza nucleara IFSN	
Autoritad federala per la surveglianza dals martgads da finanzas FINMA	Institut federal da scola auta per la furmaziun professiunala IFFP		
Controlla federala da finanzas CDF	Agentura svizra per la promoziun da l'innovaziun Innosuisse		
Cassa federala da pensiu PUBLICA			

Las organisaziuns marcadadas cun alv èn per gronda part autonomas.

Departament federal d'affars exterius

DFAE

REGENZA

En la Jordania sustegna la Svizra fugitivs a stabilir in'existenza.

Il schef dal DFAE è Ignazio Cassis. El è cusseglier federal dapi il 1. da november 2017. Il parlament ha tschernì el sco successur da Didier Burkhalter ch'è sa retratg.

Dapli segirezza, pasch e perspectivas

Nus vivain en in temp da malsegirezza e da crisas. I dat tensiuns tranter ost e vest, ostilitads tranter ed entaifer stadis sco er conflicts sanguinus, sco per exempel en la Siria. Las consequenzas da l'instabilitad e da la mancanza da perspectivas sa fan valair er en l'Europa, en furma da gronds dumbers da fugitivs u d'attentats terroristics.

Damain povradad, dapli pasch e perspectivas per ils umans al lieu.

La diplomazia ed il sistem umanitar èn dumandads fermamain, ed uschia er la Svizra. Ella intermediëscha en cas da conflicts e proveda la populaziun civila pertutgada cun victualias, aua, medicaments ed alloschis. Radund 130 milliuns umans èn dependents da quests products d'agid ch'èn necessaris per surviver, 65 milliuns umans èn en fuga, la mesadad da quels è uffants e giuvenils. La Svizra vul proteger en spezial er umans giuvens ed als pussibilitar ina perspectiva per il futur en lur regiun d'origin. Perquai investëscha ella tranter auter en la furmaziun professunala ed en scolas per personas stgatschadas, sco per exempel en la Jordania ed en il Libanon, ed ella sustegna programs da lavur per fugitivs. Cun questas ed ulteriuras mesiras gida la Svizra er a cumbatter ils motivs dal terrorissem, perquai che umans, che han ina perspectiva per il

futur, sa laschan recrutar main bain da gruppaziuns terroristicas.

Stretgas relaziuns cun ils vischins e cun l'UE

La Svizra ha las medemas valurs da basa democraticas sco ses stadis partenaris europeics ed è colliada stretgamain cun quels en la politica, en l'economia ed en la cultura. La tgira e l'amplificaziun da las relaziuns cun ils stadis vischins directs e cun l'Uniun europeica (UE) è damai d'ina impurtanza centrala per la politica exteriura da la Svizra.

Bunas relaziuns cun partenaris globals

La Svizra è in pajais ch'è orientà a l'export e perquai dependent da bunas relaziuns stabilas cun ils auters pajais. Tras sia rait internaziunala d'ambassadas e da consulats è ella preschenta sin tut il mund e po tgirar sias relaziuns er cun pajais che influenzeschan la politica e l'economia mundiala, che represchentan ses interess e sias valurs e che gidan a schliar problems globals.

Departament federal d'affars exteriurs DFAE

Il DFAE coordinescha e concepescha – per incumbensa dal Cussegl federal – la politica exteriura, defenda ils interess dal pajais e promova las valurs da la Svizra. Per quest intent sa basa el sin ils principis dal stadi da dretg, da l'universalitad e da la neutralitad e realisescha sias activitads en il senn da la solidaritad e da la responsabladad. Il DFAE tgira ina rait da circa 170 represchentanzas e 204 represchentanzas onuraras a l'exteriur.

Expensas 2016 **3 mia. fr.**

Plazzas a temp cumplain 2016 **5327**

www.eda.admin.ch

Secretariat general SG-DFAE

Secretari general: **Markus Seiler**
www.eda.admin.ch

Il Secretariat general coordinescha las fatschentas per il parlament e per il Cussegl federal. El è cumpetent per la promoziun da l'egualitad da las schanzas en il DFAE sco er per dumondas da gender globalas e per ils dretgs da las dunnas, per la coordinaziun dal sistem da controlla intern e da la gestiun da ristgas dal departament, per la communicaziun interna ed externa e per la surveglianza da la gestiun da las represchentanzas a l'exteriur. Dal SG fan part ultra da quai Preschientscha Svizra (PRS) sco er il Servetsch istoric.

Secretariat da stadi

Secretaria da stadi: **Pascale Baeriswyl**

Il Secretariat da stadi gida il schef dal departament a sviluppar ed a planisar la politica exteriura. La secretaria da stadi è cumpetenta per las relaziuns da la Svizra cun auters stadis e cun organisaziuns internaziunals sco er per la politica da segirezza, da pasch e dals dretgs umans e la politica umanitara.

Al Secretariat da stadi è attribuids il protocol che procura ch'il Reglament federal davart il protocol vegnia observà sco er il Center per il manaschament da crisas (CMC). Il CMC publitgescha las infurmaziuns da viadi (www.eda.admin.ch/reisehinweise) e coordinescha las mesiras per proteger burgaisas e burgais svizzers en cas da conflicts, da revolts, d'accidents, da catastrofes da la natira, d'attentats u da rapiments a l'exteriur.

Direcziun politica DP

Directura: **La Secretaria da stadi Pascale Baeriswyl**

La Direcziun politica observa ed analysescha la situaziun da la politica mundiala ed è cumpetenta per defender ils interess da la Svizra a l'exteriur. Ad ella è sutmessas 9 partiziuns politicas sco er las represchentanzas a l'exteriur.

Las divisiuns geograficas èn responsablas per las relaziuns bilaterals cun ils pajais da la regiun respectiva; la divisiun «Naziuns Unidas ed autras organisaziuns internaziunals» è responsabla per la politica da la Svizra en questas organisaziuns; la divisiun «Segirezza umana» s'occupa da la promoziun civila da la pasch, dals dretgs umans, da la politica exteriura da migraziun e da la politica umanitara; la divisiun «Politicas exteriuras sectorialas» da l'economia, da l'ambient, dal traffic, da l'energia, da la sanadad, da la furmaziun e da la scienza e la divisiun «Politica da segirezza» da la segirezza internaziunala.

Direcziun dals affars europeics DAE

Directur: **Secretari da stadi Roberto Balzaretto**
www.eda.admin.ch/dea

La Direcziun dals affars europeics è il center da cumpetenza da la Confederaziun per tut las dumondas da la politica europeica. Ella maina las tractativas cun l'UE en collavuraziun cun ils posts spezialisads cumpetents, coordinescha la politica europeica da la Svizra, prepara decisziuns dal Cussegl federal, observa ed analisescha il svilup da l'UE, dal dretg europeic e da sias consequenzas per la Svizra. Ultra da quai ha la DAE l'incumbensa d'infurmar la publicitad davart la politica europeica da la Svizra e davart l'integrasiun en l'Europa en general.

Direcziun da dretg internaziunal public DDIP

Directur: **vacant**

La Direcziun da dretg internaziunal public defenda ils dretgs ed ils interess da la Svizra che resultan dal dretg internaziunal. Ella cooperescha en cas da conclusziuns da contracts internaziunals, s'occupa dals aspects giuridics da la neutralitad svizra, dals dretgs umans e da las convenziuns da Genevra. A la DDIP è attribui l'Uffizi svizzer da navigaziun maritima.

Direcziun consulara DC

Directur: **Jürg Burri**

La Direcziun consulara procura sco «guichet unique» ed ensemen cun las represchentanzas sin l'entir mund per servetschs dal consulat effizients e favuraivels a la clientella. Entaifer l'administraziun federala surpiglia ella la rolla da coordinar – sco post da consultaziun central – las fatschentas da Svizras e Svizzers a l'exteriur. Sche Svizras e Svizzers a l'exteriur dovran agid, surpiglia la DC la coordinaziun dal sustegn. La helpline dal DFAE (+41 (0)800 24-7-365) infurmescha ed è cuntanschibla da tuttas uras. Ultra da quai organisescha la DC ensemen cun las represchentanzas la concessiun da visums a l'exteriur.

Direcziun da svilup e da cooperaziun DSC

Directur: **Manuel Sager**
www.eda.admin.ch/deza

La Direcziun da svilup e da cooperaziun è cumpetenta per la coordinaziun totala da la collavuraziun da svilup e da la collavuraziun cun l'Europa da l'Ost sco er per l'agid umanitar da la Confederaziun. Ella cumbatta cunter la povradad en ils pajais dal sid e da l'ost, gida las victimas da crisas e da conflicts e dat – ensemen cun il Corp svizzer d'agid umanitar (CSA) – agid d'urgenza e da reconstrucziun suenter catastrofas da la natira e suenter conflicts da violenza.

Direcziun per resursas DR

Directur: **Jacques Pitteloud**

La Direcziun per resursas administrescha e dirigia il diever effizient da las resursas dal DFAE: persunal, finanzas ed informatica. Sco center da cumpetenza per dumondas da las resursas dal departament presta la DR servetschs tant per la centrala dal DFAE a Berna sco er per la rait da represchentanzas svizras en tut il mund, ch'ella tgira e maina. Attribuida a la DR è la Centrala da viadis da la Confederaziun. Ella è il center da cumpetenza per fatgs da viadi per l'entira administraziun federala.

Departament federal da l'intern

DFI

REGENZA

Il DFI procura ch'i dastgian vegnir vendids mo medicaments segirs, efficacis e d'auta qualitat.

Schef dal DFI è Alain Berset. El è cusseglier federal dapi l'onn 2012. L'onn 2018 è el il president da la Confederaziun.

Il Departament federal da l'intern (DFI) s'occupa da bliers temas dal mintgadi dals umans en Svizra sco la sanadad, la prevenziun da vegliadetgna u la cultura. En quests secturs spetgan grondas sfidas per la societad.

Augmentar la qualitat da provediment

Il dumber d'umans cun malsognas cronicas s'augmenta permanentamain, il sistem da sanadad s'orientescha però anc fermamain al provediment acut. Ussa duai el vegnir adattà al svilup demografic. Er la trasparenza e la dirigidad duain vegnir meglieradas. Il Cussegl federal ha deliberà la strategia «Sanadad2020». La finamira è quella d'augmentar la qualitat dal provediment, da tegnair ils custs sut controlla e da garantir a tut ils umans in bun access al provediment da la sanadad. En il center da «Sanadad2020» stattan ils umans e lur bainesser.

La finamira è in bun provediment medicinal pajabel.

Cuntanscher la stabilitad finanziala da l'AVS

Las entradas e las expensas da l'AVS n'èn betg pli en l'equiliber. Ils proxims onns vegn la situaziun finanziala da l'AVS a daventar mendra e mendra, perquai che las annadas cun bieras naschientschas dals onns 1950 e 1960 cuntanschan la vegliadetgna da pensiun. Vitiers vegn ch'ils umans survegnan lur rentas da vegliadetgna durant in temp pli lung, perquai ch'els vivan pli ditg. Ils ultims dus decennis ▶

han pliras refurmas fundamentalas da la prevenziun da vegliadetgna fatg naufragi. Actualmain vegn elavurada ina nova proposta.

Promover la participaziun a la cultura

La cultura e la lavur culturala èn confruntadas cun grondas midadas sco la globalisaziun, la digitalisaziun u l'individualisaziun. Sut quest aspect metta la missiva da cultura trais accents fin l'onn 2020. La finamira è quella da pussibilitar la participaziun d'uschè bleras persunas sco pussivel a la vita culturala, da rinforzar la coesiun sociala en nossa societad linguisticamain e culturalmain multifara e da promover la forza innovativa.

Departament federal da l'intern DFI

Il DFI è «al puls dal mintgadi». L'AVS e la 2. pitga u las assicuranzas da malsauns, d'accidents e d'invalidità, la segirezza dals medicaments, la segirezza da las victualias e la sanadad dals animals tutgan tar las cumpetenzas dal DFI. La cultura, la politica da famiglia, l'egualitad tranter dunna ed um e l'egualitad da persunas cun impediments, il cumbat cunter il rassissem, la statistica ed er las previsiuns da l'aura èn ulteriurs secturs che fan part dal DFI.

Expensas 2016 **17,19 mia. fr.**

Plazzas a temp cumplain 2016 **2284**

www.edi.admin.ch

Secretariat general SG-DFI

Secretari general: **Lukas Bruhin**
www.edi.admin.ch

Il Secretariat general ademplescha sco post da colliaziun tranter il schef dal departament ed ils uffizis federals incumbensas da planisaziun, da coordinaziun, da cussegliaziun e da controlla. Al Secretariat general èn affiliads la Surveglianza federala da las fundaziuns, il secretariat da la Cumissiun federala cunter il rassissem, il Servetsch per il cumbat cunter il rassissem e l'Uffizi federal per l'egualitad da persunas cun impediments.

Uffizi federal per l'egualitad tranter dunna ed um UFEG

Directura: **Sylvie Durrer**
www.ebg.admin.ch

L'UFEG è responsabel per l'egualitad giuridica e factica da las schlattainas. El s'engascha spezialmain per l'egualitad dals salaris, per la cumpatibilitad da la professiun cun la famiglia sco er per la prevenziun e per il cumbat cunter la violenza a chasa. A l'UFEG è affilià il Secretariat da la Cumissiun federala per dumondas da las dunnas.

Uffizi federal da cultura UFC

Directura: **Isabelle Chassot**
www.bak.admin.ch

L'UFC formulescha la politica culturala da la Confederaziun. El sustegna la lavur culturala e las organisaziuns culturalas. El procura per la protecziun da la patria, per la tgira da monuments e per ils lieus archeologics e promova ultra da quai las differentas cuminanzas linguisticas e culturalas. Tar l'UFC tutgan ils posts spezialisads per art spoglià e per il transferiment da bains culturals. El administrescha in pèr museums e las collecziuns d'art da la Confederaziun. La Biblioteca naziunala svizra, a la quala fan part l'Archiv svizzer da litteratura, la Fonoteca Naziunala Svizra a Lugano ed il Center Dürrenmat a Neuschatel, è in'instituziun da l'UFC.

Archiv federal svizzer AFS

Directur ad interim: **Philippe Künzler**
www.bar.admin.ch

L'AFS segirescha ed intermediescha documents da la Confederaziun. En l'archiv sa chattan documents originals davart l'istorgia da la Svizra sco la Constituziun federala, tut las emissiuns da la «Filmwochenschau» u ils protocols da las sesidas dal Cussegl federal. Ils documents pon vegnir consultads online u en la sala da lectura.

Uffizi federal per meteorologia e climatologia MeteoSvizra

Directur: **Peter Binder**
www.meteoschweiz.admin.ch

Sco servetsch naziunal per l'aura ed il clima garantescha MeteoSvizra il provediment da basa cun infurmaziuns davart l'aura ed il clima. Staziuns da mesiraziun terrestras, radars da l'aura, satellits, radiosondas ed auters instruments registreschan l'aura. MeteoSvizra è responsabel per avertir las autoritads e la populaziun da malauras e furnescha las datas da basa concernent la midada dal clima.

Uffizi federal da sanadad publica UFSP

Directur: **Pascal Strupler**
www.bag.admin.ch

L'UFSP è – ensemen cun ils chantuns – responsabel per la sanadad publica e la politica da sanadad. Latiers tutgan er la tgira, il svilup e la surveglianza da l'assicuranza sociala da malsauns e d'accidents. L'UFSP realisescha campagnas e programs da prevenziun per promover la sanadad. Per preparar ils fatgs da sanadad svizzers optimalmain per las sfidas da l'avegnir realisescha l'UFSP ensemen cun partenaris e per incumbensa dal Cussegl federal la strategia «Sanadad2020».

Uffizi federal da segirezza alimentara e fatgs veterinars USAV

Directur: **Hans Wyss**
www.blv.admin.ch

L'USAV prepara la legislaziun davart la segirezza da victualias, il nutriment, la sanadad e la protecziun dals animals e sustegna sia execuziun en ils chantuns. El controlla l'import d'animals e da products d'animals ed è l'autorità d'execuziun da la Cunvegna internaziunala davart la protecziun da las spezias (CITES). L'USAV prenda decisziuns da permissiun per proteger la populaziun svizra cunter engion e cunter la periclitaziun da la sanadad tras victualias e tras objects da diever. Affilià a l'USAV è l'Institut da virologia e d'immunologia (IVI).

Uffizi federal da statistica UST

Directur: **Georges-Simon Ulrich**
www.bfs.admin.ch

Statisticas gidan a stgaffir cun trasparenza ina basa cuminaivla per discurs publics. L'UST registrescha svilups en ils secturs populaziun, economia, societad, furmaziun, perscrutaziun, territori ed ambient e garantescha lur cumparegliabladad transcunfinala sco er temporal.

Uffizi federal d'assicuranzas socialas UFAS

Directur: **Jürg Brechbühl**
www.bsv.admin.ch

Il UST è il center da cumpetenza per la statistica publica. El elavura infurmaziuns statisticas davart il stadi e davart il svilup en ils secturs da la populaziun, da l'economia, da la societad, da la furmaziun, dal spazi e da l'ambient. Las infurmaziuns servan a la furmaziun d'opiniun publica ed èn in instrument da planisaziun e direcziun en secturs centrals da la politica.

Institut svizzer per products terapeutics Swissmedic

Directur: **Jürg H. Schnetzer**
www.swissmedic.ch

Swissmedic è l'autorità svizra spezialisada per l'admissiun e la surveglianza da medicaments e da products medicinal. L'Institut garantescha che mo products terapeutics d'ina auta qualitat, segirs ed effectivs pon vegnir cumprads en Svizra – ina contribuiziun impurtanta per la protecziun da la sanadad da l'uman e da l'animal.

Museum naziunal svizzer MNS

Directur: **Andreas Spillmann**
www.nationalmuseum.ch

Sut il tetg dal MNS èn unids trais museums – il Museum naziunal a Turitg, il Chastè da Prangins ed il Forum da l'istorgia svizra a Sviz – sco er il Center da collecziun ad Affoltern am Albis. Cun passa 840 000 objects ha il MNS la collecziun davart l'istorgia culturala e l'artisanadi la pli gronda da la Svizra.

Fundaziun svizra per la cultura Pro Helvetia

Directur: **Philippe Bischof**
www.prohelvetia.ch

La Pro Helvetia promova la lavur artistica en Svizra, renda enconuscent l'art svizzer e la cultura svizra a l'exteriur, tgira il barat tranter las culturas e gida ad intermediar ils arts al public. La Pro Helvetia cumplettescha la promoziun da la cultura dals chantuns e da las vischnancas.

Departament federal da giustia e polizia

DFGP

Passa 100 000 personas visitan mintga onn la Chasa federala e tuttas scuntran la fedpol: La Polizia federala na cumbatta betg mo il terrorissem, mabain procura er per segirezza sut la cupla da la Chasa federala.

Scheffa dal DFGP è Simonetta Sommaruga. Ella è cussegliera federala dapi l'onn 2010.

Meglierar l'integraziun

Il parlament ha deliberà l'onn 2016 la nova Lescha davart las personas estras e l'integraziun. Il DFGP ed ils chantuns lavuran actualmain vi da sia realisaziun. La lescha duai tranter auter gidar d'integrar personas dal sector d'asil en il martgà da lavur, uschia ch'ellas possian procurar meglier per sasezzas. Per quest motiv cuntegna la lescha levgiaments per personas che tschertgan lavur e stimul per patruns.

La realisaziun da l'iniziativa dal pievel "Cunter l'immigraziun da massa" duai er gidar dapli umans che vivan gia en Svizra da pudair lavurar qua. La preferenza da personas dischoccupadas concludida dal parlament prevesa che plazzas vacantas en gruppas da professiuns cun ina dischoccupaziun sur la media ston vegnir annunziadas a las intermediaziuns da lavur publicas. Uschia han personas che tschertgan ina plazza e che vivan en Svizra in avantatg.

In punct central resta il cumbat cunter il terrorissem.

Cumbatter il terrorissem, garantir segirezza

In ulteriur punct central resta il cumbat cunter il terrorissem. En quest connex vegni actualmain lavurà vi da trais projects che sa cumpletteschan vicendaivlamain. Primo vegnan differentas leschas rendidas pli severas en l'interess d'ina persecuziun penala pli efficazia. Secundo duai la polizia survegnir instruments per ir enturn a moda preventiva cun

uschenumnads periclitaders e cun lur conturns. Cumplettads vegnan quests dus projects da lescha cun in plan d'acziun naziunal. Quel cuntegna mesiras e recumandaziuns d'agir per tut ils secturs da la societad per constatar a temp e per prevegnir a radicalissem ed ad extremissem violent.

Far valair l'egualitad tranter dunna ed um

En il parlament vegnan bainbaud er discutads dus projects da lescha davart l'egualitad tranter dunna ed um ch'il DFGP tgira. Per l'ina la proposta, cun la quala duai vegnir fatg valair il dretg da survegnir la medema paja per la medema prestaziun ch'è francà en la Constituziun. Per l'autra il dretg d'acziun modernisà cumplessivamain che duai tranter auter er gidar ad augmentar il dumber da dunnas en il cussegl d'administraziun ed en la direcziun da grondas societads quotadas a la bursa.

Departament federal da giustia e polizia DFGP

Il DFGP è confruntà cun in vast spectrum da temas. El s'occupa cun temas da la politica sociala sco per exempel da la convivenza d'umans da naziunalitad svizra e da naziunalitad estra, cun dumondas d'asil u cun il cumbat cunter la criminalitad. Plinavant tutgan per exempel er ils fatgs dal stadi civil e la surveglianza dals gieus da fortuna tar las incumbensas dal DFGP.

Expensas 2016	2,59 mia. fr.
---------------	---------------

Plazzas a temp cumplain 2016	2484
------------------------------	------

www.ejpd.admin.ch

Secretariat general SG-DFGP

Secretari general: **Matthias Ramsauer**
www.ejpd.admin.ch

Il SG sustegna e cusseglia la scheffa dal departament en sia lavur quotidiana e procura per ina buna cooperaziun da las differentas parts dal departament. Ultra da quai maina el ils fatgs da personal e las finanzas. Dal SG fan er part il Center da servetsch d'informatica CSI che sviluppa ed administrescha applicaziuns d'informatica per la giustia, per la polizia e per las autoritads da migraziun da l'entira Svizra. Al CSI è attribui amministrativamain il Servetsch da surveglianza dal traffic da posta e da telecommunicaziun STPT.

Secretariat da stadi per migraziun SEM

Secretari da stadi: **Mario Gattiker**
www.sem.admin.ch

Il SEM regla sut tge cundiziuns ch'ina persuna dastga entrar, viver e lavurar en Svizra. El decida tgi che survegn qua protecciun cunter persecuziun. Ensem cun ils chantuns organischa il SEM la collocaziun dals requirents d'asil ed il return da personas che na dovran betg la protecciun da la Svizra. Ultra da quai coordinescha el la lavur d'integratiun, è – sin plaun federal – competent per las natiralisaziuns e s'engascha sin plaun internaziunal per la direcziun dals moviments da migraziun.

Uffizi federal da giustia UFG

Directur: **Martin Dumermuth**
www.bj.admin.ch

L'UFG elavura relaschs en il dretg civil e penal sco er en il dretg public ed administrativ. El cusseglia l'administraziun federala en tut las dumondas da la legislaziun ed ha la surveglianza suprema en different sectors. L'UFG maina il register penal svizzer e collavura cun autoritads estras sin il champ da l'assistenza giudiziala. Sin plaun internaziunal represchenta el la Svizra davant ils organs dals dretgs umans ed en numerusas organizaziuns. Ultra da quai decida il UFG davart las contribuziuns da solidaritad per victimas da mesiras repressivas per motivs da provediment.

Uffizi federal da polizia fedpol

Directura: **Nicoletta della Valle**
www.fedpol.admin.ch

fedpol dirigia la collavuraziun naziunala ed internaziunala da la polizia da la Svizra ed investighescha en proceduras penals da la Confederaziun cunter la criminalitad grevissima. El protegia personas ed instituziuns en la responsabladad da la Confederaziun e maina sistems d'infurmaziun e centers da cumpetenza naziunals. En il focus stattan il cumbat cunter il terrorissem, il cybercrime, la lavada da daners e la criminalitad organisada. Sco polizia federala stat fedpol en in stretg contact cun partenari en Svizra, en l'Europa ed en l'entir mund.

Institut federal da proprietad intellectuala IPI

Directura: **Catherine Chammartin**
www.ige.ch

L'IPI è il center da cumpetenza da la Confederaziun per tut las dumondas en connex cun marcas, patentas, denominaziuns d'origin, la protecziun dal design ed ils dretgs d'autur. En quests secturs prepara el la legislaziun e represchenta la Svizra en organisaziuns internaziunalas ed envers terzs stadis. Persunas singulas ed interpresas laschan proteger lur innovaziuns e lur creaziuns da l'IPI cunter copias.

Institut federal da metrologia METAS

Directur: **Philippe Richard**
www.metas.ch

Cun ses servetschs stgaffescha il METAS las premissas ch'i dovra per pudair mesirar ed examinar en Svizra cun la precisziun ch'è necessaria per l'economia, la perscrutaziun e l'administraziun. Ultra da quai sto el garantir che las mesiraziuns ch'èn necessari-as per proteger l'uman e l'ambient vegnian fatgas en moda correcta e confurma a la lescha.

Institut svizzer da dretg cumparativ ISDC

Directura: **Christina Schmid**
www.isdc.ch

L'incumbensa principala da l'ISDC è da render accessibel a moda objectiva il dretg ester ed internaziunal als tribunals, a las autoritads administrativas, als advocats ed als notars sco er a persunas privatas. Ultra da quai sustegna el las universitads en il sector da la cumparegliaziun dal dretg e fa – en ina tscherta dimensiun – ina perscrutaziun giuridica cumparativa.

Autoritad federala da surveglianza en chaussas da revisiun ASR

Directur: **Frank Schneider**
www.rab-asr.ch

L'ASR è cumpetenta per l'admissiun da persunas e d'interpresas che furneschan servetschs da revisiun prescrits da la lescha. Ultra da quai surveglia ella posts da revisiun da societads d'interess public. Cun sia activitad contribuescha l'ASR a la fidadad dal rapport davart il stadi da las finanzas.

Cumissiu federala da bancas da giu CFBG

Directur: **Jean-Marie Jordan**
www.esbk.admin.ch

La CFBG controlla las 21 bancas da giu en Svizra e garantescha ch'ils casinos lavurian cun giuus segirs e transparents. Ultra da quai examinescha ella, sche las bancas da giu realiseschan las mesiras prescrittas per prevegnir a dependenzas dal giu. Ella persequitescha il giu da fortuna illegal en Svizra ed incassescha la taxa sin bancas da giu.

Cumissiu federala per dumondas da migraziun CFM

President: **Walter Leimgruber**
www.ekm.admin.ch

La CFM è ina cumissiu extraparlamentara. Ella cussegia il Cussegl federal e l'administraziun en dumondas da migraziun, promova la coesiun sociala cun sustegnair projects e publitgescha studis e recumandaziuns en connex cun la politica da migraziun.

Cumissiu arbitradra federala per la gestiun da dretgs d'autur e da dretgs parents CAF

President: **Armin Knecht**
www.eschk.admin.ch

Als auturs d'ovras musicalas, litteraras ed audiovisualas vegnan indemnisads tenor tschertas tariffas, sche lur ovras vegnan emessas, preschentadas publicamain u publitgadas. La CAF ha l'incumbensa d'examinar e d'approvar questas tariffas.

Cumissiu naziunala per la prevenziun cunter la tortura CNPT

President: **Alberto Achermann**
www.nkvf.admin.ch

La CNPT examinescha en il rom da sia incumbensa da controlla tenor lescha ch'ils dretgs fundamentals vegnian observads e visita en intervals regulars tut las instituziuns da la privaziun da la libertad. Uschia gida ella a preservar da tortura e d'in tractament inuman u umiliant.

Cumissiu independenta d'experts per elavurar scientificamain ils plazaments administrativs CIE

President: **Markus Notter**
www.uek-administrative-versorgungen.ch

La CIE è vegnida nominada dal Cussegl federal l'onn 2014 per elavurar scientificamain ils plazaments administrativs en Svizra avant l'onn 1981. Ella perscrutescha l'istorgia da quests plazaments ed ils connexs cun autras mesiras repressivas per motivs da provediment e cun auters plazaments en in lieu ester.

Departament federal da defensiun,
protecziun da la populaziun e sport

DDPS

REGENZA

L'armada e las forzas d'acziun civilas procuran cuminaivlamain per la segirezza da la populaziun svizra.

Schef dal DDPS è Guy Parmelin. El è cusseglier federal dapi l'onn 2016.

L'armada svizra s'engascha per Vus e cun Vus

Nus tuts vulessan viver en segirezza, cun nossas famiglias e cun noss amis, a la piazza da lavur ed en il temp liber. Nus tuts vulessan che las generaziuns futuras creschian si era vinavant en in pajais segir. La segirezza è la basa dal futur da la Svizra e da sias abitantas e da ses abitants. Ella è ina premissa essenziala per ch'ils giuvenils possian sa scolar e sa furmar vinavant. Segirezza dovri per investir en la furmaziun u en plazzas da lavur. Questa segirezza vegn garantida da la Rait naziunala da segirezza, en la quala col-lavuran stretgamain las autoritads civilas e l'armada.

La segirezza è ina
pitga fundamentala
da noss avegnir.

Servetsch militar sco plivalur

La Svizra ha in'armada da milissa. Il servetsch militar è obligatoric per umens e facultativ per dunnas. A quels che fan part da l'armada porscha ella numerusas pussaivladads da scolaziun che vegnan er apprezzadas en la vita civila a quels che fan part dad ella. Tut las competenzas ch'ins s'acquista en il servetsch militar èn utilas en tut las scolaziuns. Pliras universitads e scolas autas adeschan credits academics per ina scolaziun da directur en l'armada. La finamira è che las scolaziuns civilas e militaras sa cumpletteschian. L'armada svizra vul esser attractiva e s'integrar uschè bain sco pussaivel en il mintgadi, sche las burgaisas ed ils burgais s'engaschan en l'armada.

L'armada svizra da damaun: necessaria, gista, moderna e flexibla

Nossa armada sa chatta en ina fasa da modernisaziun. Ella sto chattar respostas a las sfidas da la globalisaziun e da las novas smanatschas, oravant tut al terrorissem ed ad atatgas virtualas. L'ulteriur svilup da l'armada è vegnì prendì per mauns. Cun la refurma duai – a partir da l'onn 2018 – vegnir augmentada la prontezza da l'armada, meglierada la scolaziun e l'equipament e rinforzada la francaziun regiunala. Cun questas adattaziuns s'engascha il DDPS per che la Svizra possia sa dustar uschè bain sco pussaivel cunter las smanatschas actualas e prosperar vinavant oz sco er en il futur.

Departament federal da defensiun, protecciun da la populaziun e sport DDPS

Il Departament federal da defensiun, protecciun da la populaziun e sport (DDPS) è responsabel per la segirezza da la Svizra. L'armada defenda il pajais e sia populaziun, sustegna las autoritads civilas e promova la pasch en il rom internaziunal. La protecciun da la populaziun gida a proteger cunter las consequenzas da catastofas.

Plinavant proveda il DDPS l'armada e terzs cun systems, vehichels, material ed immobiglias, procura per il Servetsch d'infurmaziun da la Confederaziun, promova il sport e sias valurs ed exequescha ina mesiraziun dal pajais moderna.

Expensas 2016 **4,97 mia. fr.**

Plazzas a temp cumplain 2016 **11 613**

www.vbs.admin.ch

Secretariat general SG-DDPS

Secretaria generala: **Nathalie Falcone-Goumaz**
www.vbs.admin.ch

Il Secretariat general sustegna il schef dal DDPS sco commember dal Cussegl federal e sco schef dal departament. El realisescha las finamiras strategicas dal Cussegl federal e dal schef dal departament, formulescha las directivas politicas correspundentas e coordinescha la realisaziun da talas tras las gruppas u tras ils uffizis dal DDPS. Il SG-DDPS dirigia, coordinescha e surveglia l'applicaziun dals meds finanziaus dal departament ed è responsabel entaifer il departament per il Center da donns, per la segirezza integrala e per la strategia da la defensiun virtuala (Cyber-Defence). Instanzas attribuidas administrativamain èn: l'Autoritad da surveglianza independenta davart las activitads d'infurmaziun ed il secretariat dal delegà da la Rait naziunala da segirezza.

Auditorat superiur

Auditor superiur: **Stefan Flachsmann**
www.oa.admin.ch

L'Auditorat superiur procura che las dretgiras militarass possian ademplir lur incumbensa independentamain da la direcciun da l'armada e da l'administraziun. El inizescha proceduras penals che tutgan a la giurisdicziun militar, surveglia quellas ed ademplescha tut ils auters dretgs e duairs processuals che vegnan attribuids dal legislatur.

Servetsch d'infurmaziun da la Confederaziun SIC

Directur: **vacant**
www.ndb.admin.ch

Il Servetsch d'infurmaziun da la Confederaziun (SIC) cumbatta cunter il terrorissem, l'extremissem violent, il spionadi, la derasaziun d'armas da destrucziun en massa sco er atatgas virtualas sin infrastructures criticas. El persequitescha ils svilups strategics, giuditgescha la situaziun da smanatscha per mauns dals purtaders da decisziuns politicas ed alarmescha en cas da crisas imminentas, resp. en cas da midadas extraordinarias. Il servetsch vegn controllà da differents organs da l'administraziun e dal parlament.

Gruppa da defensiun

Schef da l'armada:
Cumandant da corp Philippe Rebord
www.armee.ch

La Gruppa da defensiun vegn manada dal schef da l'armada en il rang d'in cumandant da corp. Il Stab da l'armada garantisce il svilup, la planisaziun, la repartiziun da las resursas sco era la direcziun da l'armada. Il Commando d'operaziuns planisescha e dirige la prontezza da la truppa e las acziuns. Quai po esser la segirezza per il Forum economic mundial WEF a Tavau, la promoziun da la pasch u l'agid sunter lavinas sco er, en cas d'incendians u d'incendis da guaud en Svizra ed a l'exteriur. Il schef dal Commando da scolaziun porta la responsabladad generala per la scolaziun da las furmazions terrestres ed aviaticas. Il Commando da scolaziun cumpiglia er la furmaziun superiura dal cader che garantisce la scolaziun e la furmaziun supplementara dals uffiziers da milissa e dals militars professiunals. Dal Commando da sustegn fan part la Basa da logistica da l'armada e la Basa d'agid al commando. La Basa da logistica garantisce l'entir refurniment e retransport d'armas, da material e da victualias e procura per il mantegniment da l'infrastructura. Ad ella appartegnan era las truppas da sanita e da transport. La Basa d'agid al commando metta a disposiziun tut las prestaziuns da sustegn electronics necessarias.

Uffizi federal da l'armament armasuisse

Schef da l'armament: **Martin Sonderegger**
www.armasuisse.ch

L'Uffizi federal da l'armament armasuisse è il center da competenza dal DDPS per l'acquisiziun, per la tecnologia e per las immobiglias. El garantisce il provediment da l'armada, ma era da terzs, cun sistems, vehichels, aviuns e helicopters, material ed immobiglias. El administrescha a moda duraivla var 9500 edifizis e stabiliments e 24000 hectaras terren dal DDPS. Cunquei che armasuisse accumpogna las armas, ils apparats e las immobiglias durant lur entira «vita», è el er responsabel per lur liquidaziun.

Uffizi federal da topografia swisstopo

Directur: **Fridolin Wicki**
www.swisstopo.ch

Infurmaziuns che concernan il territori en furma da chartas, saja quai sur u sut terra, è in element central da l'infrastructura da mintga pajais. Decisiuns transparentas e chapavlas en la politica, en l'economia, en la societad dentant er en la vita privata n'èn betg pli imaginablas senza enconuscher il territori. L'Uffizi federal da topografia swisstopo procura per ina documentaziun fidada e duraivla da la cuntrada e dal sutterren. El coordinescha la geoinfurmaziun sin plaun federal e cun ils chantuns, ha la surveglianza suprema davart la mesiraziun uffiziala, maina l'Institut geografic militar ed administrescha il geoportal da la Confederaziun cun il program da chartas map.geo.admin.ch.

Uffizi federal da protecziun da la populaziun UFPP

Directur: **Benno Bühlmann**
www.bevoelkerungsschutz.ch

En cas da catastrofes e da situaziuns d'urgenza garantisce la protecziun da la populaziun la collavuraziun da las tschintg organisaziuns partenarias: la polizia, ils pumpiers, ils fatgs da sanadad, ils manaschis tecnics e la protecziun civila. Cumpetents èn per gronda part ils chantuns. L'Uffizi federal da protecziun da la populaziun (UFPP) procura per las infurmaziuns da basa e per la coordinaziun, per exempel en ils secturs avertiment ed alarm, scolaziun ed infrastructura da protecziun. A l'UFPP appartegnan la Centrala naziunala d'alarm (CENAL) ed il Labor Spiez. En cas d'eveniments da radioactivitad augmentada alar mescha la CENAL la populaziun ed ordinescha las mesiras da protecziun necessarias. Il Labor Spiez è l'institut federal per la protecziun ABC. Ses servetschs vegnan adina puspè duvrads er sin plaun internaziunal.

Uffizi federal da sport UFSPo

Directur: **Matthias Remund**
www.baspo.ch

L'Uffizi federal da sport (UFSPo) promova il sport ed il moviment per tuts. L'UFSPo è responsabel per Giuventetgna+ sport, l'ovra da promoziun dal sport la pli impurtanta da la Confederaziun. El maina la Scola auta federala da sport a Magglingen SAF-SM, in lieu da furmaziun e da perscrutaziun renunà. Ils centers da sport a Magglingen ed a Tenero porschan implants da trenament e da scolaziun moderns per federaziuns, scolas ed uniuns.

Departament federal da finanzas

DFF

REGENZA

L'Uffizi federal d'informatica e da telecomunicaziun UFIT surveglia ils systems, las applicaziuns e las raits da l'administraziun federala er concernent la segirezza virtuala.

Schef dal DFF è Ueli Maurer. El è cusseglier federal dapi l'onn 2009. L'emprim era el schef dal DDPS, l'onn 2016 ha el midà al DFF.

Proteger cunter attatgas virtualas

Attatgas virtualas sin interpresas e sin infrastructures statals han lieu pli e pli savens ed èn in problem global. Ils attatgaders èn gruppas da hackers professionals, bandas criminalas e commandos statals da hackers. Attatgas sur raits digitalas sin infrastructures sco il provediment d'electricitad e la telecomunicaziun pon destabilisar in pajais. La Centrala d'annunzia e d'analisa per la segirezza da l'infurmaziun MELANI da la Confederaziun s'occupa da questa tematica e coordinescha la strategia naziunala per la protecziun cunter ristgas virtualas.

En il cumbat cunter ristgas virtualas vegn la Svizra pli e pli resistent.

Impedir omissiuns fiscalas

Tgi che ha in conto da banca en dus u plirs pajais na duai avoir pli naginas pussaivladads da defraudar taglias. Il barat automatic d'infurmaziuns (BAI) duai garantir quai. Stadis che han concludì in cun l'auter il BAI barattan vicendavlamain infurmaziuns davart contos da banca da persunas privatas. Las bancas annunzian las datas a lur autoritad fiscal naziunala. Quella infurmescha las autoritads fiscalas naziunals dals stadis contractants respectivs ed als inditgescha tranter auter ils nums dals possessurs dals contos ed il saldo dals contos. L'Administraziun federala da taglia

baratta il settember 2018 las emprimas datas da contos per entant cun 38 stadis partenaris.

Garantir ina grevezza fiscala competitiva

Per ils gudogns a l'exteriur pajan tschertas interpresas en Svizra ina taglia reducida. Quest tractament inegual duai vegnir aboli cun il Project fiscal 17 (PF17). Cunquai ch'ils gudogns en Svizra ed a l'exteriur vegnan tractads egualmain, vegnan ademplyds standards internaziunals. Per che las taglias da las interpresas pertutgadas na creschian betg memia fitg en il futur e per che questas firmas na dischlocheschian lur sedias betg a l'exteriur, duain vegnir introducidas novas mesiras da la politica fiscal ch'èn acceptadas sin plaun internaziunal.

La Confederaziun dastga incassar taglias mo durant in temp limità

La taglia sin la plivalur e la taglia federala directa èn las funtaunas d'entradas principalas da la Confederaziun. Ellas importan bunamain dus terzs da las finanzas federalas. Tenor la Constituziun federala dastga la Confederaziun incassar questas duas taglias mo durant in temp limità. La limitaziun actuala scada l'onn 2020. Cun il nov urden da finanzas 2021 duai vegnir prolungada questa limitaziun fin l'onn 2035. Per quest intent dovri ina midada constituiziunala ch'è suttamessa al referendum obligatoric.

Departament federal da finanzas DFF

Il Departament federal da finanzas incassescha taglias e dazis e controlla il traffic da persunas e da rauba al cunfin. El furnescha servetschs per l'entira administraziun federala, da l'informatica al persunal fin a l'infrastructura. Cun sia politica da taglias e da finanzas garantescha el la capaciad da prestaziun da la Confederaziun svizra e da la Svizra sco plazza economica.

Expensas 2016 **16,99 mia. fr.**

Plazzas a temp cumplain 2016 **8753**

www.efd.admin.ch

Secretariat general SG-DFF

Secretaria generala: **Rahel von Kaenel**
www.efd.admin.ch

Il SG è il scharnier tranter il schef dal departament ed ils uffizis federals, tranter ils chantuns, tranter las collavuraturas ed ils collavuratur da las medias e tranter las persunas responsablas per la comunicaziun. El planisescha e coordinescha las fatschentas dal DFF per il parlament e per il Cussegl federal. El infurmescha la publicitad davart tut las fatschentas dal Cussegl federal e dal departament.

Secretariat da stadi per dumondas finanzialas internaziunales SFI

Secretari da stadi: **Jörg Gasser**
www.sif.admin.ch

Il SFI defenda ils interess da la Svizra en dumondas da finanzas, da valuta e da taglia envers pajais partenaris ed en gremis internaziunals. El s'engascha per bunas cundiziuns generalas, cun las qualas la Svizra dispona d'ina plazza finanziaria ed economica segira, competitiva e renconuschida sin l'entir mund. Il SFI è ultra da quai competent per realisar la politica dal martgà da finanzas dal Cussegl federal.

Administraziun federala da finanzas AFF

Directur: **Serge Gaillard**
www.efv.admin.ch

L'AFF suvegla la cassa federala e garantescha la prontadad da pajament da la Confederaziun. Ella elavura il preventiv, il plan da finanzas ed il quint federal. La basa per ina politica da finanzas solida è il frain a l'indebitament, in sguard critic sin il demandar finanziel dals departaments e la consideraziun da la situaziun economica.

Uffizi federal da persunal UPPER

Directura: **Barbara Schaerer**
www.epa.admin.ch

Sco patruna stat la Confederaziun en ina dira concorrenza cun autras interpresas. L'UPPER è responsabel per la politica da persunal e per la politica preventiva da la Confederaziun. El procura che l'administraziun federala restia ina patruna competitiva.

Administraziun federala da taglia AFT

Directur: **Adrian Hug**
www.estv.admin.ch

L'AFT incassescha la gronda part da las entradas federalas e permetta uschia a la Confederaziun d'ademplyr sias incumbensas. Per quest intent incassescha ella la taglia sin la plivalur, la taglia federala directa, la taglia anticipada, las taxas da bul e la taxa da cumpensaziun per l'obligaziun da far servetsch militar. Ultra da quai presta ella agid uffizial internaziunal en dumondas fiscalas.

Administraziun federala da duana AFD

Directur: **Christian Bock**
www.ezv.admin.ch

L'AFD procura ch'il traffic transcunfinal da rauba e da persunas circuleschia sche pussaivel senza disturbis. Per il traffic da rauba èn competents spezialists civils da duana. La part unifurmada ed armada da l'AFD, il corp da guardias da cunfin, surpiglia las incumbensas da segirezza, da duana e da migraziun. La duana incassescha er ina taglia sin la plivalur, ina taglia sin ils ielis minerals ed ina taglia sin il tubac. Il cumenzament da l'onn 2018 è l'Administraziun federala d'alcohol vegnida integrada en la AFD. Entaifer la AFD è ussa la partiziun Alcohol e tubac responsabla per l'execuziun da la legislaziun d'alcohol.

Uffizi federal d'informatica e da telecomunicaziun UFIT

Directur: **Giovanni Conti**
www.bit.admin.ch

Sco center da competenza da las TI da la Confederaziun sustegna l'UFIT ils process da lavur da l'administraziun federala e procura per ina telecomunicaziun optimala tranter tut ils uffizis federals en Svizra ed a l'exteriur. En connex cun la colliaziun electronica da la Confederaziun e la publicitad gioga el in rolla centrala.

Uffizi federal per edifizis e logistica UFEL

Directur: **Pierre Broje**
www.bbl.admin.ch

L'UFEL construescha, mantegna ed administrescha las immobiglias civilas da la Confederaziun. Quai èn la Chasa federala, ils edifizis da l'administraziun e las ambassadas svizras a l'exteriur. Sco post central d'acquisiziun cumpra el meds d'informatica, l'equipament per ils biros sco er publicaziuns per l'entira administraziun federala.

Organ da direcziun informatica da la Confederaziun ODIC

Delegà: **Peter Fischer**
www.isb.admin.ch

L'ODIC procura per la realisaziun da la strategia da la tecnica d'infurmaziun e da comunicaziun en l'administraziun federala. Plinavant coordinescha el la realisaziun da la strategia dad e-government en Svizra tranter la Confederaziun, ils chantuns e las vischnancas e maina la Centrala d'annunzia e d'analisa per la segirezza da l'infurmaziun (MELANI).

Autoritad federala per la surveglianza dals martgads da finanzas FINMA

Directur: **Mark Branson**
www.finma.ch

Per survegliar la bransch da finanzas dovri ina surveglianza ferma, competente ed independenta: la FINMA. Ella s'engascha per la protecziun dals crediturs, dals investiders e da las persunas assicuradas e surveglia la funcziunalitad dals martgads da finanzas. Ella surveglia las bancas, las assicuranzas, las bursas ed ils fonds ch'èn suttemess a l'obligaziun da dumandar ina permissiun.

Controlla federala da finanzas CDF

Directur: **Michel Huissoud**
www.efk.admin.ch

La CDF è l'organ suprem per la surveglianza da las finanzas da la Confederaziun. Ella è independenta e controlla il demanar finanziar da l'administraziun federala e dals tribunals sco er da numerusas organisaziuns semistatalas. Il quint da la Confederaziun suttemetta ella ad ina controlla annuala. Sia finamira è d'impunder ils daners da taglia a moda spargnusa ed effectiva.

Cassa federala da pensiun PUBLICA

Directur: **Dieter Stohler**
www.publica.ch

Sco instituziun collectiva senza finamira da rendita da la prevenziun professiunala administrescha PUBLICA ina facultad totala dad actualmain passa 37 milliardas francs svizzers. Cun 63 000 persunas assicuradas e 43 000 persunas pensiunadas fa ella part da las cassas da pensiun las pli grondas da la Svizra.

Departament federal d'economia,
furmaziun e retschertga

DEFR

REGENZA

Interprendiders giuvens e nomadas digitalas lavuran savens en coworking spaces: ellas ed els dovrán cuminaivlamain l'infrastructura e sa collian sur la rait. Quai sbassa ils custs e promova la creatividad e l'innovaziun.

Schef dal DEFR è Johann N. Schneider-Ammann. El è cusseglier federal dapi l'onn 2010.

Trair a niz las schanzas da la digitalisaziun

La midada digitala ha tschiffà ils ultims onns tut ils secturs economic e tut las branschas. Novs models da fatschenta èn in tema tuttina sco la midada structurala sin il martgà da lavur. Il success global da giuvens purschiders cun colliaziuns digitalas intimeschan adina dapli acturs da l'economia e da la perscrutaziun d'experimantar cun novas ideas en tut ils secturs, da l'agricultura fin al turissem. Il DEFR vul contribuir a cundiziuns generalas optimalas ed a libertads d'interpresa per che tuts possian profitar da las schanzas dal mund digital. La prontezza da prender novas vias ed er da ristgar insatge è cundecisiva per las vistas futuras da nossas interpresas e da noss instituts da perscrutaziun. Innovaziun resta la parola en il mund digital!

Coworking spaces
porschan ad
interpresas giuvnas
conturns attractivs.

Reagir sin novas furmas da lavur

Interpresas giuvnas – start-ups – èn ozendi fitg flexiblas, da bell'entschatta da chasa en il mund digital e savens er colliadas cun tut il mund. Cuntrari a blers auters stadis datti en Svizra – ultra da las cauziuns e da las contribuziuns da la Cumissiun per tecnologia ed innovaziun (CTI) – relativamain paucs agids finansials directs ad interpresas. La Confederaziun ed ils chantuns sa concentreschan sin stgaf- ▶

fir cundiziuns generalas favuraivlas. Latiers tutga – ultra da l’access a martgads internaziunals – en spezial la distgargia administrativa, per exempel cun il spurtegl online per interpresas www.easygov.swiss. Blers start-ups sa domicilieschan – per spargnar custs – en centers da fundaziun ed en tecnoparcs che vegnan sustegnids da citads e da chantuns. Interpresas giuvnas dal sector terziar dovran savens mo l’uschenumnà coworking space – in spazi che po vegnir duvrà cuminaivlamain da bleras persunas – nua ch’ins po er stabilir raits electronics e sa barattar. Er en manaschis da produenziun vegnan creadas adina dapli plazzas da lavur flexiblas. Patruns e lavurants ston adina puspè sa chattar e s’unir da nov per render giustia a las pretenziuns d’ina e da l’altra vart. In martgà da lavur flexibel ed in ferm partenadi social duain esser er en l’avegnir in instrument central per concorrenza e plazzas da lavur.

Elavurar novs programs da scolaziun

La scolaziun e la furmaziun supplementara giudan en il DEFR gia adina blera atenziun. La midada digitala pretenda ussa ch’i ston svelto vegnir fatgas adattaziuns en quest sector per satisfacer a las novas sfidas professionali. Ensemen cun ils chantuns e cun las organisaziuns dal mund da lavur elavura il DEFR novs programs da scolaziun ed adatta programs existents a las pretenziuns midadas.

Departament federal d’economia, furmaziun e retschertga

DEFR

En il DEFR vegnan creadas las cundiziuns generalas per plazzas da lavur, per creschientscha e per bainstar en Svizra. Er la politica da furmaziun e da persecutaziun è ina incumbensa dal departament. Gist quattras han praticamain tut las abitantas ed ils abitants da la Svizra in connex direct cun il DEFR. En il mintgadi giogan dentant ina rolla impurtanta er l’alimentaziun tras l’agricultura, il suttetg en connex cun ils fatgs d’abitaziuns ed il refurniment en cas da crisa grazia al provediment economic dal pajais.

Expensas 2016 **11,88 mia. fr.**

Plazzas a temp cumplain 2016 **2138**

www.wbf.admin.ch

Secretariat general SG-DEFR

Secretari general: **Stefan Brupbacher**
www.wbf.admin.ch

Sco post da stab e da coordinaziun è il Secretariat general dal DEFR suttaless al schef dal departament. El dirigia il basegn da persunal e da finanzas en il departament, prepara las fatschentas per il parlament e per il Cussegl federal ed infurmescha la publicitad. Administrativamain al èn suttaless l’Uffizi federal per dumondas dal consum (UFDC) e l’Organ executiv dal servetsch civil (ZIVI). L’UFDC s’occupa tranter auter d’agids finansials ad organisaziuns da consumers e da la decleraziun da laina e maina – ensemen cun il SECO – il post d’annunzia e d’infurmaziun per la segirezza da products. Il ZIVI instruescha dapi 20 onns Svizzers che fissan abels da far servetsch militar, n’al fan dentant betg per motivs da conscienza, per accziuns a favur da la cuminanza e garantesch la plazzas d’acziun. Mintga onn vegnan prestads circa 1,5 milliuns dis da servetsch.

Secretariat da stadi da l’economia SECO

Secretaria da stadi: **Marie-Gabrielle Ineichen-Fleisch**
www.seco.admin.ch

Il SECO s’occupa da las dumondas centralas da la politica economica. Sias finamiras èn ina creschientscha economica persistente, in’auta occupaziun e cundiziuns da lavur gistas. Per quests intents stgaffescha el las cundiziuns generalas necessarias per la politica exteriura e l’economia da l’exteriur. Il spectrum dals temas dal SECO tanscha da la politica dal martgà da lavur sur la protecciun dals lavurants, la reduenziun da barrieras commercialas, l’access als martgads da l’exteriur fin a la cooperaziun economica al svilup.

Secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun SEFRI

Secretari da stadi: **Mauro Dell’Ambrogio**
www.sbf.admin.ch

Furmaziun, retschertga ed innovaziun (FRI) èn las pitgas purtantes da la Svizra. Lur success sa basa decisivamain sin la produenziun, la derasaziun e l’utilisaziun d’enconuschientschas e da savida. Il SEFRI ha l’incumbensa da rinforzar e da sviluppar vinavant qualitativamain il sistem FRI tranter auter ensemen cun ils chantuns, cun l’economia, cun las instituziuns e cun ils organs da las scolas autas, da la promoziun da la persecutaziun e da l’innovaziun.

Uffizi federal d'agricultura UFAG

Directur: **Bernard Lehmann**
www.blw.admin.ch

L'agricultura caracterisescha la Svizra. Per ch'i restia uschia stgaffescha l'UFAG perspectives per in'agricultura e per ina economia alimentara che ha success sin ils martgads cun ses products alimentars d'alta qualitat, che producescha a moda persistente e che schanegia las resursas. L'UFAG s'engascha per kundiziuns generalas che promovon la capaciad da prestaziun tenor principals d'interpresa en l'agricultura. L'institut da perscrutaziun Agroscope furnescha la basa scientifica.

Uffizi federal per il provediment economic dal pajais UFPE

Delegà: **Werner Meier**
www.bwl.admin.ch

Sco plattafurma per dumondas da la segirezza dal provediment procura l'UFPE – en stretga collavuraziun cun l'economia privata, cun uffizis partenaris e cun ils chantuns – che grondas streugas da furniziun temporaras en connex cun bains e servetschs essenzials n'hajan betg consequenzas considerablas per la populaziun e per l'economia da noss pajais.

Uffizi federal d'abitaziuns UFAB

Directur: **Ernst Hauri**
www.bwo.admin.ch

Abitar è in basegn fundamental – ed abitaziuns èn in bain economic impurtant. L'UFAB promova in martgà d'abitaziuns ch'è attractiv per investir e che permetta da metter a disposiziun spazi d'abitar sufficient en tut las classas da pretsch. Cun agids finansials sustegna l'UFAB cun cleras intenziuns la construcziun d'abitaziuns d'utilitad publica. En il dretg da locaziun ston vegnir accordads ils interess dals locaturs e dals locataris.

Surveglianza dals pretschs SPR

Survegliader dals pretschs: **Stefan Meierhans**
www.preisueberwacher.admin.ch

Il survegliader dals pretschs intervegn, sch'i dat pretschs che n'èn betg sa furmads en la concorrenza libra e ch'èn abusivamain auts. Ses champs da lavur principals èn ils fatgs da sanadad ed il sector da las infrastructures.

Cumission da concorrenza CUMCO

Directur: **Rafael Corazza**
www.weko.admin.ch

La CUMCO s'engascha per martgads averts. Ella intervegn en cas da cartels, da l'abus da la pussanza sin il martgà, da fusiuns privlusas e d'impediments dal stadi envers la concorrenza. Sco «advocata da la concorrenza» infurmescha e cusseglia ella interpresas e posts statals.

Sector da las Scolas politechnicas federalas Sector da las SPF

President dal Cussegl da las SPF: **Fritz Schiesser**
www.ethrat.ch

Il sector da las SPF furman las duas scolas politechnicas federalas a Turitg (SPFT) ed a Losanna (SPFL) sco er ils quatter instituts da perscrutaziun Institut Paul Scherrer (IPS), Institut federal per la perscrutaziun da guaud, naiv e cuntrada (WSL), Institut federal da controlla da material e da perscrutaziun (Empa) ed Institut federal per provediment, serenaziun e protecziun da las auas (Eawag). Il Cussegl da las SPF è l'organ strategic da direenziun e da surveglianza dal sector da las SPF. El surveglia ils plans da svilup, concepescha il controlling e garantisce la coordinaziun.

Institut federal da scola auta per la furmaziun professiunala IFFP

Directura: **Cornelia Oertle**
www.ehb-schweiz.ch

L'IFFP cun mintgamai in institut regional a Losanna, Lugano, Turitg e Zollikofen è l'organisaziun d'experts per la scolaziun ed il perfeziunament da persunas ch'èn responsablas per la furmaziun professiunala, per la promoziun dal svilup professiunala sco er per la perscrutaziun en la furmaziun professiunala.

Agentura svizra per la promoziun da l'innovaziun Innosuisse

Directura: **Annalise Eggimann**
www.innosuisse.ch

Innosuisse promova projects d'innovaziun tranter interpresas e scolas autas, sustegna start-ups a realisar lur ideas da fatschenta sco er il transfer da savida e da tecnologia tranter la scienza e l'industria.

Departament federal per ambient, traffic,
energia e comunicaziun

DATEC

REGENZA

La Svizra è pertutgada spezialmain da la midada dal clima. Cun las temperaturas creschentas sa reducescha er la massa dal Gletscher dal Rodan. Ina blätga cunter il sulegl duai retardar quest process.

Scheffa dal DATEC è Doris Leuthard. Ella è cussegliera federala dapi l'onn 2006. L'emprim era ella scheffa dal DFE (ussa DEFR), l'onn 2010 ha ella midà al DATEC.

Glatschers lieuan. La schelira permanenta sdreglia. Il dumber da bovas s'augmenta. Il nivel da la mar s'auza. La midada dal clima latent daventa la sfida la pli gronda da noss temp – per la Svizra e per tut il mund. Perquai fa il Cussegl federal dapi blers onns ina politica dal clima ambiziusa sut la direziun dal DATEC.

Remplazzar pass per pass l'energia fossila

La Svizra vul smesar fin l'onn 2030 las emissiuns da gas cun effect da serra, che resultan cunzunt cun arder petroli e gas, envers l'onn 1990. Questa finamira duai vegnir cuntanschida en emprima lingia cun mesiras naziunalas sco er cun l'imputaziun da reducciuns da las emissiuns a l'exterior. L'onn 2018 tracta il parlament la proposta dal Cussegl federal davart la revisiun da la lescha da CO₂, nua che la politica dal clima futura vegn fixada. Ina contribuziun impurtanta per la protecziun dal clima è ultra da quai la nova lescha d'energia. Er ella ha la finamira da remplazzar las energias fossilas pass per pass tras energia or da la forza da l'aua, dal sulegl, dal vent e da biomassa.

Il Cussegl federal fa ina politica dal clima ambiziusa.

Concepir la politica dal clima sin plaun internaziunal

Damai che la midada dal clima vegn chaschunada da tut ils pajais comunablamain e n'enconuscha nagins cunfins, è la politica dal clima da la Svizra integrada sin plaun in- ▶

ternaziunal. La communitad da stadis ha concludì l'onn 2015 a Paris ina cunvegna globala che duai valair a partir da l'onn 2020 per tut ils pajais. La Svizra ha gidà a concepir quella e vegn a s'engaschar per la realisaziun consequenta. Ella prevesa da limitar l'augment da las temperaturas globalas a cleramain main che dus grads celsius.

Proteger e sensibilisar ils umans

Tscherts effects da la midada dal clima, sco per exempel auras pli e pli extremas, na vegnan dentant betg pli a pudair vegnir impedids. La Confederaziun elavura perquai actualmain mesiras per la protecziun da la populaziun cunter undas da chalira ed inundaziuns. I dovra adattaziuns per exempel en l'agricultura ed en l'economia forestala, tar il turissem ed en la mobilitad. A medem temp vulain nus render conscients ils umans che mintgin po prestar sia contribuziun per la protecziun dal clima – senza restricziuns, dentant cun consumar resursas cun quità, cun far diever da novas tecnologias, cun trair a niz la digitalisaziun u resguardond products d'ina agricultura regiunala ch'è pli favuravla al clima.

Departament federal per ambient, traffic, energia e comunicaziun DATEC

Il DATEC è il departament d'infrastructura da la Svizra. Vias, binaris e conducts da current: Quai che tegna ensemen noss pajais è chausa dal DATEC. Gist tuttina s'occupa el dal terren, da l'aua, da l'aria, dals animals, da las plantas e da las cuntradas. Questas resursas natiralas èn la basa da la vita, ma stattan sut squitsch pervia da noss cumportament. Mantegnair questa basa è ina da las incumbensas centralas dal DATEC.

Expensas 2016	10,41 mia. fr.
---------------	-----------------------

Plazzas a temp cumplain 2016	2258
------------------------------	-------------

www.uvek.admin.ch

Secretariat general SG-DATEC

Secretari general: **Toni Eder**
www.uvek.admin.ch

Il stretg entretschament tematic da bleras fatschentas pretenda ina coordinaziun cumplessiva cun ils uffizis spezial dal DATEC e cun ils auters departaments. Questa lavur surpiglia il SG-DATEC. El prepara las fatschentas dal Cussegl federal, guida ad etablir la planisaziun politica, serva sco punct da contact cun il parlament e garantescha la comunicaziun vers anora. Ultra da quai ademplescha el la rolla dal proprietari da la Posta, da las VFF, da la Swisscom e da Skyguide e surveglia la realisaziun da las finamiras strategicas ch'il Cussegl federal prescriba per questas interpresas.

Uffizi federal da traffic UFT

Directur: **Peter Füglistaler**
www.bav.admin.ch

L'uffizi federal da traffic UFT dirigia l'engroniment graduà e la finanziaziun da l'infrastructura da viafier. El realisescha las incaricas dal Cussegl federal e dal parlament, surveglia ch'ils custs ed ils termins vegnian observads e s'occupa da la segirezza en il traffic public.

Uffizi federal d'aviatica civila UFAC

Directur: **Christian Hegner**
www.bazl.admin.ch

L'UFAC s'engascha per in aut standard da segirezza en l'aviatica civila da la Svizra. Per quest intent sa basa el principalmain sin standards accordads internaziunalmain. Supplementarmain a la lavur da surveglianza è el cumpetent per la preparaziun e realisaziun da decisziuns da la politica d'aviatica. L'uffizi s'engascha plinavant en las organizaziuns internaziunalas d'aviatica per ils interess da la Svizra.

Uffizi federal d'energia UFE

Directur: **Benoît Revaz**
www.bfe.admin.ch

La politica d'energia dal Cussegl federal ha l'intent da meglierar l'effizienz energetica, d'amplifitgar las energias regenerablas, cunzunt la forza idraulica, da sviluppar vinavant las raits d'electricidad, da rinforzar la perscrutaziun d'energias e da promover la collavuraziun internaziunala. L'UFE realisescha quests principis en la pratica. El elavura per exempel prescripziuns davart il consum d'energia d'apparats dal tegnairchasa, da l'electronica da divertiment, da lampas e da motors electricis. La finamira è da metter a disposiziun er en l'avegnir in provediment d'energia sufficient, segir, pajabel ed ecologic.

Uffizi federal da vias UVIAS

Directur: **Jürg Röthlisberger**
www.astra.admin.ch

Per incumbensa dal Cussegl federal e dal parlament s'occupa l'UVIAS da l'engroniment e dal mantegniment da las vias naziunalas. Ultra da quai realisescha el il program da segirezza dal traffic «Via sicura». La finamira è da reducir anc pli fitg il dumber dals mortoris e da las persunas blessadas a chaschun d'accidents da traffic. Mo manischnunz bain scolads duain charrar cun vehichels segirs sin vias segiras.

Uffizi federal da comunicaziun

UFKOM
Directur: **Philipp Metzger**
www.bakom.admin.ch

Telefonar, scriver e-mails u SMS e navigar en l'internet – per quai dovri in'infrastructura da comunicaziun da gronda prestaziun. L'UFKOM gida a metter a disposiziun quella en l'entira Svizra. El reparta ils retgavs da las taxas da radio e da televisiun als emetturs regionalis ed a la SRG SSR e procura che la pressa possa profitar da custs da spediziun favuraivels. Plinavant surveglia el il provediment da basa dal traffic da pajaments tras la Posta.

Uffizi federal d'ambient UFAM

Directur: **Marc Chardonens**
www.bafu.admin.ch

Las resursas natirals aua, terren ed aria èn sut squitsch perquai ch'ellas vegnan savens surduvradas. La politica d'ambient da la Svizra procura ch'ellas stettian a disposiziun er a las generaziuns futuras. L'incumbensa centrala da l'UFAM è da mantegnair ils sistems ecologics cun lur flora e fauna sco basa da la vita. L'UFAM s'occupa er dals motivs da la midada dal clima e da sias consequenzas. El gida ils chantuns e las vischnancas a sa protegger cunter aua gronda, crudada da crappa u lavinis. Quai fa el cun segirar las vias ed ils abitadis cun guauds da protecziun intacts u cun protegger cunter auas grondas renaturalisond ils flums.

Uffizi federal da svilup dal territori

UFST
Directura: **Maria Lezzi**
www.are.admin.ch

L'augment da la populaziun, la mobilitad creschenta, las pretenziuns pli autas a la surfatscha d'abitar – dentant er la protecziun da la cuntrada: en quest champ da tensiun sa mova l'UFST. Per schanegiar il terren che daventa pli e pli stgars promova e surveglia el la basa giuridica per il svilup da l'abitadi. L'UFST gida ad accordar meglier l'infrastructura da traffic cun il svilup da l'abitadi. Il concept dal territori per la Svizra ch'è vegnì elavurà – sut la direcziun da l'UFST – da la Confederaziun, dals chantuns, da las citads e da las vischnancas tschenta las directivas per sviluppar il territori da noss pajais.

Inspecturat federal per la segirezza nucleara IFSN

Directur: **Hans Wanner**
www.ensf.ch

L'IFSN controlla che las ovras nuclearas funcziunian a moda segira en Svizra. Sia finamira suprema è da protegger l'uman e l'ambient cunter donns da radioactivitad. Perquai surveglia l'IFSN las 5 ovras nuclearas da la Svizra, ils deposits temporars per il rument radioactiv e la perscrutaziun nucleara a l'Institut Paul Scherrer, a la SPF Losanna ed a l'Universitad da Basilea.

La Chanzlia federala

ChF

A las sesidas dal Cussegl federal è adina preschents il chancelier federal ed ils dus vicechanceliers.

Al timun da la Chanzlia federala stat Walter Thurnherr. El è il chancelier federal dapi il 2016.

Il post da stab dal Cussegl federal

La Chanzlia federala exista dapi l'onn 1803 ed è l'autorità la pli veglia da la Confederaziun. Ella è il post da stab dal Cussegl federal e funcziuna sco scharnier tranter la regenza, l'administraziun, il parlament e la populaziun.

Sco ils commembers dal Cussegl federal vegn er il chancelier federal elegì dal parlament per 4 onns. Sco schef dal stab dal Cussegl federal procura el che la regenza funcziunia senza incaps. Ensem cun ils dus vicechanceliers sa participescha el a las sesidas dal Cussegl federal. Il chancelier federal po far propostas tar tut las fatschentas dal Cussegl federal, n'ha dentant betg il dretg da votar.

Chanzlia federala ChF

La Chanzlia federala è il post da stab dal Cussegl federal. Ella prepara las sesidas da la regenza ed infurmescha davart ses conclus. Ella controllescha che las iniziativas ed ils referendums sajan legitims e procura che las elecziuns e votaziuns naziunalas vegnian realisadas correctamain. Ella publitgescha texts uffizials en pliras linguas.

Expensas 2016 **47 miu. fr.**

Plazzas a temp cumplain 2016 **210**

www.bk.admin.ch

Planisescha per il Cussegl federal

La politica dal Cussegl federal è integrada en ina planisaziun. La Chanzlia federala prepara ils instruments da planisaziun en stretga collavuraziun cun ils departaments: i dat ina planisaziun da la legislatura da 4 onns. Da quella vegnan deducidas finamiras annualas. En il rapport da gestiun mussa il Cussegl federal, sche las finamiras èn vegnidas cuntanschidas.

Prepara las sesidas dal Cussegl federal

Il Cussegl federal sa raduna per ordinari ina giada l'emna per ina sesida. La Chanzlia federala fa la glista da tractandas. Avant ch'il Cussegl federal tracta sias fatschentas, pon ils departaments ed ils uffizis federals inoltrar lur valitaziun en chaussa e far propostas. La Chanzlia federala coordinescha questa procedura da cunrapport ed examinescha las fatschentas ord vista formala e giuridica.

Infurmescha davart las decisiuns dal Cussegl federal

Suenter mintga sesida dal Cussegl federal sa preschenta il pledader dal Cussegl federal e vicechancelier **André Simonazzi** a las medias ed orientescha la publicitad davart las decisiuns dal Cussegl federal. Savens vegn el accumpagnà d'in u

da plirs commembers dal Cussegl federal e da personas specialisadas da l'administraziun federala. Els tuts dattan pled e fatg a las schurnalistas ed als schurnalists.

www.admin.ch/tv (conferenzas da medias)

www.admin.ch/news (communicaziuns a las medias)

Suenter las sesidas dal Cussegl federal infurmescha la Chanzlia federala er ils set departaments davart las decisiuns prendidas. Per questa incumbensa è responsabel il vicechancelier **Jörg De Bernardi**. La Chanzlia federala publichescha ils

conclus federal ed ils rapports en las trais linguas uffizialas en il Fegl uffizial federal. Leschas ed ordinaziuns novas u midadas publichescha ella en la Collecziun uffiziala dal dretg federal.

www.admin.ch/dretgfederal

Publitescha sin tut ils chanals

Avant mintga votaziun survegnan las var 5 milliuns personas cun dretg da votar ina brochura davart ils projects da votaziun. La Chanzlia federala realisescha quella en collavuraziun cun ils departaments. Avant las eleziuns federalas edescha ella mintgamai in mussavia electoral. Cun brochuras sco «La Confederaziun en furma concisa» e cun duas paginas d'internet infurmescha la Chanzlia federala davart las activitads e davart las caracteristicas da la regenza e da las autoritads.

www.admin.ch (regenza ed administraziun)

www.ch.ch (Confederaziun e chantuns)

www.youtube.com > «Der Schweizerische Bundesrat»

www.twitter.com/BR_Sprecher (pledader dal Cussegl federal)

Translatescha en pliras linguas

En Svizra èn il tudestg, il franzos ed il talian las linguas uffizialas. Ils texts da las leschas, da las ordinaziuns e dals contracts internaziunals sco er ils documents per las votaziuns e per las eleziuns ston star a disposiziun almain en questas trais linguas. Per quai procuran ils Servetschs linguistics da la Chanzlia federala. Sche necessari, fan els er translaziuns en rumantsch ed en anglais.

Surveglia ils dretgs dal pievel

Sin plaun naziunal pon las Svizras ed ils Svizzers votar trais fin quatter giadas ad onn. Mintga 4 onns elegian els in nov parlament. La Chanzlia federala procura che tut gaja senza incaps. Tgi che vul lantschar ina iniziativa dal pievel u in referendum, chatta tar la Chanzlia federala las infurmaziuns necessarias per proceder correctamain. La Chanzlia federala controllescha er, sche las dumondas dal pievel adempleschan las premissas formalas.

Maina il project «Vote électronique»

Oz votescha la maioritad da las Svizras e dals Svizzers per corrispondenza. En intgins chantuns vegn plinavant gia tratga a niz la pussaivladad da votar sin via electronica. Gist per las Svizras ed ils Svizzers a l'exteriur è questa via da votar in instrument nizzavel. Ensem cun ils chantuns promova la Chanzlia federala il project «Vote électronique» per transmetter l'execuziun dals dretgs politics en l'era digitala. La finamira è quella d'establi la votaziun electronica en tut la Svizra e sco terz chanal da votaziun ordinari.

Sustegna il president da la Confederaziun

Durant ses onn presidial resultan incumbensas supplementaras per in cusseglier federal. La Chanzlia federala al sustegna en ses servetsch presidial cunzunt en dumondas da la diplomazia e da la comunicaziun.

Maina las chasas da giasts dal Cussegl federal

En la chasa von Wattenwyl ed en la residenza da champagna Lohn retschaiva il Cussegl federal sias visitas svizras e da l'exteriur. En la chasa von Wattenwyl sa scuntra el regularmain per discutir cun las partidas politics, quai èn ils uschenumnads «discurs da la chasa von Wattenwyl».

Incumbensà federal per la protecziun da datas e per la trasparenza IFPDT

Incumbensà: **Adrian Lobsiger**

www.edoeb.admin.ch

L'incumbensà federal per la protecziun da datas e per la trasparenza controllescha che la Lescha federala davart la protecziun da datas vegnia observada, uschia che la sfera privata da las burgaisas e dals burgais vegn protegida, ed el cusseglia en dumondas da protecziun da datas. Ultra da quai procura el per la realisaziun dal princip da trasparenza. Quest princip garantecha l'access a documents uffizials da l'administraziun federala. Sch'ina autoritad refusa l'access, po vegnir inoltrada a l'IFPDT ina dumonda da mediaziun.

La giudicativa

ILS TRIBUNALS

TRIBUNALS

La giudicativa 78

Il Tribunal federal ed ils tribunals d'emprima
instanza da la Confederaziun 80

Las derschadras federalas ed ils derschaders federalis sa scuntran mintga duas emnas al "café presidial". Quai dat ad ellas ed ad els l'ocasiun per ina baterlada informala.

La terza pussanza en il stadi

LA GIUDICATIVA

Intervista cun il president dal Tribunal federal Ulrich Meyer

Signur Meyer, co davent'ins il president dal Tribunal federal?

Ina dat betg in receipt. Ins sto stgaffir las premissas favuraivlas a nivel professiunal lavurond sco giurist a moda persvadenta, saja quai sco derschader chantunal, sco advocata pratiganta ubain en il rom d'ina activitad scientifica. Sch'ins vegn elegì sco derschader federal dependa da blers factors. Cun far la proposta a l'Assamblea federala resguarda la cumissiun giudiziala il proporz da las partidas, la schlattaina, la lingua ed anc auters criteris. La carica dal derschader federal n'è betg ina carica politica, sia elecziun percunter bain. Quai è tipic per la tenuta statala da la Svizra che vul che tut las trais pussanzas statalas sajan legitimadas a moda democratica. Uschia er il Tribunal federal, il pli aut tribunal da noss pajais.

Datti sentenzias giudizialas ch'èn pli impurtantas che autras?

Per las personas pertutgadas èn tut las decisziuns tuttina impurtantas; tut quellas e quels che van davant dretgira

han il medem dretg da vegnir sentenziads a moda gista e conferma a la legislaziun. Sin il pli 10% da las aproximativamain 8'000 sentenzias che vegnan tratgas mintg'onn èn dumondas principalmain giuridicas. In exempel per ina sentenzia da princip èn las decisziuns dal Tribunal svizzer concernent il trauma da catapult (DTF 136 V 279) ch'èn vegnidas discutadas en la publicitad e che han manà mai sco president da la partiziun da giudicament sco caricatura en la gasetta.

Co èn las relaziuns tranter il Tribunal federal ed il parlament?

Il Tribunal federal è la terza pussanza en il stadi federativ. Il parlament fa las leschas, il Tribunal federal las applitgescha. Il Tribunal federal ha per regla ina tscherta libertad d'interpretaziun e quai procura inqual giada per la reproscha d'avair tratg decisziuns politicas. Ina resposta a quai dat il derschader federal Jean Fonjallaz, l'anteriur president da l'emprima par-

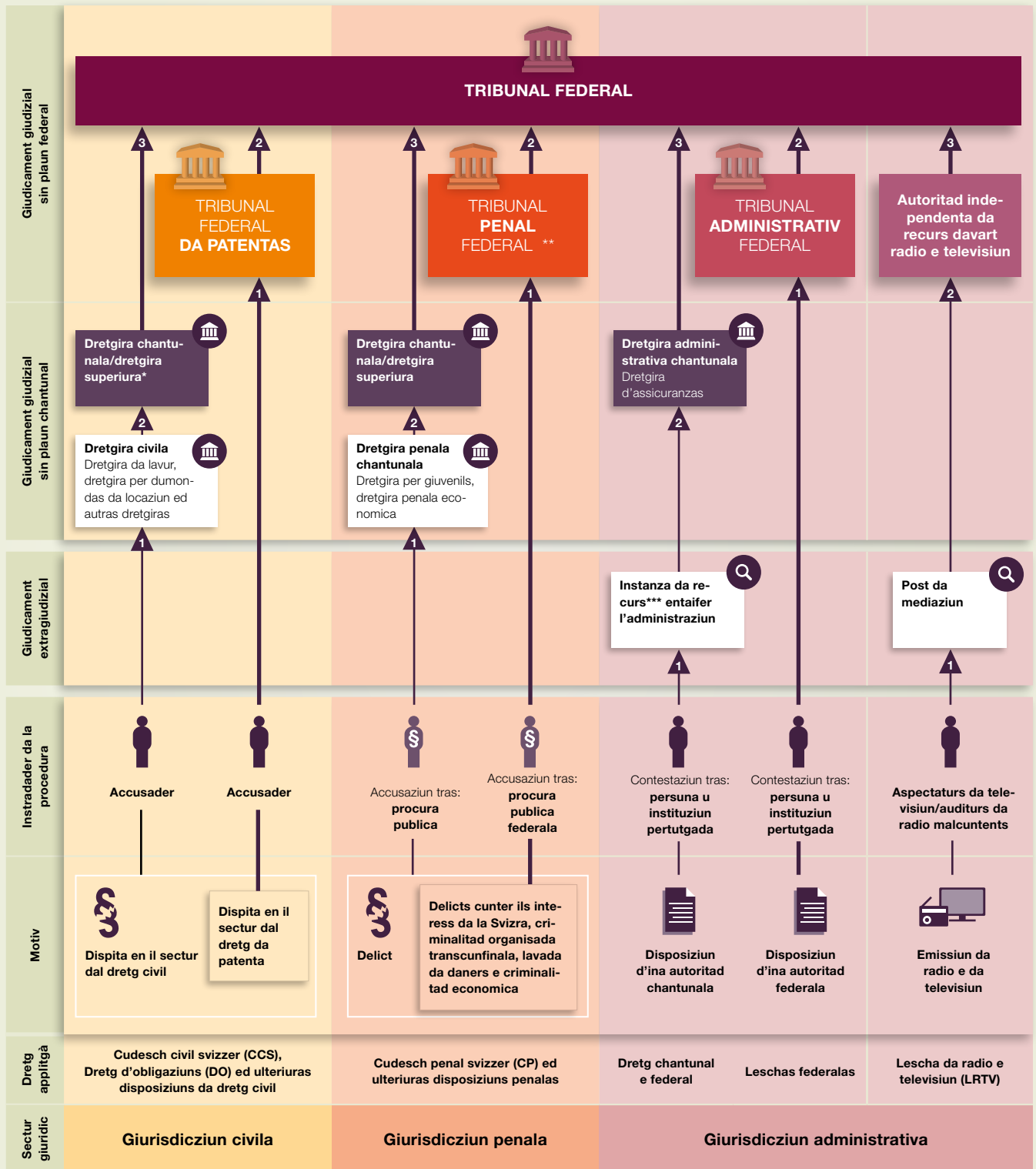
tiziun da dretg public: Il Tribunal federal na prenda betg decisziuns politicas, sias sentenzias pon però avair consequenzas politicas.

«Il Tribunal federal na prenda betg decisziuns politicas, sias sentenzias pon però avair consequenzas politicas.»

Co sa preschenta il Tribunal federal en la publicitad?

L'activitad principala dal Tribunal federal è la giurisdicziun. Las sentenzias vegnan publicitadas sin la pagina d'internet (www.bger.ch) e la discussiun publica davart quellas promova l'acceptanza da sias decisziuns, schebain che las vuschs èn mintgatant criticas. En ils cas da princip ch'èn dispitaivels, èn las tractativas publicas da grond'impurtanza. Ellas vegnan annunciadas sin la pagina d'internet e pon vegnir persequitadas da las personas interessadas al lieu. Per finir cumplettescha la lavur da medias professiunala la preschientscha publica dal Tribunal federal.

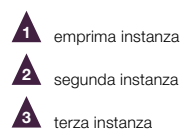
VIAS DA PROCEDURA TIPICAS EN IL SISTEM GIURIDIC SVIZZER

* En ils chantuns Turiug, Berna, Son Gagl ed Argovia datti ultra da quai ina dretgira commerciala che decida sco suletta instanza chantunala en cas da disputas da dretg commercial.

** Plinavant decida la Chombra da recurs dal Tribunal penal federal davart ordinaziuns da las autoritads da persecuziun penala da la Confederaziun, en il dretg penal administrativ, en cas d'assistenza giudiziala internaziunala en chaussas penalas ed en conflicts da competenzaza.

*** Tut tenor il chantun/la materia è competentain la dretgira administrativa chantunala.

Ils tribunals sin plaun federal

IL TRIBUNAL FEDERAL ED ILS TRIBUNALS D'EMPRIMA INSTANZA DA LA CONFEDERAZIUN

Il Tribunal federal

President:
Ulrich Meyer

Vicepresidenta:
Martha Niquille

Il Tribunal federal è l'autorità giudiziaria suprema da la Svizra. El giuditgescha sco ultima istanza tut ils recurs cunter sentenzias da las dretgiras chantunales supremas, dal Tribunal penal federal, dal Tribunal amministrativ federal e dal Tribunal federal da patentas. Cun sias sentenzias procura il Tribunal federal ch'il dretg federal vegnia applitgà correctamain en il cas singul e ch'ils dretgs costituziunals da las burgaisas e dals burgais vegnian protegids.

Il Tribunal federal giuditgescha sco ultima istanza cas da quasi tut ils champs giuridics. Sin recurs da personas pertutgadas examinescha el, sch'il dretg è vegnì applitgà correctamain en cas da la decisiun contestada. Cun sias sentenzias garantgescha il Tribunal federal ch'il dretg federal vegnia applitgà en moda unitara en tut la Svizra. Sias decisiuns gidan a sviluppar il dretg e d'adattar el a las relaziuns midadas. Las autras dretgiras e las autoritàs amministrativas s'orienteschan a la giurisdicziun dal Tribunal federal e surpiglian ses principis. La procedura davant il Tribunal federal vegn fatga en scrit. Ina tractativa davant dretgira cun in'audiziun da partidas e da perditgas u cun plets da defensiun da las advocatas e dals advocats na datti betg. Anzi, per sia sentenza sa basa il Tribunal federal sin ils fatgs sco quai ch'ells èn vegnids constatads da las istanzas precedentas e notads en las actas da l'antieriura procedura. Sch'il Tribunal federal arriva a la conclusiun ch'ina dretgira inferiura n'haja betg decidì correctamain, annullescha el la decisiun contestada e la trametta eventualmain enavos a l'istanza precedentia per la giuditgar da nov. Ultra da sia activitad sco organ giudicativ suprem exequescha il Tribunal federal la surveglianza administrativa dal Tribunal penal federal, dal Tribunal amministrativ federal e dal Tribunal federal da patentas.

Il Tribunal federal ha sia sedia a Losanna ed è structurà per sia giurisdicziun en set partiziuns ch'èn mintgamai responsablas per lur champs giuridics specifics. I dat duas partiziuns dal dretg public, duas dal dretg civil, ina dal dretg penal e duas dal dretg social; las ultimas duas partiziuns han lur sedia a Lucerna. Il secretariat general s'occupa da las incumbensas amministrativas dal Tribunal.

Las 38 derschadras e derschaders dal Tribunal federal vegnan elegids da l'Assamblea federala plenara (Cussegl naziunale e Cussegl dals chantuns) sin proposta da la Cumissiun giudiziaria parlamentara tenor criteris professiunals, linguistics, regiunals e da la politica da partida per ina perioda d'uffizi da mintgamai 6 onns. Las derschadras federalas ed ils derschaders federali pon vegnir reelegids uschè savens sco quai ch'ellas ed els sa mettan a disposiziun; la limita da vegliadetgna è 68 onns. Or dal ravugl da las derschadras e dals derschaders en uffizi elegia l'Assamblea federala la presidenta u il president e la vicepresidenta u il vicepresidente dal Tribunal federal. Al Tribunal federal lavuran ultra da quai 19 derschadras federalas e derschaders federali en uffizi accessoric. Plinavant datti var 280 plazzas per actuaras ed actuars da dretgira e per autras collavuraturas e collavuratur.

Sedia: Losanna
www.bger.ch
www.eidgenoessischegerichte.ch

Il Tribunal penal federal

President:
Tito Ponti

Il Tribunal penal federal giuditgescha cas penals ch'èn suttamess a la giurisdicziun da la Confederaziun pervia da lur tematica speziala u pervia da lur impurtanza. Ultra da quai decida el davart recurs cunter las autoritads da persecuziun penala da la Confederaziun, en cas d'assistenza giudiziala ed en cas da conflicts da cumpetenzza.

La gronda part dals cas penals vegn decidida en emprima istanza da las dretgiras chantunalas. Mo tar tschertas categorias da delicts prevesa la lescha in giudicament sin plaun federal tras il Tribunal penal federal. Latiers tutgan delicts cunter ils interess da la Confederaziun, delicts cun materias explosivas, cas transcunfinals da criminalità economica, da criminalità organisada, da corrupziun e da lavada da daners sco er delicts che han in connex cun l'aviatica u cun material da guerra. Il Tribunal penal federal controlla ultra da quai sin recurs las ordinaziuns da las autoritads da persecuziun penala da la Confederaziun, en il dretg penal administrativ ed en l'assistenza giudiziala internaziunala en chaussas penalas. Plinavant decida el en cas da conflicts da cumpetenzza tranter las autoritads da persecuziun penala. Cunter la gronda part da las decisziuns pon ins far recurs tar il Tribunal federal.

Il Tribunal è dividì en ina chombra penala ed en ina chombra da recurs. Las 18 derschadras e derschaders dal Tribunal penal federal vegnan elegids da l'Assamblea federala per ina durada d'uffizi da 6 onns.

Il Tribunal penal federal exista dapi l'onn 2004 ed ha sia sedia a Bellinzona. El cumpiglia 18 derschaders ordinaris e 3 derschadras e derschaders en uffizi accessoric. Quels vegnan sustegnids da ca. 50 collavuraturas e collavuratur.

Sedia: Bellinzona
www.bstger.ch
www.eidgenoessischegerichte.ch

Il Tribunal administrativ federal

President:
Jean-Luc Baechler

Il Tribunal administrativ federal decida davart recurs cunter ordinaziuns da las autoritads federalas. Ils var 7500 cas da la dretgira la pli gronda da la Confederaziun concernan ils secturs da vita ils pli differents.

Ils temas dals cas ch'il Tribunal administrativ federal sto tractar tanschan da l'ambient, il traffic, l'energia, taglias e la furnaziun sur l'economia, la concorrenza, l'assicuranza sociala ed ils fatgs da sanadad fin al dretg da burgais, da persunas estras e d'asil. Las dumondas tematisadas èn per part socialmain u politicamain cuntraversas, per exempel en connex cun decisziuns da princip en il dretg d'asil ed en cas da gronds projects da traffic u d'infrastructura. Ultra da las disposiziuns da l'administraziun federala pon vegnir suttamessas al Tribunal per l'examinaziun er decisziuns da las regenzas chantunalas che pertutgan tschertas domenas. Per regla pon ins far recurs tar il Tribunal federal. En tschertas materias, sco per exempel en il sector d'asil, decida il Tribunal administrativ federal per cunter definitivamain.

Il Tribunal administrativ federal ha 6 partiziuns ch'èn mintgamai cumpetentas per tschertas materias giuridicas. Las derschadras ed ils derschaders vegnan elegids da l'Assamblea federala per ina durada d'uffizi da 6 onns.

Il Tribunal administrativ federal exista dapi l'onn 2007 ed ha sia sedia a Son Gagl. Per onn decida il Tribunal en circa 7500 cas. Cun 77 derschadras e derschaders e cun ulteriuras 347 collavuraturas e collavuratur è il Tribunal administrativ federal il Tribunal il pli grond da la Confederaziun.

Sedia: Son Gagl
www.bvger.ch
www.eidgenoessischegerichte.ch

Il Tribunal federal da patentas

President:
Mark Schweizer

Il Tribunal federal da patentas decida dispitas davart patentas, oravant tut plants cunter violaziuns da patentas e plants da nullità. L'integraziun da derschadras e derschaders cun enconuschientschas specificas tecnicas pussibilescha proceduras sveltas e favuraivlas.

Invenziuns tecnicas, da las qualas il svilup chaschuna savens gronds custs, vegnan protegidas cun patentas ed èn uschia in bain giuridic prezios. Il Tribunal federal da patentas decida en cas da disputa, sche la protecziun tras ina patenta po vegnir pretendida per in nov svilup tecnic e sche dretgs da patenta èn vegnids violads. Il Tribunal federal da patentas decida per exempel er, tgi ch'è il possessur legal d'ina patenta u co ch'ina patenta dastga vegnir duvrada en il rom d'ina licenza. Las sentenzias dal Tribunal federal da patentas pon vegnir contestadas tar il Tribunal federal.

Las derschadras ed ils derschaders dal Tribunal federal da patentas vegnan elegids da l'Assamblea federala per ina durada d'uffizi da 6 onns. L'integraziun da derschadras e derschaders cun enconuschientschas specificas tecnicas pussibilescha proceduras sveltas e favuraivlas, perquai ch'i po vegnir desisti per regla d'expertisas externas che chaschunan blera lavur e gronds custs. Ina gronda part da las proceduras vegn terminada cun in accommodament.

Il Tribunal federal da patentas exista dapi l'onn 2012 ed ha sia sedia a Son Gagl. Ina particularità è l'applicaziun da las linguas: ultra dal tudestg, dal franzos, dal talian e dal rumantsch pon las partidas da procedura duvrar – en enclegientscha vicendaivla – er l'englais.

Sedia: Son Gagl
www.bpatger.ch
www.eidgenoessischegerichte.ch

Impressum

Ediziuin

Chanzlia federala, Secziun da sustegn per la communicaziun
Chasa federala vest, 3003 Berna
info@bk.admin.ch

Texts e redacziun

Servetsch da translaziun da la Chanzlia federala e da la chanzlia dal chantun Grischun

Translaziuns

Servetschs linguistics centrals da la Chanzlia federala, dals departaments, dals Servetschs dal parlament e dals tribunals federalis

Concepziun

Chanzlia federala, Secziun da sustegn per la communicaziun
moxi ltd., Bienna (concept da furmaziun ed infograficas)
Atelier Bundi, Boll (concept frontispizi)

Fotografias

Martin Mägli (frontispizi)

Beat Mumenthaler (p. 6, 14/15, 24/25, 50/51, 54/55, 58/59, 62/63, 66/67, 70/71, 76/77)

Béatrice Devènes (p. 26, 27, 29, 35, 39)

STEMUTZ Stéphane Schmutz (p. 40/41, 42)

Peter Ibrahim Dahdal (p. 46/47)

Rolf Weiss (p. 3)

Yoshiko Kusano (p. 78)

Fotografia p. 8/9:

1. retscha (da san. a dretga): L'engirament dal Rütli da Charles L'Eplattenier: DDPS; Sigil dal stadi 1815: Chanzlia federala; Guerra dal Sonderbund 1847: Illustrierte Geschichte der Schweiz, Zürich 1961; Cupla da la Chasa federala 1901: Servetschs dal parlament; General Guisan 1939: DDPS; Cussegl federal 2003: Chanzlia federala

2. retscha (da san. a dretga): Uffants da la champagna dad Albert Anker 1876: Musée d'art et d'histoire Neuchâtel; Contract federal 1815; Die Schweiz und ihre Geschichte, Lehrmittelverlag des Kantons Zürich, 1998; Constituziun federala 1848. Schweizer Geschichtsbuch 2, Berlin 2010; Passagi militar: Archiv federal svizzer; Edifizi dal parlament: Servetschs dal parlament

Fin da redacziun

31 da december 2017

Ediziuin

En total	200 000
• tudestg	120 000
• franzos	45 000
• talian	18 000
• rumantsch	2 000
• englais	15 000

Distribuziun

Questa publicaziun po vegnir empustada gratuitamain tar l'Uffizi federal per edifizis e logistica UFEL, Distribuziun publicaziuns, 3003 Berna
www.bundespublikationen.admin.ch
Nr. d'artitgel 104.617.r

40avla ediziuin, favrer 2018

oo

o

o

o

www.admin.ch

www.ch.ch

www.parlament.ch

